

**UCHWAŁA NR XX/429/12
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 28 marca 2012 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”
za 2011 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr. 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1) i art. 19 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm).

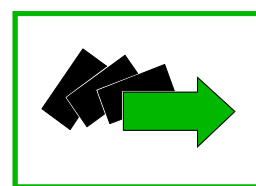
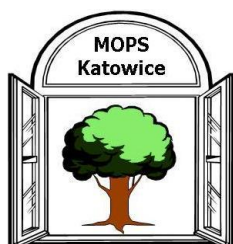
**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

- § 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji „Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” za 2011 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Arkadiusz Godlewski

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ w Katowicach

**POWIATOWY URZĄD PRACY
w KATOWICACH**

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Uchwała Rady Miasta Katowice Nr XXXIII/673/04 z dnia 22 listopada 2004r. w sprawie ustalenia „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

zmieniona uchwałami:

nr XLIX/1025/05 Rady Miasta Katowice z dnia 7 listopada 2005 r.

nr LX/1374/06 Rady Miasta Katowice z dnia 29 maja 2006 r.

nr XXI/413/08 Rady Miasta Katowice z dnia 28 stycznia 2008 r.

nr LV/1135/10 Rady Miasta Katowice z dnia 22 marca 2010 r.

ZA ROK 2011

SPIS TREŚCI:

ZASADY OGÓLNE	5
I. INFORMACJE OGÓLNE.....	6
II. POMOC ŚRODOWISKOWA – dział II, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	7
2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów	7
2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej	7
2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych	8
2.3 Pomoc materialna.....	9
2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń	9
2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc.....	10
2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych	11
2.5 Porady prawne	12
2.6 Realizacja Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD	13
2.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność	13
III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ - dział II, rozdział 2 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	14
3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej readaptacji osób bezrobotnych	14
3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.	14
3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2006 r., nr 164, poz. 1163).	14
3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych	17
3.4.1 Wolontariat.....	17
3.4.2 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	18
3.4.3 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka	18
3.5 Ocena realizacji celów oraz efektywność	18
IV. SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ - dział II, rozdział 3 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	19
4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych	20
4.1.2 Poradnictwo specjalistyczne.....	20
4.1.3 Lokalna sieć Świetlic Środowiskowych	22
4.1.4 Lokalna sieć środowiskowych klubów młodzieżowych.....	24
4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne.....	25
4.2.1 Rodziny zastępcze	25
4.2.2 Usamodzielniani wychowankowie	27
4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne	27
4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze:.....	27
4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną	28
4.4 Pomoc dla dzieci	29
4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną - szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.....	30
4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	31
V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI - dział II, rozdział 4 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	33
5.1 Praca socjalna	34
5.2 Usługi opiekuńcze	34
5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej	35
5.4 Sieć lokalnych klubów.....	36
5.5 Mieszkanie chronione.....	36
5.6 Domy pomocy społecznej.....	37
5.7 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2011	38
5.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność	39
VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM - dział II, rozdział 5 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	41
6.1 Praca socjalna	42
6.2 Poradnictwo specjalistyczne	42
6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)	43
6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne).....	43
6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy.....	44

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	45
6.7 Inne działania.....	46
VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM - dział II, rozdział 6 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”.....	47
7.1 Sekcja ds. Bezdomnych	48
7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych.....	48
7.2.1 Ogrzewalnie i Schronisko	48
7.2.2 Dom Noclegowy i Hotel Pomocy Społecznej	48
7.2.3 Mieszkania Readaptacyjne	50
7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011.”	50
7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność.....	50
VIII. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁA-NIE PRZEMOCY W RODZINIE - dział II, rozdział 7 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	52
8.1 Praca socjalna	53
8.2 Ośrodki Interwencji Kryzysowej MOPS	53
8.3 Współpraca MOPS z: Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej dla	54
Rodzin z Problemem Alkoholowym prowadzonym przez Śląskie Stowarzyszenie „AdVitam Dignam”	54
8.4 Współpraca MOPS ze: Stowarzyszeniem PO MOC dla kobiet i dzieci im. Marii Niepokalanej	55
8.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”	55
8.6. Inne działania:	57
8.7 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym i ich rodzinom w związku z katastrofą w KWK „Wujek - Śląsk” w Rudzie Śląskiej.	57
IX. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA - dział II, rozdział 8 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	58
9.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.....	59
9.2 Projekt systemowy „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	59
9.3 Projekt „Równe szanse..” zrealizowany w ramach POKL.....	61
9.4 Wolontariat osób bezrobotnych	63
9.5 Pracownia komputerowa MOPS	63
9.6 Współpraca z instytucjami rynku pracy.....	63
9.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność	64
X. POMOC W UTRZYMANIU MIESZKANIA - dział II, rozdział 9 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	64
XI. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH -dział III, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”	65
11.1 Rehabilitacja zawodowa	66
11.2 Rehabilitacja społeczna	66
11.3 Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych	67
11.4 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	67
11.5 Orzekanie o stopniu niepełnosprawności	68
11.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	70
11.7 Realizacja „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych” przez inne jednostki Urzędu Miasta.....	71
XII. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ - dział IV, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”.....	94
12.1 Konsultanci ds. uzależnień MOPS	95
12.2 Inne zadania	96
12.3 Realizacja „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez inne jednostki Urzędu Miasta.....	97
XIII. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW BEZROBOCIA przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach - dział V, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”.....	97

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

AOpMiH – Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa
CPS – Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
CRS – Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi
CRIS - Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych
DDPS – Dzienny Dom Pomocy Społecznej
DN – Dom Noclegowy
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
GSWB - Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności
GUS – Główny Urząd Statystyczny
GZE – Górnośląski Zakład Energetyczny
IPD – Indywidualny Plan Działania
IW EQUAL – Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL
KIS – Klub Integracji Społecznej
KWK – Kopalnia Węgla Kamiennego
MCh – Mieszkanie Chronione
MEN – Ministerstwo Edukacji Narodowej
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MPiPS – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
MZON – Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NZOZ- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
NGO – Organizacje pozarządowe
OHP – Ochotniczy Hufiec Pracy
OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej
OW – Ośrodek Wsparcia
PCAL – Program Centrum Aktywności Lokalnej
PALM -Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw Na Siebie”
PION – Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”
PCK – Polski Czerwony Krzyż
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
PZP – Prawo Zamówień Publicznych
ROEFS – Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego
ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
SM – Spółdzielnia Mieszkaniowa
SPP – Sekcja Psychologiczno - Pedagogiczna
SRPD – Sekcja ds. Realizacji Projektu „Damy Radę”
SWR – Stowarzyszenie Współpracy i Partnerstwa Lokalnego
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
ŚŚ – Świetlica Środowiskowa
ŚKM – Środowiskowy Klub Młodzieżowy
TPPS – Terenowy Punkt Pomocy Społecznej
WPS – Wydział Polityki Społecznej
WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
WUP – Wojewódzki Urząd Pracy
ZPDR – Zespół Pomocy Dzieciom i Rodzinom
ZPRN – Zintegrowany Program Rewitalizacji Nikiszowca

ZASADY OGÓLNE

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych.

Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Katowic Nr XIII/82/90 z dnia 28 lutego 1990 roku dla realizacji zadań pomocy społecznej. Ośrodek działa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (*jednolity tekst Dz. U. z 2009r, Nr 175, poz. 1362 t.j. z późniejszymi zmianami*).

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,
- 2) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w tym realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz zadań wykonywanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności)
- 3) ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 4) ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- 5) ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- 6) ustawy o repatriacji,
- 7) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- 8) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rok 2011 wynosi:

zadania własne i zlecone	- 127 133 629,00 zł
fundusz celowy PFRON	- 3 958 040,00 zł
RAZEM:	131 091 669,00 zł

Środki otrzymane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach za IV kwartały 2011 roku wynoszą:

zadania własne i zlecone	- 126 345 995,79 zł
fundusz celowy PFRON	- 3 958 040,00 zł
RAZEM:	130 304 035,79 zł

W okresie sprawozdawczym MOPS wykorzystał:

	Wykorzystane środki (w zł.)
Zadania własne gminy	72 251 992
Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej	43 702 730
Zadania powiatu	9 719 041
Zadania realizowane przez powiat z zakresu administracji rządowej	672 233
Fundusz celowy PFRON	3 957 401
RAZEM:	130 303 397

II. POMOC ŚRODOWISKOWA – dział II, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

2.1 Charakterystyka podopiecznych - klientów

W 2011 roku z pomocy środowiskowej MOPS skorzystało **9 871** rodzin w tym:

- **9 451** ze świadczeń pomocy społecznej,
- **420** ze świadczeń dla rodzin zastępczych.

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin objętych pomocą
	w roku 2011
Ubóstwo	3 823
Sieroctwo	1
Bezdomność	460
Potrzeba ochrony macierzyństwa	200
w tym wielodzietność	74
Bezrobocie	2 914
Niepełnosprawność	2 748
Długotrwała lub ciężka choroba	1 766
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	2 621
w tym : rodziny niepełne	1 532
rodziny wielodzietne	634
Przemoc w rodzinie	26
Alkoholizm	316
Narkomania	7
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	35
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	17
Trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	9
Zdarzenie losowe	20
Sytuacja kryzysowa	10

Najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz długotrwała choroba.

	liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Katowicach	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS
2011	8 786*	3 970

*stan na dzień 31.12.2011 r.

2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

Zadania Terenowych Punktów Pomocy Społecznej:

- pomoc materialna,
- praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy.

Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

styczeń-grudzień 2011	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba etatów pracowników socjalnych*
TPPS 1	827	2 410	11
TPPS 2	838	2 247	10
TPPS 3	1 009	2 556	10
TPPS 4	902	2 307	11
TPPS 5	901	2 201	11
TPPS 6	926	2 232	10
TPPS 7	809	2 118	10
TPPS 8	808	2 084	10
TPPS 9	830	2 085	11
TPPS 10	858	2 087	11
RAZEM:	8 708	22 327	105

*stan na 31.12.2011

2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy.

Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj:

- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania zespołów roboczych, mających na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych patologią oraz działania mające charakter interwencyjny,
- ścisły kontakt z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno- pedagogicznych nakierowany na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- przekazywanie systematycznie informacji do Sądu Rodzinnego na temat rodzin objętych nadzorem kuratora, ponadto wnioskowanie o wydanie zarządzeń opiekuńczo – wychowawczych oraz stała współpraca z kuratorami na rzecz zagrożonych środowisk,
- udział pracowników socjalnych w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Domach Dziecka i podejmowanie przez nich działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,

- współpracę z Parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- realizację przez Terenowe Punkty środowiskowych form pracy socjalnej,
- przyjmowanie przez pracownika socjalnego funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej oraz kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział pracowników w działaniach akcyjnych, takich jak np: Dzień Dziecka oraz Wigilia organizowana przez Zakon Maltański,
- udział pracowników w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne,
- w ramach prezentacji działalności Ośrodka współprowadzenie szkoleń i konferencji,
- udział pracowników w tworzeniu diagnozy problemów w mieście Katowice,
- udział pracowników w grupach roboczych w związku z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- wizyty pracowników u osób chorych na Stwardnienie Rozsiane w celu zapoznania z ofertą Ośrodka.

Ponadto pracownicy socjalni byli zaangażowani w realizację „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011”, poprzez między innymi udział we wspólnych patrolach ze Strażą Miejską i Policją.

Pracownicy socjalni są współrealizatorami miejskich programów tj.:

- dla osób starszych i niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus”(opis szczegółowy w rozdziale V pkt.5.7) oraz Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego,
- dla rodzin z dziećmi „Babcia, Dziadek i Ja” – w roku 2011 roku, w ramach którego wydano 150 legitymacji.

Kontynuowana była w 2011 roku współpraca ze Stowarzyszeniem Wiosna w ramach ogólnopolskiej akcji „Szlachetna paczka”.

Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują i realizują programy dostosowane do potrzeb środowisk lokalnych. W ramach powyższych programów specjaliści podejmują pracę w oparciu o zdiagnozowane już problemy, jak również podejmują szeroko rozumianą profilaktykę. Adresatami programów są rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodziny zastępcze, osoby starsze i niepełnosprawne.

2.3 Pomoc materialna

2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń

POMOC MATERIALNA NA UTRZYMANIE RODZINY ZADANIA WŁASNE

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł.)
Zasiłek okresowy	5 166 020,86

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł.)
Zasiłki stałe	3 873 627,91
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	362 914,96

Zasiłek celowy	Kwota świadczeń (w zł.)
W tym:	
Żywność i środki czystości	52 781,91
Leki i świadczenia zdrowotne	346 507,97
Wydatki mieszkaniowe	306 898,54
Opał	920 219,19
Dofinansowanie do kosztów pobytu w szpitalu	4 836,72
Inne	1 132 213,25
Zdarzenie losowe (zasiłek przyznawany osobie lub rodzinie które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego)	6 405,50

Razem zadania własne: 12 172 426,81 zł

Świadczenia dla repatriantów

W 2011 r. MOPS wyposażył mieszkanie rodzinie repatriantów w meble i artykuły gospodarstwa domowego na łączną kwotę **56 390,11 zł** ze środków budżetu państwa. Na świadczenia wydawkowano kwotę **64 276,10 zł** (35 346,63 zł ze środków budżetu państwa i 28 929,47 zł ze środków gminy Katowice) m.in. na pokrycie opłat za używanie mieszkania, naukę języka polskiego, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie.

2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc

Pomoc w formie niepieniężnej

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł.)
Opał	405 162,15
Bony	948 320,00
RAZEM:	1 353 482,15

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby klienta. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie bonów żywnościowych, które mogą być realizowane wyłącznie w celu zakupu żywności;
- pomocy warunkowej:
 - na leki – wypłata zasiłku następowała z zaliczki w TPPS, a zakup leków dokonywany był bezpośrednio przez pracownika socjalnego,
 - na bieżące wydatki mieszkaniowe – zwrot klientowi po okazaniu dowodu wpłaty określonych sum na bieżące opłaty mieszkaniowe, zgodnie z zawartym porozumieniem. Istotnym elementem przyznawania pomocy warunkowej jest trening umiejętności gospodarowania środkami finansowymi oraz wyrobienie nawyku regularnego opłacania wydatków mieszkaniowych;
- posiłków wydawanych codziennie dla około **630** osób przez Jadłodajnie prowadzone przez organizacje pozarządowe na podstawie umów na dotacje zawieranych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

JADŁODAJNIE	Liczba posiłków
Jadłodajnia Rzymsko - Katolickiej Parafii Św. Anny przy Pl. Wyzwolenia 21	150

Jadłodajnia Rzymsko - Katolickiej Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny	160
Jadłodajnia Górnośląskiego Towarzystwa Charytatywnego	180
Jadłodajnia Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety	140
RAZEM:	630

2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nadal pracują w ramach czterech specjalizacji:

- osób starszych i niepełnosprawnych** – podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku.

Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych.

- osób bezrobotnych** – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia.

Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka.

- rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi** – założeniem pracy w tej specjalizacji jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przewyżnianiu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań.

Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji, Sądu i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

- rodzin zastępczych, naturalnych oraz usamodzielnianych wychowanków** – praca socjalna ukierunkowana jest głównie na wspieranie rodziny zastępczej w pełnionej przez nią roli. Z młodymi osobami opuszczającymi placówki lub rodziny zastępcze prowadzona jest praca, której celem jest umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonej metodyki pracy socjalnej możliwe jest aktywne włączenie w rozwiązywanie swoich problemów dużej liczby osób i rodzin. W 2011 r. pomocą objęto **9 871** rodzin, dla których wykonano następujące formy pracy socjalnej:

FORMA PRACY SOCJALNEJ	LICZBA
Kontakty z rodziną (wizyta, interwencja kryzysowa, odwiedziny, organizacja wolnego czasu)	4 122
Kontakty z instytucjami (załatwianie dokumentu tożsamości, spraw w biurach, współpraca ze służbami porządkowymi itp.)	740
Współpraca z innymi organizacjami (wystąpienia o pomoc do organizacji charytatywnych, organizacja umieszczenia w dps, współpraca z pracownikami socjalnymi innych instytucji)	209
Funkcjonowanie rodziny (rozładowywanie konfliktów rodzinnych, kontakty z rodziną zewnętrzną, resocjalizacja)	176
Alimenty (pomoc w załatwieniu alimentów, odnalezienie opiekuna prawnego, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, reprezentowanie w instytucjach prawnych)	19
Świadczenia ZUS i pokrewne (przygotowanie i wniesienie sprawy o świadczenia emeryt-rent., pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności)	51

Zaopatrzenie (dostarczanie żywności, lekarstw, opału, innych przedmiotów)	23
Zakupy (żywności, lekarstw, środków higieny osobistej, opału, innych przedmiotów)	13
Usługi (załatwianie usług hydraulicznych, RTV, napraw sprzętu domowego, organizacja pomocy usługowej przez org. pozarządowe)	341
Żywnienie (załatwianie żywienia w szkole, zakładzie pracy)	240
Mieszkanie (załatwianie ubezpieczenia mieszkania, sprzętów, zamiany mieszkania, przeprowadzki, pomoc w uzyskaniu lokalu socjalnego)	331
Kontakty z otoczeniem (kontakty z klubami seniora, nawiązanie kontaktów z sąsiadami, kreowanie kontaktów społecznych)	111
Praca (pomoc w podjęciu pracy zarobkowej, współpraca z zakładem pracy,)	237
Oświata (współpraca ze szkołą, załatwienie żłobka, przedszkola, douczanie dzieci, umieszczenie w Domu Dziecka)	190
Czas wolny (załatwianie kolonii, wakacji w miejscu zamieszkania, zimowiska)	134
Opieka medyczna w miejscu zamieszkania (załatwienie wizyty lekarza, współpraca ze służbami medycznymi, współpraca z placówkami zwalczającymi uzależnienia)	101
Współpraca ze szpitalami (organizacja umieszczenia w szpitalu, organizacja pobytu w szpitalu, odwiedziny)	27
Poradnictwo specjalistyczne (organizacja ogólnych porad prawnych, pedagogicznych, pomocy psychologicznej, porady indywidualne)	825
Inne formy pracy socjalnej	3 858

W 2011 r. Ośrodek rozpoczął realizację nowych zadań w zakresie pogłębionej pracy socjalnej z rodzinami wieloprogowymi w ramach uruchomionego programu usług „Asystenta rodziny”. Realizacja powyższego instrumentu stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby korzystających z pomocy Ośrodka mieszkańców Katowic.

Celem programu jest poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych usługą asystentów rodziny, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Adresaci programu to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńcze – wychowawcze z dziećmi, gotowe do rozwiązywania swojej trudnej sytuacji i współpracujące z pracownikiem socjalnym, posiadające zasoby pozwalające rozwiązać zidentyfikowane problemy przy wykorzystaniu posiadanych możliwości i zasobów, zagrożone wykluczeniem społecznym oraz umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczej – wychowawczej. Usługa była realizowana przez czterech asystentów na terenie miasta Katowice. W ramach programu „Asystent Rodziny” usługą objęto **38 rodzin**, w tym **18 rodzin** w ramach projektu systemowego.

Realizacja usługi asystenta rodziny w 2011 r.

Liczba rodzin, które rozpoczęły usługę „Asystenta rodziny” w 2011 r.	Liczba rodzin planowanych do kontynuacji usługi „Asystenta rodziny” w 2012 r.
38	30

2.5 Porady prawne

W każdym TPPS zatrudniony jest konsultant ds. prawnych prowadzący poradnictwo prawne dla podopiecznych. Udziela również porad pracownikom socjalnym w indywidualnych sprawach, dotyczących świadczeń pomocy społecznej i pracy socjalnej. W 2011 roku udzielono porad w następującym zakresie:

Indywidualne konsultacje prawne w zakresie :	Liczba porad w 2011 r.
Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (rozwoy i podział majątku, sprawy o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, przemocy w rodzinie, ustalenie alimentów)	1217
Zabezpieczenia społecznego (sprawy związane ze stosunkiem pracy, pozwy i odwołania do ZUS)	212
Ochrony praw lokatorów (dotyczące spraw mieszkaniowych, - eksmisji, uzyskania tytułu prawnego do lokalu, najmu i podnajmu)	443

Konsultacje w środowisku	50
Razem:	1 922

2.6 Realizacja Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej PEAD

MOPS współuczestniczył w realizacji w/w programu poprzez wydawanie kart żywnościowych, na podstawie imiennych list z organizacji pozarządowych dla osób korzystających ze świadczeń, posiadających niski dochód uniemożliwiający zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb we własnym zakresie.

Ogółem w roku 2011 wydano karty żywnościowe dla **822** rodzin.

Realizatorami programu dla miasta Katowice były następujące organizacje pozarządowe:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Katowicach przy ul. Kozielskiej 4a,
- Chrześcijańska Organizacja Charytatywna „Tabita” w Katowicach przy ul. Gliwickiej 87,
- Fundacja „Daj Siebie Innym” w Katowicach przy ul. Kochanowskiego 20.

2.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów *Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych* w zakresie pomocy środowiskowej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka od kilku lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Rok	Liczba mieszkańców Katowic (dane z GUS) stan na koniec roku	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka*	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Katowic objętych pomocą
2007	313 461	11 892	31 621	10,09
2008	311 179	10 373	25 933	8,33
2009	299 854	10 233	25 583	8,53
2010	297 441	10 515	26 287	8,84
2011	294 162**	9 871	24 678	8,39

*rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz rodziny zastępcze

**liczba mieszkańców Katowic zameldowanych na pobyt stały – stan na dzień 31.12.2011 r.

Struktura rodzin korzystających z pomocy środowiskowej

W 2011 r. stwierdzono nieznaczny spadek liczby rodzin, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w stosunku do liczby osób, których dochód przekracza w/w kryterium.

III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ - dział II, rozdział 2 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest kompleksowe uruchomienie zasobów środowiska lokalnego.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi” koordynowany przez Wydział Polityki Społecznej. Podstawowym celem programu jest stworzenie koalicji na rzecz pracy w środowisku i wokół społecznych problemów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie i wdrażanie pracy wolontaryjnej i zespołowej, inicjowanie lokalnych prospołecznych akcji i wydarzeń.

3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej readaptacji osób bezrobotnych

Opis współpracy ze społecznością lokalną w zakresie readaptacji osób bezrobotnych znajduje się w podrozdziale IX.

3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.

W 2011 roku Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice prowadził dotowanie zadań z pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.

3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2006 r., nr 164, poz. 1163).

Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba miejsc	Wykonanie za I-XII.2011 r.
POMOC OSOBOM Z RODZIN DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ				
1	Śląskie Stowarzyszenie "Ad Vitam Dignam"	Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi	10	60 467,00
2	Stowarzyszenie „Po Moc” dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej	Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet i kobiet z dziećmi	10	85 673,00
Razem:			20	146 140,00
OPIEKA NAD DZIECKIEM				
1	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Świetlicy Terapeutycznej im. św. Jacka (Świetlica typu specjalistycznego)	40	284 760,00
2	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Świetlicy Terapeutycznej im. św. Brata Alberta (Świetlica typu specjalistycznego)	36	250 620,00
3	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej im. św. Agaty (Świetlica typu specjalistycznego)	30	211 650,00
4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej im. św. Wojciecha (Świetlica typu opiekuńczego)	25	109 791,50
5	Rzymsko – Katolicka Parafia Św. Anny	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej (Świetlica typu opiekuńczego)	30	131 118,00

6	Katolicka Fundacja Dzieciom	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej (Świetlica typu specjalistycznego)	50	292 982,50
7	Katolicka Fundacja Dzieciom	Prowadzenie Środowiskowego Klubu Młodzieżowego (Klub typu specjalistycznego)	25	153 324,50
8	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej zwanej Klubem „Szansa dla każdego” (Świetlica typu opiekuńczego)	25	113 510,00
9	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „GNIAZDO”	Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „GNIAZDO” (Świetlica typu specjalistycznego)	40	235 470,00
10	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „GNIAZDO”	Prowadzenie Młodzieżowego Klubu Wspierania Rozwoju Osobistego (Klub typu specjalistycznego)	15	65 707,50
11	Rzymsko-Katolicka Parafia św. J. Robotnika	Prowadzenie Świetlicy Środowiskowej typu opiekuńczego dla dzieci przedszkolnych	15	62 178,50
12	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	Przygotowywanie dożywiania dodatkowego dla dzieci DDPS Nr 5 i 7	41	83 776,80
13	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Rodzin „Horyzont” Katowice ul. Orkana 7a	Organizacja imprezy kulturalno-rozrywkowej dla wychowanków katowickich Świetlic i Klubów Środowiskowych z okazji Dnia Dziecka	500*	20 000,00
Razem:			372+500*	2 014 889,30
RAZEM POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ, OPIEKA NAD DZIECKIEM				2 161 029,30

* Liczba uczestników

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba miejsc	Wykonanie za I-XII 2011 roku (w zł)
POMOC OSOBOM BEZDOMNYM			50	299 577,40
1	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Domu Noclegowego dla Bezdomnych	50	299 577,40
POMOC OSOBOM ZABURZONYM			68	340 017,26
1	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin „PRZYSTAŃ”	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41	34	152 950,00
2	Śląskie Stowarzyszenie "Ad Vitam Dignam"	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy "Ad Vitam Dignam"	34	176 650,00
3	Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Św. Jacka	Przygotowywanie i dowożenie gorących posiłków do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4	20	10 417,26
POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM			346/212* 332/212**	3 016 866,34
1	Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów przy ul. Brata Alberta 4	50/20* 36/20**	289 517,40
2	Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Św. Jacka	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Dębowej 23	25/20	266 173,53
3	Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Głogowskiej 23	50/30	378 037,25
4	Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Świdnickiej 35	45/30	429 688,38
5	Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Tysiąclecia 45	37/21	337 630,76
6	Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Oblatów 24	98/65	916 100,06
7	Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA”	Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej przy ul. Gliwickiej 74	41/26	399 718,96

ŚWIADCZENIE SPECJALISTYCZNYCH USŁU OPIEKUŃCZYCH DOSTOSOWANYCH DO SZCZEGÓLNYCH POTRZEB OSÓB, WYNIKAJĄCYCH Z RODZAJU ICH SCHOROZENIA LUB NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI			LICZBA GODZIN	1 581 092,74
1	Polski Czerwony Krzyż Zarząd Okręgowy	Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych	101 048	1 116 673,42
2	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych	41 646,50	464 419,32

*do 31.08.2011

** od 01.09.2011

Ponadto, od maja 2004 r., na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych świadczone są usługi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Podmiot	Nazwa projektu	Wykonanie za I-XII 2011 r. (w zł.)
USŁUGI NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ		2 174 972,00
Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych AKCENT	Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla młodzieży niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia	285 416,45
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom Upośledzonym Umysłowo - Oddział Odrodzenie	Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla dzieci niepełnosprawnych powyżej 6 roku życia	291 770,00
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom Upośledzonym Umysłowo - Oddział Odrodzenie	Gimnastyka korekcyjna	36 835,60
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom Upośledzonym Umysłowo - Oddział Odrodzenie	Opracowanie indywidualnych programów rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych	84 045,00
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom Upośledzonym Umysłowo - Oddział Odrodzenie	Świadczenie poradnictwa psychologicznego oraz prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci korzystających z usług w specjalistycznym ośrodku rehabilitacyjnym Odrodzenie	5 383,00
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla młodzieży niepełnosprawnej powyżej 6 roku życia	667 541,00
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Gimnastyka korekcyjna	33 685,75
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Świadczenie poradnictwa psychologicznego oraz prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci korzystających z usług w Ośrodku	10 042,36
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Opracowanie indywidualnych programów rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych	306 225,84
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Gimnastyka korekcyjna	27 660,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Hipoterapia	134 757,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Logorytmika	95 640,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego i grupy wsparcia	35 270,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Rehabilitacja indywidualna w postaci stymulacji rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu MASTER	123 500,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	Opracowanie indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z poważnymi uszkodzeniami narządu ruchu oraz/lub znacznymi zaburzeniami rozwoju i schorzeniami towarzyszącymi	37 200,00

3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

3.4.1 Wolontariat

Wolontariat	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba wolontariuszy	307	218	221	223	225
Liczba godzin pracy wolontariuszy	17773	9586	7062,5	7715	7896,5

W 2011 roku liczba osób pracujących w ramach wolontariatu uległa zwiększeniu w stosunku do roku 2010. Liczba godzin przepracowanych przez Wolontariusz również uległa zwiększeniu.

Zadanie	Liczba wolontariuszy	Liczba godzin pracy wolontariuszy
Wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży		
Świetlice Środowiskowe (*)	19	519
Klub Wolontariusza „Szansa” w ramach PCAL Szopienice	154	4 176,5
Program „ABC i co dalej?”	8	196,5
Projekt „Damy Radę” w ramach PAL M	7	204,5
RAZEM:	188	5 096,5
Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych		
Program „Słonecznik - Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych”	11	572,5
„Teraz My”- Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych	12	453,5
	23	1 026
Wolontariat na rzecz osób bezdomnych		
Sekcja ds. Bezdomnych	1	24
Wolontariat na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych		
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego Metodyki i Strategii	2	309
Wolontariat na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	7	802
Wolontariat na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi		
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego	1	68,5
Inne		
Prace administracyjno-biurowe	3	570,5

W jednostkach oznaczonych (*) wolontariat jest odbywany na rzecz klientów MOPS, na mocy porozumień zwartych z innymi podmiotami (stowarzyszenia, fundacje).

Wolontariat daje możliwość pozyskania dodatkowych środków w postaci świadczenia usług na rzecz podopiecznych i Ośrodka. Szacunkowy koszt wolontariatu wynosi **109 279,30 zł** (Jako podstawę kalkulacji przyjęto: dla wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży, osób dotkniętych problemem przemocy – średnią godzinową stawkę pracownika socjalnego zatrudnionego w terenie **14,42 zł**; dla wolontariatu na rzecz osób starszych i

niepełnosprawnych, osób bezdomnych – średnią godzinową stawkę opiekuna **13,07 zł**; dla wolontariatu w postaci prac administracyjno-biurowych – średnią godzinową stawkę referenta **10,92 zł**).

3.4.2 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2011 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał **dary rzeczowe**, m. in. artykuły spożywcze, bony, środki czystości, kosmetyki, artykuły do pielęgnacji niemowląt, zabawki, odzież - na kwotę **14 208,26 zł**.

3.4.3 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia mieszkania.

Osoby chętne przekazują używane, sprawne rzeczy do dyspozycji Ośrodka, który prowadzi listę osób potrzebujących oraz organizuje transport sprzętu.

W 2011 r. przekazano na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące darowizny:

Realizacja darowizn na rzecz podopiecznych w 2011 roku	
Rodzaj darowizny	szt./kpl.
meble	347
wyposażenie mieszkania	50
artykuły gospodarstwa domowego	39
RAZEM:	436

3.5 Ocena realizacji celów oraz efektywność

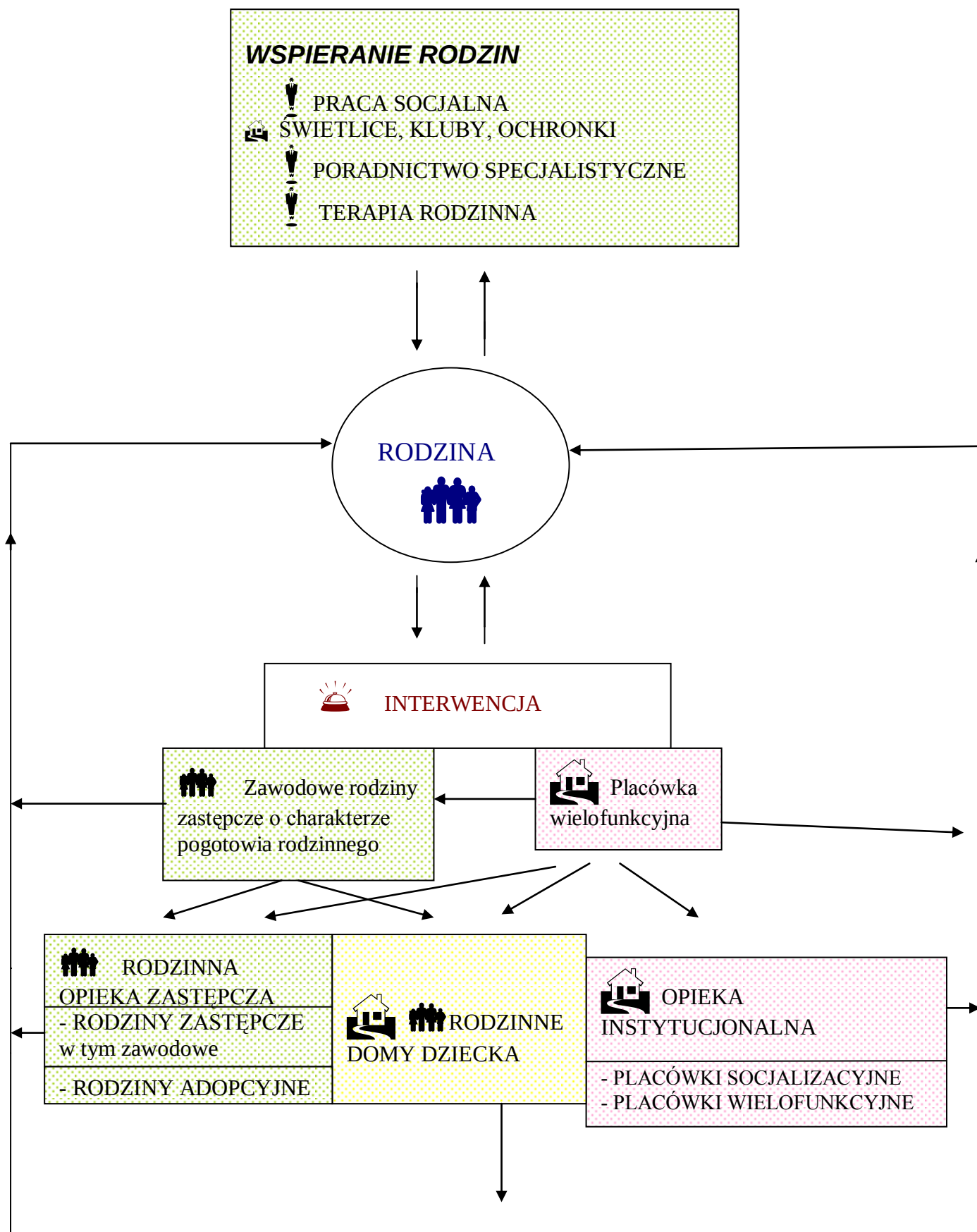
Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów *Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych* z zakresu „Współpracy ze społecznością lokalną”.

Zakres współpracy:

	2008 r.	2009	2010	2011
Poniesione wydatki na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi	11 078 878,95	9 779 851,95	9 850 289,66	9 573 555,04
Liczba organizacji	54	18	18	18
Liczba projektów	114	43	43	43
Średni koszt projektu	96 338,07	227 438,42	229 076,50	222 640,81

Oceniając efektywność realizacji celów z zakresu współpracy z podmiotami niepublicznymi należy zaznaczyć, iż po znaczącym spadku w 2009 roku związanym z przekazaniem zadań do Wydziału Polityki Społecznej, wysokość poniesionych wydatków na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi utrzymuje się na stałym poziomie, także w 2011 roku.

IV. SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ - dział II, rozdział 3 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, na który w roku 2011 r. wydatkowano kwotę:
15 139 104,62 zł składa się:

4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

4.1.1 Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Ponadto prowadzona jest również praca z rodzinami zastępczymi, naturalnymi oraz usamodzielnianymi wychowankami. Działania pracowników socjalnych mają w tym przypadku na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo – wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych, praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

4.1.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla młodzieży oraz dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków realizowane było przez Sekcję Psychologiczno - Pedagogiczną Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii zatrudniającą: psychologów i pedagogów. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

W ramach poradnictwa prowadzone były również programy psychoedukacyjne. Poradnictwo to miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców, a także w stosunku do młodzieży wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez spożytkowanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych, indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin i klientów w 2011r.	1216
Łączny wymiar godzin udzielonych porad w 2011r.	1685
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w 2011r.	774

Program dla usamodzielnianych wychowanków

Adresatami programu byli pełnoletni usamodzielniani wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz niepełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych w wieku od 16 do 17 lat, którzy mieli problemy w relacjach społecznych, nie radzili sobie w samodzielnym funkcjonowaniu w dorosłym życiu oraz mieli problem z zaplanowaniem swojej drogi życiowej.

Celem programu było:

- Wsparcie wychowanków w samodzielnym funkcjonowaniu jako osób dorosłych, a w efekcie zbudowanie sieci wsparcia.
- Wzrost kompetencji społecznych wychowanków.
- Zwiększenie zaangażowania wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych w pracę nad swoim programem usamodzielnienia.

Liczba uczestników programu w 2011r.	16
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	12
Liczba godzin programu w 2011r.	19

Program „Rodziny zastępcze”

Adresatami programu były rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione, w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz problemy w relacji wychowankowie – opiekunowie. Rodzice zastępczy mieli potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej. W funkcjonowaniu tych dzieci zauważane były głównie problemy emocjonalne (np.: nadmierne zamykanie się w sobie, nieśmiałość, zachowania agresywne), a także problemy z zachowaniem na terenie szkoły i/lub w rodzinie.

Celem programu było:

- Pogłębienie diagnozy sytuacji rodziny.
- Wsparcie rodziców zastępczych w radzeniu sobie z problemami z dzieckiem, a w efekcie zbudowanie sieci wsparcia.
- Wzrost kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych.

Liczba uczestników programu w 2011r.	14
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	15
Liczba godzin programu w 2011r.	29

Program „A, B, C i co dalej...?”

Adresatami programu były dzieci będące mieszkańcami Katowic, w wieku 6 – 13 lat uczęszczające do szkół podstawowych oraz młodzież w wieku 14 – 19 lat uczęszczająca do gimnazjów i szkół średnich mające problemy w nauce, których rodzice wyrażają zgodę na udział w programie oraz korzystają ze wsparcia w Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu była rozbudowa systemu wsparcia dzieci i młodzieży mających problemy w nauce.

Łączna liczba dzieci, która wzięła udział w programie w 2011r.	10
Łączna liczba wolontariuszy, która wzięła udział w programie w 2011r.	8
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2011r.	196

Program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”

Program skierowany do rodzin romskich objętych pomocą społeczną i realizowany przez Sekcję Psychologiczno - Pedagogiczną we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Katowicach, szkołami i z przedstawicielami społeczności romskiej.

Celem programu było wyposażenie dzieci romskich w książki i artykuły szkolne.

Kwota dotacji przyznanej w 2011r.	13.000 zł
Ilość szkół biorących udział w realizacji programu w 2011r.	17
Ilość uczniów objętych programem w 2011r.	35

Program „Równe szanse”

Program „Równe szanse” – program na rzecz integracji społeczności romskiej i polskiej w szczególności na rzecz dzieci wywodzących się z rodzin romskich oraz rodzin dysfunkcyjnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, w tym rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, przeciwdziałający marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz problemowi opóźnionej dojrzałości szkolnej dzieci. Jest adresowany do dzieci romskich i polskich w wieku 6 do 16 lat oraz do ich rodzin.

Poprzez realizację dwóch podstawowych celów programu tj.:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin romskich,
2. Objęcie dzieci i rodzin pochodzenia romskiego profesjonalnymi oddziaływaniami i wsparciem specjalistycznych placówek opiekuńczo – wychowawczych, jakimi są Świetlice Środowiskowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Liczba dzieci romskich objętych programem w 2011 r	Narastająco- 8
Liczba rodzin romskich objętych programem w 2011 r	Narastająco- 4
Liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację programu w 2011 r	2
Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2011 r.	225

Program „Moje Dziecko”

Program skierowany do mieszkańców Katowic, w szczególności - kobiet w ciąży oraz rodziców wychowujących dzieci do lat 10.

Celem programu było nabycie przez uczestników programu wiedzy i umiejętności umożliwiających prawidłowe pełnienie ról rodzicielskich (matki i ojcowie posiadający dzieci) oraz właściwe przygotowanie do roli matki (kobiety ciężarne).

Liczba uczestników programu w 2011r.	23
Liczba spotkań w 2011r.	87
Liczba godzin programu w 2011r.	108

Program psychoedukacyjny „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”

Program adresowany był do mieszkańców miasta Katowice, w szczególności do rodziców z dziećmi, którzy zgłaszali/zauważali istnienie problemów w relacjach z dziećmi, czuli się zagrożeni utratą wpływu na swoje dzieci oraz do rodziców, którzy gotowi byli podnosić swoje kompetencje wychowawcze oraz rozwijać nowe umiejętności przydatne w procesie wychowywania i opieki nad dziećmi.

Celem programu był rozwój kompetencji wychowawczych rodziców, uświadomienie im ich zasobów oraz deficytów w pełnionej roli rodzicielskiej, stosowanym stylu wychowawczym, edukacja w zakresie właściwego zaspokajania potrzeb członków rodziny, w zakresie właściwego komunikowania się pomiędzy członkami rodziny oraz nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów a także nauka konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi i rozwojowymi dzieci i młodzieży.

Liczba uczestników programu w 2011r.	8
Liczba spotkań grupowych w 2011r.	11
Liczba godzin programu w 2011r.	23

4.1.3 Lokalna sieć Świetlic Środowiskowych

Zadanie w części realizowane w ramach:

- Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego na podstawie Uchwały Nr LXVI/1336/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 r. oraz
- Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, działającego na podstawie Uchwały Nr LXVI/1335/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 r.

• **ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej lub gimnazjum, wywodzących się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych, przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Środowiskowa Nr 1, ul. Orkana 7a	21+ 5*
Świetlica Środowiskowa Nr 2, ul. Powstańców 3	48+18*
Świetlica Środowiskowa Nr 3, ul. Gliwicka 74	41+12*
Świetlica Środowiskowa Nr 4, ul. Świdnicka 35	47+ 5*
Świetlica Środowiskowa Nr 5, ul. Czecha 2	34+7*
RAZEM	191+57*

*liczba półkolonistów - uczestników programu „Udane wakacje 2011”

▪ **PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Oprócz jednostek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zajmujących się pomocą dla dzieci współpracujemy także z następującymi instytucjami:

Działalność na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych				
Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Koszt osobodnia (w zł.)
Świetlice typu opiekuńczego				
1	Świetlica Środowiskowa im. św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	35	18,00
2	Świetlica Środowiskowa pl. Wyzwolenia 21, Katowice	Rzymsko - Katolicka Parafia św. Anny w Katowicach - Janowie	38	19,50
3	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Świetlica Środowiskowa zwana Ochronką dla dzieci w wieku przedszkolnym	24	18,50
4	Świetlica Środowiskowa zwana Klubem „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice (od 14.11.2011 na czas remontu przeniesienie do lokalu przy ul. Chopina 8/31/32)	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	36	19,50
Razem			133	---
Świetlice typu specjalistycznego				
5	Świetlica Środowiskowa ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	71	Do 28.02.2011 26,50 od 01.03.2011 27,50
6	Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	55	30,00
7	Świetlica Terapeutyczna im. św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	49	30,00

8	Świetlica Terapeutyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	55	30,00
9	Świetlica Środowiskowa im. św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	59	30,00
Razem			289	---
RAZEM:			422	

Łączny koszt poniesiony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku na prowadzenie Świetlic przez organizacje pozarządowe w ramach zakupu usługi wyniósł: **1 692 080,50 zł.**

4.1.4 Lokalna sieć środowiskowych klubów młodzieżowych

• **ŚRODOWISKOWY KLUB MŁODZIEŻOWY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ** jest kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Środowiskowych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 13-18 lat, absolwentów szkoły podstawowej, uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych wywodzących się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Środowiskowych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Środowiskowy Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	13
Środowiskowy Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	25
RAZEM	38

*liczba półkolonistów - uczestników programu „Udane wakacje 2011”

Na dzień 31 grudnia 2011 roku całkowity koszt zadania (Świetlice Środowiskowe i Środowiskowe Kluby Młodzieżowe) wyniósł: **1 630 054,46 zł.**

Świetlice Środowiskowe, Środowiskowe Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowały akcję „Zima w mieście 2011”, w której wzięło udział 176 dzieci (w tym: 155 dzieci wychowanków Świetlic i Klubu + 21 dzieci ze środowiska) i „Lato w mieście 2011”, w której wzięło udział 219 dzieci (w tym: 162 dzieci wychowanków Świetlic i Klubu oraz 57 dzieci uczestników programu „Udane wakacje 2011”).

W roku 2011 po raz czwarty katowickie Świetlice Środowiskowe i Środowiskowe Kluby Młodzieżowe prowadzone przez tutejszy Ośrodek oraz przez organizacje pozarządowe zorganizowały jedną wielką imprezę dla wszystkich swoich wychowanków. IV Ogólnokatowicki Festyn dla dzieci z okazji Dnia Dziecka odbył się w dniu 14 czerwca na terenie Stadionu Lekkoatletycznego AWF przy ul. Kościuszki w Katowicach.

W festynie udział wzięło około 500 dzieci - podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Ośrodek Św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej, Katolicka Fundacja Dzieciom, Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”, Stowarzyszenie Św. Anny, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Rodzin „Horyzont”, Dom Aniołów Stróżów. Tradycyjnie festyn miał formę Olimpiady Sportowej.

- **PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Oprócz Środowiskowego Klubu Młodzieżowego Nr 1 i Nr 2 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zajmujących się pomocą skierowaną do młodzieży, współpracujemy także z Młodzieżowym Klubem Wspierania Rozwoju Osobistego Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo” oraz Środowiskowym Klubem Młodzieżowym Katolickiej Fundacji Dzieciom.

Działalność na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych				
Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Koszt osobodnia (w zł.)
Klub typu specjalistycznego				
1	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	17	31,50
2	Środowiskowy Klub Młodzieżowy ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	35	Do 28.02.2011 27,50 od 01.03.2011 28,50
Razem			52	---

Łączny koszt poniesiony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku na prowadzenie ww. klubów w ramach zakupu usługi wyniósł: **219 032,00 zł.**

Monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz prowadzenie pomocy w nauce i reedukacji szkolnej jest priorytetem w działaniu każdej Świetlicy i Klubu młodzieżowego bez względu na podmiot prowadzący, wynika to z doceniania roli wykształcenia w uzyskaniu samodzielności wychowanków w ich dorosłym życiu.

4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne

4.2.1 Rodziny zastępcze

Jedną z form opieki zastępczej o charakterze prorodzinnym są rodziny zastępcze, do których zaliczamy:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne o charakterze pogotowia rodzinnego (patrz pkt. 4.2.2).

Rodzina zastępcza może być objęta wsparciem i pomocą pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna.

liczba rodzin zastępczych	ogółem narastająco
	420
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	600

	łączna wartość (w zł)	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł.)
Jednorazowa pomoc na przyjęcie dziecka	50 746,65	50	1 014,93
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci	4 309 568,98	6 280	686,24

W 2011r. ustanowionych przez sąd zostało **46** nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie **69**.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych. Centrum Poradnictwa Specjalistycznego realizuje poradnictwo indywidualne oraz grupowe dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

W 2011r. dla **5** dzieci przyznano dofinansowanie w związku z oczekiwaniem na przyjęcie do rodziny zastępczej w łącznej wysokości **2 400,00 zł**.

W tym zawodowe rodziny zastępcze:

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecka zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi, mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Od stycznia do grudnia 2011r. na terenie Katowic działało **5** pogotowi rodzinnych, które łącznie zapewniały **15 miejsc**.

DZIECI W POGOTOWIACH RODZINNYCH:

	liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowopryjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym – liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym – dotyczy dzieci nowopryjętych		
			na podstawie postanowienia sądu	w tym: zmiana z opieki instytucjonalnej na pogotowie rodzinne	w wyniku interwencji Policji
Łącznie narastająco	62	46	22	0	24

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą w sytuacjach konieczności objęcia opieką liczego rodzeństwa (od 3 do 6 dzieci), do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny. Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej wielodzietnej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą w sytuacjach konieczności objęcia dziecka specjalistyczną opieką medyczną i rehabilitacją. W zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej może przebywać od 1 do 3 dzieci. Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej specjalistycznej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	Łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci wraz z wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka
5 rodzin o charakterze pogotowia rodzinnego - 62 dzieci	275	453 101.41	1 647,64
3 zawodowe rodziny zastępcze wielodzietne - 19 dzieci	128	218 901.54	1 710,17
2 zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne - 4 dzieci	48	113 363.82	2 361,75

4.2.2 Usamodzielniani wychowankowie

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

	Liczba osób narastająco	Średnie świadczenie (w zł.)	Łączna wartość (w zł.)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	63	3 486,47	219 647,56
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	121	3 717,96	449 873,13
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	54	4 223,20	201 052,65

A ponadto:

⇒ pomoc w formie pracy socjalnej, mającą na celu integrację ze środowiskiem i usamodzielnienie życiowe wychowanka; z tej formy pomocy korzystają wszyscy usamodzielniani wychowankowie.

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego.

4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem - formy instytucjonalne

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji diagnozowania poważnych problemów opiekuńczo – wychowawczych, pracownicy socjalni występują do sądu o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych. W 2011 r. z takimi wnioskami wystąpiono w stosunku do 82 rodzin.

Po wyczerpaniu możliwości udzielenia dziecku pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, dziecko może zostać skierowane na pobyt całodobowy w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka wielofunkcyjna Dom Dziecka „Zakątek”,
2. Placówka wielofunkcyjna Dom Dziecka „Stanica”,
3. Dom Dziecka „Tęcza”.

W swojej strukturze ww. placówki prowadzą mieszkanie usamodzielnienia.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Domy Dziecka	10	0	30	0
Placówki wielofunkcyjne	35	1	29	1

Ponadto w przypadkach, kiedy nie było możliwe skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki opieki całkowitej z powodu braku miejsc w placówkach na terenie Katowic, wnioskowano do innych powiatów o wydanie skierowań do placówek położonych na terenie tych powiatów – na podstawie powyższych wniosków w 2011 roku umieszczono na terenie innych powiatów **6** dzieci.

Losy wychowanków w ww. placówkach w 2011 r. przedstawia tabela poniżej.

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki wielofunkcyjne oraz domy dziecka	
Ogółem	85
W tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	26
Rodzina zastępcza	9
adopcja	7
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	0
Placówka resocjalizacyjna	2
Zakwalifikowanie do innej formy opieki, jakiej?	
Schronisko dla nieletnich	1
Dom Samotnej Matki	1
Inne np. pełnoletność	39

4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną

Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną

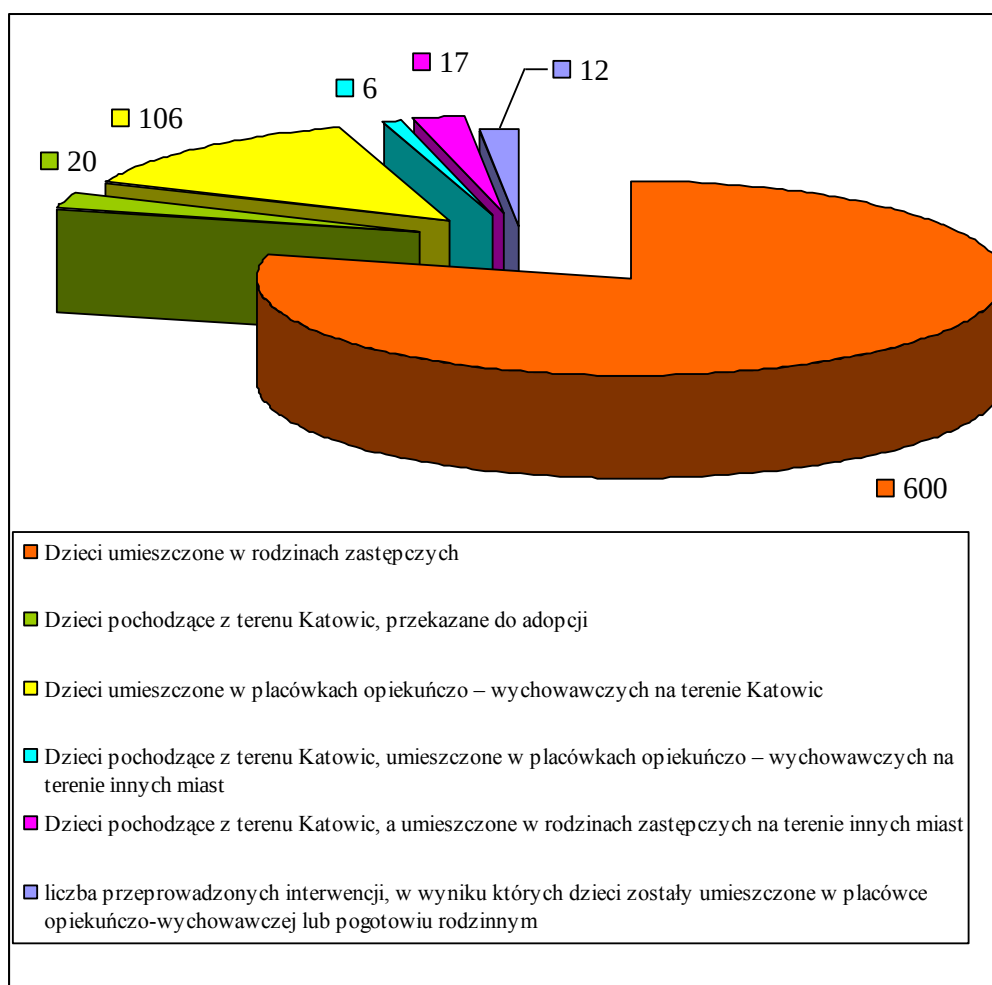
Formy prorodzinne

Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	600
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przekazane do adopcji	20
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, a umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych miast	17
Razem	637

Formy instytucjonalne

Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic	106
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast	6
Razem	112

Liczba przeprowadzonych interwencji, w wyniku których dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej lub pogotowiu rodzinnym – 12

4.4 Pomoc dla dzieci

W ramach pomocy dla dzieci realizowano następujące świadczenia:

▪ Dożywianie uczniów szkół podstawowych i gimnazjum

Głównymi realizatorami dożywiania byli:

- wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja we współpracy z Wydziałem Edukacji oraz Zespołem Obsługi Jednostek Oświatowych,
- podmioty niepubliczne wyłonione zgodnie z procedurą ustawy prawo zamówień publicznych:
 - ✓ Firma Cateringowa - Damian Kajzer – przygotowująca i dowożąca gorące posiłki uczniom Szkoły Podstawowej Nr 10 oraz Zespołu Szkół Specjalnych Nr 8, 10, 12 oraz Gimnazjum Nr 18.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich, tutejszy Ośrodek w porozumieniu z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice zapewnił posiłek wszystkim potrzebującym dzieciom. W każdej z dzielnic Miasta dyżurowały szkoły, w których wydawane były posiłki. Rozwiązanie to pozwoliło na zapewnienie dzieciom dożywiania, także w okresie przerw w nauce szkolnej.

▪ Dowóz posiłków do szkół

W ramach ww. zadania, zapewniono dowóz posiłków do 8 katowickich szkół, w których zostały zlikwidowane stołówki szkolne: Szkoła Podstawowa Nr 5, Zespół Szkół Nr 7, Zespół Szkół Specjalnych nr 9 oraz Gimnazjum Nr 10,11,14,16,23. W ramach ww. zadania wydano kwotę **66 128,07zł.**

▪ Dożywianie dodatkowe

Jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie dożywiania dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin w stosunku do których istnieją uzasadnione przesłanki o możliwości wykorzystania środków finansowych niezgodnie z przeznaczeniem oraz z rodzin, które nie są w stanie zapewnić swym dzieciom zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w tym odpowiedniego dożywiania.

W 2011 r. realizatorami dożywiania dodatkowego byli:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 1, 4, 5, 7.

▪ Wypoczynek dzieci

W 2011r. zgodnie z Ustawą prawo zamówień publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przeprowadził postępowanie na zorganizowanie wypoczynku dla dzieci w miejscowościach górskich. Zgodnie z zawartymi umowami, każdy z wykonawców (wymienionych poniżej) zobowiązał się zapewnić i przestrzegać ustalonych standardów określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania*, jak również przepisów, które dotyczyły kwestii: zakwaterowania, standardów obiektów kolonijnych, warunków sanitarnych, organizacji wypoczynku, stawki żywieniowej, ubezpieczenia, opieki medycznej.

Realizatorzy wypoczynku letniego dla dzieci:

1. Firma Handlowo-Usługowa „RELAKS”, kolonie w Murzasichle;
2. Agencja Turystyczną „OLA”, kolonie w Dźwirzynie;
3. Spółka. z o.o POLARIS, kolonie w Jastrzębiej Górze.

Ponadto w 2011r. wzorem lat ubiegłych, tutejszy Ośrodek na wniosek rodzica/opiekuna prawnego dziecka udzielał również dofinansowania do wypoczynku letniego w formie zasiłku celowego osobom, których dzieci skorzystały z wypoczynku organizowanego przez katowickie Parafie oraz innych organizatorów, którzy spełniali ww. standardy.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom.

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania w ramach art. 6a ustawy Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	Dożywianie dodatkowe	Wypoczynek dzieci	Wyprawka szkolna dla dzieci	Zielona szkoła	Bilety dla dzieci na dojazd do szkół	Bilety dla dzieci z rodzin wielodzietnych na dojazd do szkół
Liczba dzieci	4885	135	91	1040	11	128	13	7
Kwota (w zł)	4 419 804,05	50 169,10	112 955,30	836 574,60	1 420	52 225,50	2 998	1 818

4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną - szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.

4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów *Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych* w zakresie pomocy dla dzieci.

1. Budowanie sieci świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych

ŚWIETLICE

Dzielnica miasta	2007		2008		2009		2010		2011	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	5	141	6*	176*, **	4	136	4	136	4	136
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowie	1	17	1	17	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	40	1	40	1	40	1	40	1	40
Ligota	1	29	1	29	1	29	1	29	1	29
Załęże	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
Brynów	1	28	1	28	1	do VIII-28 od IX-20***	1	20	1	20
Zawodzie	1	28	1	28	1	28	1	28	1	28
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	16	489	16	484*, **	14	do VIII-442 od IX-434***	14	434	14	434

*w tym 1 Świetlica na 20 miejsc – umowa do końca II.2008 r.

** w tym 1 Świetlica od III.2008 r. zwiększyła liczbę miejsc z 40 na 50

*** od IX.2009r. Świetlica zmniejszyła liczbę miejsc z 28 na 20, utworzono Klub z ilością 8 miejsc

		2007	2008	2009	2010	2011
1	Liczba świetlic ogółem	16	16	14**	14	14
2	Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	9	7	do IV – 5 od V – 4	4	4
3	Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	7	9	do IV – 9 od V – 10	10	10

*podział zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

** do IV. 2009r. - opiekuńcza, od V.2009r. - specjalistyczna

W 2011 r. w 11 dzielnicach działało 14 Świetlic Środowiskowych dla dzieci (w maju 2009 r. jedna Świetlica została przekształcona z opiekuńczej na specjalistyczną).

KLUBY

Dzielnica miasta	2007*		2008		2009		2010		2011	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc
Śródmieście	-	-	1	25	1	25	1	25	1	25
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	-	-	-	-	1	od IX- 8*	1	8	1	8
Koszutka	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15
Katowice łącznie	2	35	3	60	4	do VIII-60 od IX-68*	4	68	4	68

* od IX.2009r. utworzono Środowiskowy Klub Młodzieżowy

		2007	2008	2009	2010	2011
1	Liczba klubów ogółem	2	3	4	4	4
2	Liczba klubów typu opiekuńczego*	0	0	0	0	0
3	Liczba klubów typu specjalistycznego*	2	3	4	4	4

*podział zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach.

3. Zapewnienie opieki dzieciom

	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną – ogółem, w tym:	617	734	725	708	706
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form opieki	114	110	93	84	106
Dzieci umieszczone w rodzinnej opiece zastępczej	523	624	632	624	600

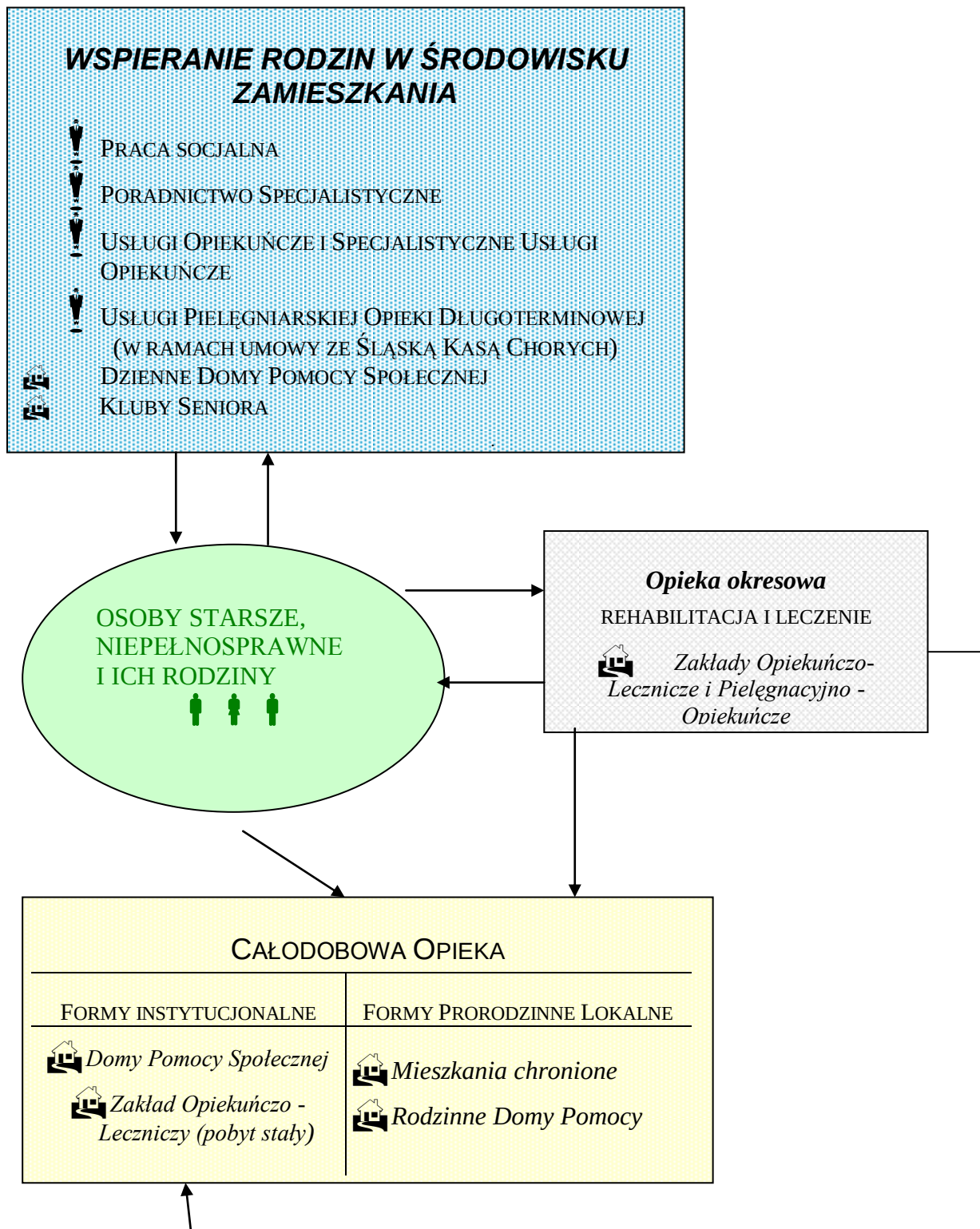
Intensywna praca socjalna z rodzinami posiadającymi problemy opiekuńczo – wychowawcze umożliwiła pozostawienie dzieci w środowisku naturalnym.

4. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2007	2008	2009	2010	2011
Finansową	186	187	218	187	184
Rzeczową	30	33	31	38	54
Lokalową	19	25	23	49	44
Wydatki na realizację programu	757.693,58	831.164,41	810.673,90	751 194,49	870 573,34

Zwiększeniu uległy wydatki na realizację programu z uwagi na systematyczne doposażenie mieszkań usamodzielnianych wychowanków w niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego.

V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI - dział II, rozdział 4 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym jest utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych, osób terminalnie chorych, jak najdłużej w środowisku zamieszkania i zapewnienie im opieki.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

5.1 Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

5.2 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Osobom w podeszłym wieku, niepełnosprawnym, wymagającym pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, pielęgnacji, świadczone są *usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze* realizowane przez agencje opiekuńcze, stowarzyszenia, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy:

Wykaz realizatorów usług, z którymi zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

	Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł.)*	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS
1	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa A. Szopa, Katowice, ul. Okrzei 6/16	opiekuńcze	420	86 105,50	783 166,98	8,98/13,02	9,10 zł
2	NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	opiekuńcze	626	120 167,50	1 031 229,60	8,45/12,25	8,58 zł
3	NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	specjalistyczne opiekuńcze	104	39 161,25	455 825,07	11,00/15,95	11,64 zł
4	Śląski Zarząd Okręgowy PCK Katowice, ul. PCK 8	specjalistyczne opiekuńcze	233	101 048,00	1 116 673,42	10,50/15,22	11,05 zł
5	Zarząd Okręgowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Ul. Kozielska 4a	specjalistyczne opiekuńcze	116	41 646,50	464 419,32	10,50/15,22	11,15 zł
RAZEM:			1 499	388 128,75	3 851 314,39	-	-

*Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze. Koszt usług świadczonych w dni wolne od pracy oraz w godzinach nocnych wynosi 145% kosztu usługi w dni robocze.

Program „Słonecznik - Wolontariat na rzecz Osób Starszych i Niepełnosprawnych”

Adresatami programu są osoby starsze i niepełnosprawne wymagające wsparcia w formie usług opiekuńczych, które nie mają rodziny lub takiej, którym rodzina nie świadczy pomocy.

Główny cel programu:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych,
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariatu realizowane są bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Przy realizacji programu MOPS współpracuje m. in. z organizacjami pozarządowymi, szkołami, uczelniami, kościołem.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy(liczba umów)	11 (14)
Liczba godzin wolontariatu	572,5
Oszczędności dla MOPS (w zł.)*	4 869,43

* obliczono na podstawie obowiązujących stawek za usługi opiekuńcze

5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni korzystali z usług sieci 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Przez kogo i na jakiej podstawie prowadzony	Liczba miejsc Pobył/ Posiłki na wynos	Liczba osób, które skorzystały z DDPS Pobył/Posiłki na wynos	Koszt osobodnia Pobył/ Posiłki na wynos (w zł.)	Wykonanie za 2011 r. (w zł.)
1	DDPS 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50/30	55/34	18,93/14,51* 19,05/15,10**	378 037,25
2	DDPS 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	45/30	52/36	21,93/15,68* 23,20/16,40**	429 688,38
3	DDPS 1 ul. Czecha 2	Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa A. Szopa	50/20	64/24	26,80/12,40*** 28,10/13,00****	422 748,58
4	DDPS 4 ul. Wiślana 9	Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa A. Szopa	45/30	66/41	27,20/12,50*** 28,50/13,10****	406 641,40
5	DDPS 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	37/21	50/32	25,46/13,56*** 26,80/14,06****	337 630,76
6	DDPS 6 ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	98/65	124/93	27,50/14,10*** 28,84/14,60****	916 100,06
7	DDPS 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	41/26	52/32	24,66/13,56*** 26,00/14,26****	399 718,96
8	DDP ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	do 31.08.11 r. 50/20 od 01.09.11 r. 36/20	45/28	23,00/14,00*** 25,00/14,60****	289 517,40
9	DDPS - Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25/20	33/27	25,00/14,00*** 26,25/14,60****	266 173,53
RAZEM:			do 31.08.11 r. 441/262 od 01.09.11 r. 427/262	541/347	-	3 846 256,32

*stawki obowiązujące do 10.03.2011

**stawki obowiązujące od 11.03.2011 w związku z podpisaniem nowej umowy

***stawki obowiązujące do 31.08.2011

****stawki obowiązujące od 01.09.2011 w związku z podpisaniem nowej umowy

Dzienne Domy Pomocy Społecznej zapewniają swoim pensjonariuszom następujące rodzaje usług: pobyt w godz. 8.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku oraz całodzienne wyżywienie na miejscu, posiłki na wynos, usługi higieniczne (natrysk, usługi pralnicze), terapię zajęciową, trening umiejętności, ogólną rehabilitację ruchową, porady i wsparcie psychologiczne indywidualne, grupowe zajęcia psychologa ze społecznością pensjonariuszy, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zebrania społeczności, imprezy organizowane na terenie i poza ośrodkiem wsparcia.

5.4 Sieć lokalnych klubów

Na terenie miasta Katowice funkcjonuje 6 klubów seniora dla osób starszych:

Klub Seniora ul. Hetmańska 1,
Klub Seniora ul. Panewnicka 75,
Klub Seniora ul. Grażyńskiego 5,
Klub Seniora ul. Głogowska 23,
Klub Seniora ul. Czecha 6,
Klub Seniora ul. Obrońców Westerplatte 28.

Kluby mają za zadanie integrację środowiska seniorów danej dzielnicy i przeciwdziałanie poczuciu alienacji oraz aktywizację społeczności lokalnych poprzez organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalno – społecznych i rekreacyjnych. Pracownicy socjalni współpracują z klubami, odwiedzając społeczności osób starszych, między innymi w celu oceny potrzeb tej grupy społecznej.

5.5 Mieszkanie chronione

Mieszkanie chronione ma za zadanie zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji. Na terenie Katowic działają trzy mieszkania chronione:

1. Mieszkanie Chronione dla osób starszych

Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **8** osób – kobiet (liczba miejsc została zwiększona z 6 na 8 od dnia 01.05.2011 r. zgodnie z nową umową). Mieszkanie chronione prowadzone jest przez Agencję Opiekuńczo–Medyczną i Handlową Anna Szopa. Miesięczny koszt pobytu osoby w mieszkaniu wynosi od dnia 01.05.2011 r. **1 550,00 zł** (do dnia 30.04.2011 r. miesięczny koszt pobytu wynosił 1480,00 zł).

2. Mieszkanie Chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym

Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Gliwickiej 74a. Prowadzone jest także przez Agencję Opiekuńczo–Medyczną i Handlową Anna Szopa. Miesięczny koszt pobytu w mieszkaniu wynosi **2 200,00 zł**. Mieszkanie przeznaczone jest dla **7** osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym. W ramach 7 miejsc 2 miejsca mają charakter interwencyjny. W miesiącu grudniu 2010 r. została podpisana dodatkowa umowa z Agencją Opiekuńczo–Medyczną i Handlową Anna Szopa na prowadzenie kolejnego dodatkowego miejsca interwencyjnego na okres 3 miesięcy, tj. od 15.12.2010 r. do 31.03.2011 r. W miesiącu marcu 2011 r. podpisano kolejną umowę z Agencją Opiekuńczo–Medyczną i Handlową Anna Szopa na prowadzenie dodatkowego miejsca na okres 1 miesiąca, tj. od 01.04.2011 r. do 30.04.2011 r.

3. Mieszkanie Chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych

Jest to nowo otwarte mieszkanie, które rozpoczęło swoją działalność 01.03.2011 r. Mieszkanie mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla **6** osób. Mieszkanie chronione prowadzone jest przez Agencję Opiekuńczo–Medyczną i Handlową Anna Szopa. Miesięczny koszt pobytu osoby w mieszkaniu wynosi **2 180,00 zł**. Koszt pobytu różni się od kwoty, która została ustalona w mieszkaniu dla osób starszych ponieważ uwzględniono w cenie koszty zapewnienia opieki osobom niepełnosprawnym.

W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych w mieszkaniach chronionych skorzystało:

9 osób w mieszkaniu chronionym przy ul. Gliwickiej 74,

11 osób w mieszkaniu chronionym przy ul. Łętowskiego 6a,

9 osób w nowym mieszkaniu chronionym przy ul. Łętowskiego 6a.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **431 146,00 zł**.

5.6 Domy pomocy społecznej

Świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2011 r. zgłosiło się do MOPS **386** osób starszych i/lub niepełnosprawnych z wnioskiem o umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Łącznie przeprowadzono **386** postępowań, z czego:

- **140** osób skierowano do dps na terenie Katowic, w tym **69** osobom wydano decyzje o umieszczeniu w dps na terenie Katowic,
- **193** osoby zostały skierowanych do dps położonych na terenie innych powiatów, w tym **98** osobom wydano decyzje o umieszczeniu w dps na terenie innych powiatów.
- **14** osobom odmówiono skierowania do dps,
- w **10** przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia,
- **29** spraw na dzień 31.12.2011 r. było w toku.

Ruch pensjonariuszy w dps na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2011	Zmarło lub zrezygnowało w 2011 r.	Przyjęto w 2011 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących na dzień 31.12.2011 r.	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2011 r.
DPS „PRZYSTAŃ” przy ul. Adamskiego 22	88	87	27	28	47	17
DPS „ZACISZE” przy ul. Traktorzystów 42	98	98	15	15	100	17
DPS na terenie innych powiatów			55	114	141	19

Domy Pomocy Społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS , na nowych zasadach	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22	71	3 069,86 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42	80	2 913,39 zł

Domy Pomocy Społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób przebywających w DPS , na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w dps na terenie innych gmin
DPS na terenie innych gmin	404	6 837 141,20 zł

Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art.52 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Od 01.01.2011 r. dom ten dysponuje **8** miejscami. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby wynosi **2 300,00 zł**.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z

otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W 2011 roku z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało **9** osób. Wydatki na realizację zadania wyniosły **213 158,07 z.**

5.7 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2011

W roku 2011 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu są mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia.

Cele programu to:

- zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
- zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
- ułatwianie udziału w życiu społecznym,
- zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem „Siedemdziesiąt Plus” w 2011 roku, zostały objęte świadczeniami w różnych formach. W ramach programu:

1. Ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało **1312** osób (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej).

2. Z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało **457** osób.

3. Z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało **731** osób.

4. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:

- **83** osoby w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- **4** osoby w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
- **108** osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

L.p	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	176
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	23
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	9
4.	Osoby skierowane do prawnika -konsultacje prawne	131
5.	Osoby skierowane do psychologa	43
6.	Osoby objęte wolontariatem	10
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	46
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	128

W ramach działań programu „Siedemdziesiąt plus” informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego wykonywano następujące badania: morfologia krwi, CRP, TSH, oznaczenie poziomu cholesterolu całkowitego, frakcji cholesterolu, trój glicerydów w surowicy krwi, oznaczenie poziomu glukozy, oznaczenie poziomu PSA - tylko u mężczyzn, dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej UMK, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka

złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wyłonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2011 roku poinformowano **390** osób o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego dla osób niepełnosprawnych mieszkańców Katowic

W ramach realizacji celu jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

Dzięki podjętym przez pracowników tutejszego Ośrodka działaniom, w roku 2011 objęto systemem **50** osób.

5.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

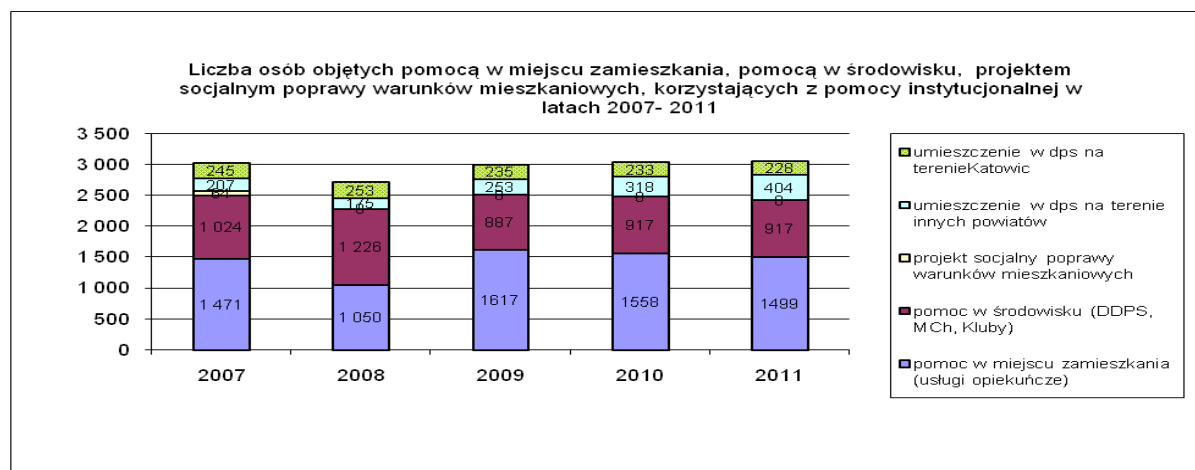
Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów *Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych* (dział II, rozdział 4).

1. Zakres pomocy:

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Wydatki na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (w zł.)	8 671 686,99	9 742 756,33	11 586 198,93	13 247 478,70	15 184 185,98
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	2 766	3 044	2 992	3 056	3 048
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł.)	3 135,10	3 200,64	3 872,39	4 334,91	4 981,69

W 2011 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w związku ze wzrostem liczby osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów oraz wzrostem średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w tych dps.

2. Zapewnienie opieki

3. Sieć Ośrodków Wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

Liczba miejsc w OW w podziale na dzielnice	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Dzielnica Śródmieście - Wschód	123	85	70	70	70*/56**
Dzielnica Załęże	54	66	67	67	67
Dzielnica os. Tysiąclecia	46	58	58	58	58
Dzielnica Dąb	30	45	45	45	45
Dzielnica Koszutka	195	227	163	163	163
Dzielnica Zawodzie	96	95	70	70	70
Dzielnica Ligota	200	176	75	75	75
Dzielnica Bogucice	75	75	75	75	75
Dzielnica Piotrowice	115	115	80	80	80
RAZEM:	934	942	703	703	703*/689**

*do 31.08.2011 r.

** od 01.09.2011 r. obowiązuje nowa umowa

4. Aktywizacja środowiska na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba umów zawartych z wolontariuszami	27	9	19	6	14
Liczba umów alimentacyjnych i porozumień zawartych z rodziną w sprawie pomocy usługowej	109	130	142	165	113
Liczba osób objętych usługami w ramach pielęgniarstwa długoterminowego	69	62	91	100	87

W 2011 roku zawarto **113** porozumień z rodzinami w sprawie pomocy usługowej, w wyniku czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaoszczędził kwotę **94 279,76 zł**. Zmalała liczba osób korzystających z pielęgniarstwa długoterminowego, wymagających wzmożonej opieki medycznej – w 2011 r. objęto tymi usługami **87** osób. Oszczędności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego tytułu wyniosły **118 810,00 zł**.

5. Zapewnienie opieki całodobowej

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie innych powiatów w 2011 r.

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 4 miesięcy
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	
Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	ok. 14 miesięcy
Dom dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	
Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie	ok. 11 miesięcy

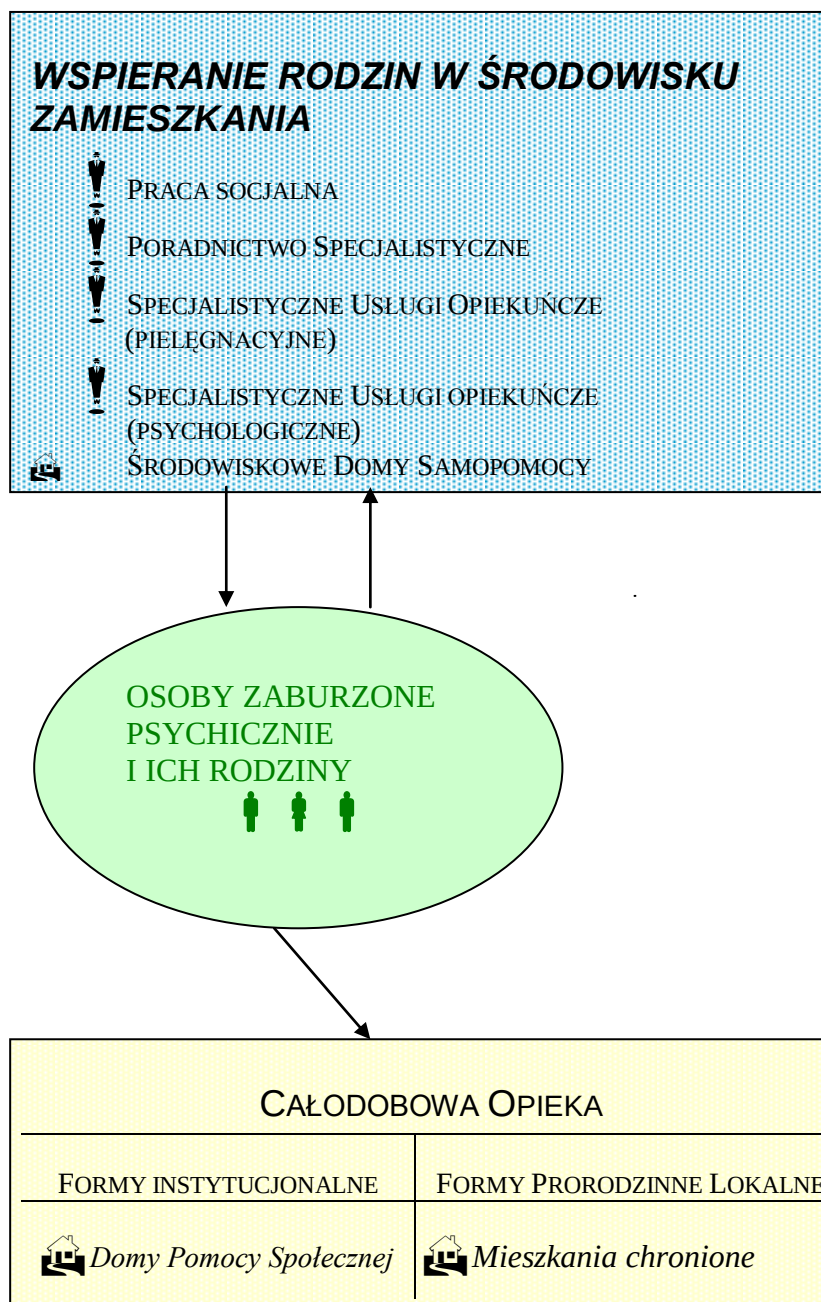
Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w dps na terenie Katowic w 2011 r.

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 36 miesięcy
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	

Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie innych powiatów jest zróżnicowany ze względu na typ domu, a nie jego położenie regionalne.

W 2011 roku czas oczekiwania na umieszczenie w dps na terenie Katowic znacznie wzrósł w stosunku do roku ubiegłego co związane jest z emocjonalnym związaniem mieszkańców z miastem Katowice, którzy pomimo propozycji zapewnienia miejsca w innych DPS z krótszym okresem oczekiwania wolą oczekiwać na miejsce w Katowicach.

VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM - dział II, rozdział 5 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest stworzenie systemu oparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, służącego podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na system pomocy skierowany do tej kategorii klientów składa się:

6.1 Praca socjalna

Praca socjalna kierowana na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczenia, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej.

Liczba osób korzystających	746
Liczba godzin	8 616

W ramach pracy socjalnej w Centrum Rehabilitacji Społecznej odbywały się spotkania grupy wsparcia, w której uczestniczyły osoby zaburzone psychicznie nieprzystosowane w pełni do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz szerszej grupie społecznej. Celem grupy było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych. W spotkaniach uczestniczyło łącznie **14** osób.

Od 01.01.- 31.12.2011r. dla grupy **20** osób prowadzone były (w ramach umowy autorskiej) zajęcia Pracowni Terapii Zajęciowej „Twórcy sztuki”. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie.

Na terenie placówki od stycznia do czerwca 2011r. kontynuowano realizację projektu „Równe szanse – program reintegracji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Szczegółowe informacje dotyczące projektu zawarte są w rozdziale 9.3.

6.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Prowadzone jest przez dwóch konsultantów ds. uzależnień Centrum Rehabilitacji Społecznej.

Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom.

Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalistów ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia.

Specjaliści ds. uzależnień współpracują również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielają wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzą również konsultacje indywidualne w TPPS-ach oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

	Liczba godzin	Liczba osób
Konsultacje dla podopiecznych na miejscu	642	277
Konsultacje dla podopiecznych w środowisku	952	346
Grupowe formy poradnictwa	50	14
RAZEM:	1644	637

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności. Przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
- osób upośledzonych umysłowo,
- osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt w zł	Cena 1 godz. usług
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego, ul. Kilińskiego 19, Katowice	109	6 972	380 964,59	50,00

6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na terenie miasta Katowice specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez firmę, z którą Ośrodek zawarł stosowną umowę na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Realizatorem jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna.

Wykonawca	Zakres usług	Liczba Osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł.)
1 NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	18	3 210	41 915,58	13,00/ 18,85

Do zakresu świadczonych usług należy m.in.: załatwianie spraw urzędowych oraz pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia.

6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy przeznaczony jest dla osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekłe psychicznie chore, upośledzone umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym a także osoby z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych. Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo. Celem tej rehabilitacji jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Cel ten jest osiągany między innymi poprzez psychoterapię, terapię zajęciową, działania w zakresie przygotowania do pracy osób z zaburzeniami psychicznymi, jak i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Odpłatność za usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy wynosi 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 250 % odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Wykaz ŚDS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Do kogo kierowane:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z ŚDS
1*	Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	Do osób z zaburzeniami psychicznymi będących mieszkańcami Katowic.	34	51
2*	Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 dla Osób upośledzonych Umysłowo, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Anna Szopa (do 30.06.2011) Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE” (od 01.07.2011)	Do osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym, umiarkowanym oraz lekkim, gdy jednocześnie występują u nich inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne, w wieku 18-65 lat, będących mieszkańcami Katowic.	25	27
3*	Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam	Do osób z zaburzeniami psychicznymi, będących mieszkańcami Katowic, bądź ze względu na ponadlokalny zasięg placówki mieszkańcami innych miast, na terenie których nie ma tego typu placówki.	34	56
4	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Caritas Archidiecezji Katowickiej	Do osób z upośledzeniem umysłowym będących mieszkańcami Katowic.	20	21

*do 30.06.2011 r. umowy zawarte z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych

W związku z brakiem możliwości przygotowywania gorących posiłków w dwóch ŚDS, usługa ta realizowana jest przez podmioty z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy

Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Nazwa podmiotu, który realizuje usługę	Sposób realizacji	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z posiłków w ŚDS
Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata	Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	Posiłki są dowożone do ŚDS	20	17

Alberta 4 w Katowicach	w Katowicach			
Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Bar „Marcepan” ul. Zawiszy Czarnego 16a w Katowicach	Podopieczni ŚDS spożywają posiłki w Barze „Marcepan”	34	30

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów **Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych** (dział II, rozdział 5 System pomocy osobom zaburzonej psychicznie i ich rodzinom).

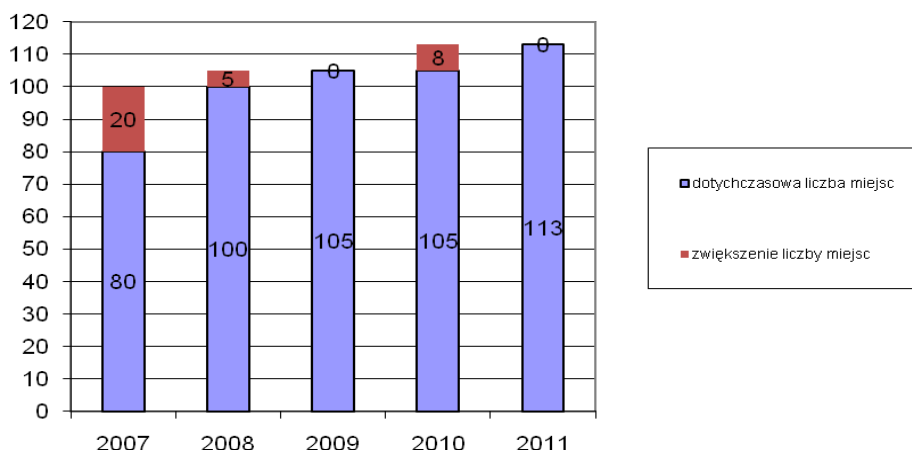
1. Zakres pomocy

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Wydatki na realizację usług świadczonych osobom zaburzonej i ich rodzinom (w zł.)	1 788.337,07	2 104 067,08	1 959 898,22	1 805 431,78	1 195 346,13
Liczba osób, które skorzystały z usług	913	901	893	995	1 007
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł.)	1 958,75	2 335,26	2 149,01	1 814,50	1 187,04

Spadek wydatków na realizację pomocy dla osób zaburzonej spowodowany jest przekazywaniem przez Urząd Wojewódzki środków finansowych w wysokości wyliczonej na podstawie średniej miesięcznej kwoty dotacji wyliczonej dla województwa co spowodowało zmianę kosztu usługi. Spadek wydatków jest spowodowany także tym, że od dnia 01.07.2011 r. wykonawcy prowadzący Środowiskowe Domy Samopomocy otrzymują dotacje na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

2. Ośrodki Wsparcia dla osób zaburzonej psychicznie

Liczba miejsc w Ośrodkach wsparcia dla osób zaburzonej psychicznie w latach 2007 - 2011

W 2011 roku liczba miejsc w ośrodkach wsparcia umożliwiająca objęcie specjalistyczną pomocą utrzymana została na poziomie roku poprzedniego.

3. Zakres pomocy CRS

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę zarówno w ramach środków własnych, jak i projektów finansowanych z środków zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, dotacje celowe).

Rok	Liczba osób objęta usługami specjalistycznymi	Liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym	Łącznie liczba klientów
2006	99	458	557
2007	108	450	558
2008	100	510	618
2009	114	519	634
2010	113	612	725
2011	109	637	746

Przedstawione powyżej liczby obrazują, że liczba osób z zaburzeniami psychicznymi korzystająca pomocy Centrum Rehabilitacji Społecznej corocznie wzrasta.

4. Liczba osób uczestnicząca w projektach/programach

	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba osób objętych grupowymi formami wsparcia	13	10	69	50	58	64

5. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie.

	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba osób objętych usługami CRS które podjęły zatrudnienie	16	19	12	13	5	11

6.7 Inne działania

1. Wolontariat:

Liczba wolontariuszy	1
Ilość przepracowanych godzin	68,5

Rodzaje wykonywanych usług przez wolontariusza:

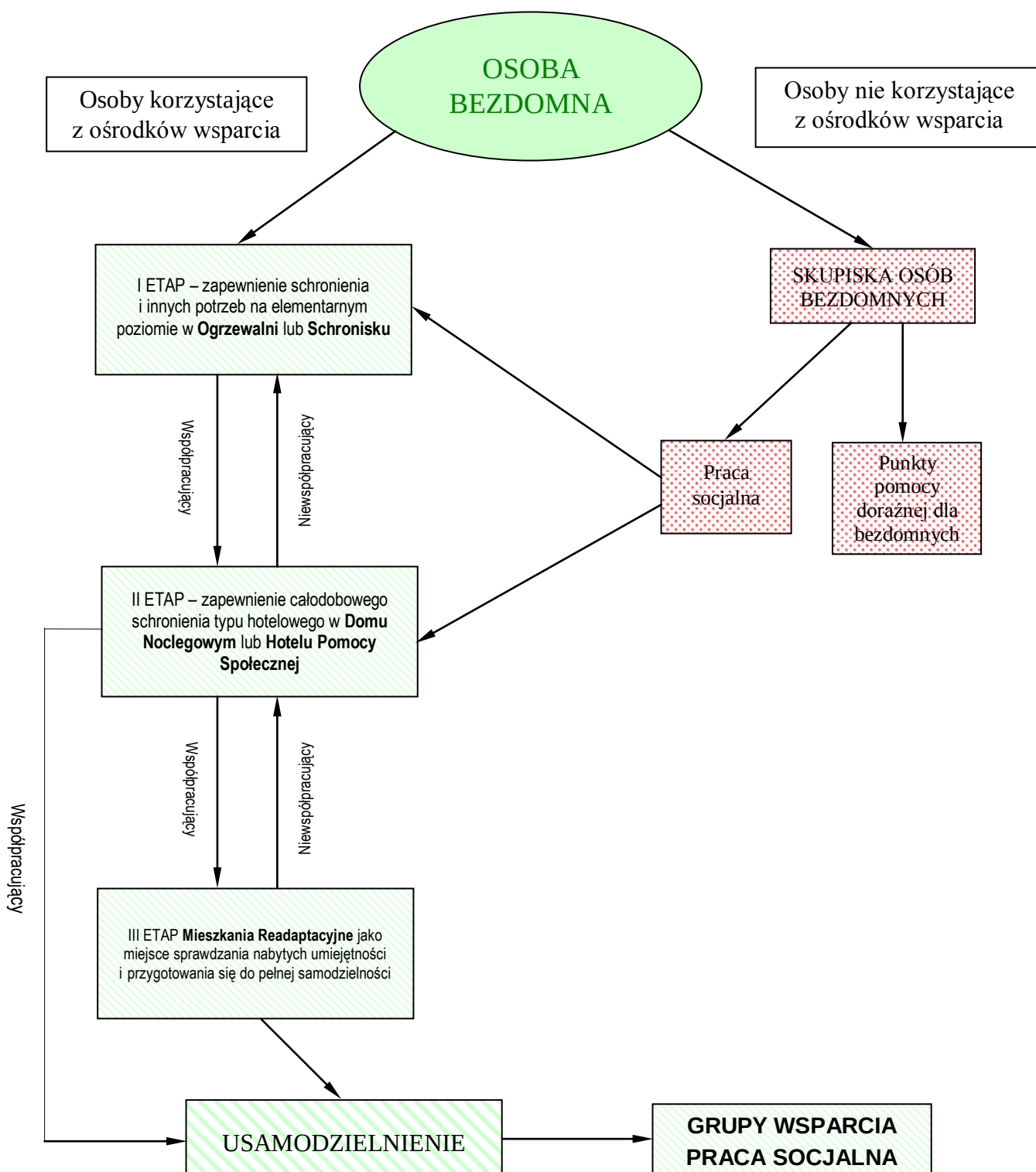
1. Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania klienta w środowisku zamieszkania tj:
 - trening umiejętności społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej, trening higieniczny,
 - motywowanie do aktywności,
 - wspólne organizowanie i spędzanie wolnego czasu,
2. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
3. Współudział w spotkaniach pracowni terapii zajęciowej.

2. Szkolenie praktykantów

Uczestnikami szkolenia w roku 2011 byli studenci Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego. Podczas praktyk studenci zapoznali się z celami realizowanymi przez placówkę, rodzajami oferowanych usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i zasadami ich świadczenia. Zajęcia praktyczne obejmowały również możliwość uczestniczenia w konsultacjach indywidualnych w miejscu jak i wizytach w środowisku zamieszkania, udział w zespołach Interdyscyplinarnych i konsultacyjnych, nabycie umiejętności korzystania z narzędzi diagnostycznych.

Liczba praktykantów	3
Ilość godzin praktyk	246

VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM - dział II, rozdział 6 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem. Pomoc bezdomnym jest również elementem „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011” realizowanego przez Miasto Katowice.

7.1 Sekcja ds. Bezdomnych

- prowadzi regularne akcje informacyjne i działania interwencyjne w skupiskach osób bezdomnych, przebywających poza ośrodkami wsparcia, pracownicy socjalni przeprowadzili **318** wizyt i interwencji w różnych skupiskach osób bezdomnych,
- prowadzi intensywną pracę socjalną z osobami deklarującymi gotowość do współpracy w zakresie rozwiązywania swoich problemów, w szczególności: opracowuje wraz z osobami bezdomnymi indywidualne programy wychodzenia z bezdomności,
- przyznaje pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
W okresie I-XII 2011 r. objęto pomocą **357** osób i rodzin.
Koszt prowadzonej pracy socjalnej w 2011 r. wyniósł **225 236 zł**.

Liczba bezdomnych	357
Liczba wywiadów	787
Liczba etatów pracowników socjalnych	6

7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych

7.2.1 Ogrzewalnie i Schronisko

I etap – zapewnienie schronienia i innych potrzeb na elementarnym poziomie w Ogrzewalni lub Schronisku.

Ogrzewalnie dla bezdomnych to ośrodki wsparcia przeznaczone do udzielania doraźnej i okresowej pomocy. Pomoc ta przeznaczona jest dla mężczyzn bezdomnych z terenu Katowic.

Miasto Katowice udziela dotacji dla dwóch organizacji: Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta prowadzącego ogrzewalnię przy ul. Sądowej 1 oraz Górnośląskiego Towarzystwa Charytatywnego prowadzącego ogrzewalnię przy ul. Sienkiewicza 23.

Ogrzewalnia prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta dysponuje **38** miejscami. Oprócz schronienia w ogrzewalni można otrzymać gorące napoje, suchy prowiant oraz skorzystać z usług higienicznych i wymiany odzieży używanej.

Ogrzewalnia prowadzona przez Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne dysponuje **25** miejscami. W ramach ogrzewalni istnieje możliwość skorzystania z napoi i gorącego posiłku, możliwość skorzystania z usług higienicznych oraz wymiany odzieży używanej.

7.2.2 Dom Noclegowy i Hotel Pomocy Społecznej

II etap – zapewnienie całodobowego schronienia typu hotelowego w Hotelu Pomocy Społecznej lub Domu Noclegowym, intensywna praca socjalna mająca na celu pomoc w rozwiązywaniu najpoważniejszych problemów życiowych, w nabyciu różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania.

Dom Noclegowy zapewnia osobom bezdomnym schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych oraz innych spraw bytowych.

Ponadto w Domu Noclegowym świadczone są usługi opiekuńcze, udziela się porad psychologicznych, psychiatrycznych, konsultacji diagnostycznych dla osób z problemem alkoholowym.

Liczba miejsc w Domu Noclegowym i filiach	83/5
Średnia miesięczna liczba osób korzystających z Domu Noclegowego	93
Liczba osób korzystających narastająco w I-XII 2011 r.	155
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	27 991

Roczny koszt utrzymania Domu Noclegowego wyniósł **712 737, 32 zł.**
Koszt osobodnia w Domu Noclegowym wyniósł **22, 36 zł.**

W okresie zimowym w Domu Noclegowym prowadzone są dodatkowe miejsca dla osób bezdomnych. Osoby bezdomne korzystające z tej formy pomocy korzystają z usług Domu Noclegowego w godz. 19.00-7.00 dnia następnego. Osoby te korzystają z całej infrastruktury, która znajduje się na terenie ośrodka.

Liczba dodatkowych miejsc w DN	20
Średnia miesięczna liczba osób korzystających	48
Liczba osób korzystających narastająco w I-XII 2011r.	291
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	6 354

Dom Noclegowy prowadzi także łaźnię dla osób bezdomnych, która jest miejscem gdzie osoby bezdomne mogą skorzystać z usług higienicznych (kąpieli), dokonać zmiany ubrania lub skorzystać z możliwości jego wyprania. Łaźnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-12.00 i 15.00-18.00 oraz w soboty w godz. 9.00-12.00. W okresie sprawozdawczym z łaźni osoby bezdomne skorzystały **5 261** razy.

Dodatkowo zakupiono usługi na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych w Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23, w którym liczba miejsc noclegowych wynosi **50**.

W okresie I-XII/2011r. skorzystały z usług **92** osoby. Koszt osobodnia pobytu wyniósł **18 zł** do 26.08.2011r., a od 27.08.2011 r. – **19 zł**; pomniejszany o odpłatność podopiecznego, w zależności od dochodu osoby, zgodnie z tabelą odpłatności Uchwały Rady Miasta Katowice XXIV/478/08 z dnia 31 marca 2008. Koszt tej usługi w 2011 roku wyniósł **299 577,40 zł.**

Liczba miejsc w Domu Noclegowym	50
Średnia miesięczna liczba osób korzystających z Domu Noclegowego	52
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2011 r.	92
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	17 028

Hotel Pomocy Społecznej jest lokalnym ośrodkiem wsparcia przeznaczonym do udzielania pomocy bezdomnym kobietom, kobietom z dziećmi i rodzinom, mającym związek z Katowicami z tytułu zameldowania, ofiarom klęsk żywiołowych lub ekologicznych, przypadków losowych oczekującym na przyznanie mieszkań zastępczych lub wyremontowanie dotychczas zajmowanych lokali oraz w przypadku ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich zdrowiu lub życiu.

Liczba miejsc w Hotelu i filiach	70/20
Średnia miesięczna liczba osób korzystających z Hotelu	131
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2011r.	194
w tym:	
▪ kobiety	118
▪ dzieci i młodzieży	76
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	38 437

Roczny koszt utrzymania Hotelu Pomocy Społecznej wyniósł : **678 122, 31 zł.**
Koszt osobodnia w Hotelu Pomocy Społecznej wyniósł : **18,48 zł.**

Placówka prowadzi z wszystkimi mieszkańcami szeroko zakrojoną pracę socjalną, nakierowaną na rozwiązywanie indywidualnych problemów, a ponadto prowadzi poradnictwo psychologiczne i konsultacje indywidualne oraz grupowe formy pracy socjalnej.

7.2.3 Mieszkania Readaptacyjne

III etap – mieszkania readaptacyjne jako miejsce sprawdzenia nabytych umiejętności i przygotowania się do pełnej samodzielności.

Mieszkania readaptacyjne są filiami Domu Noclegowego oraz Hotelu Pomocy Społecznej. Do mieszkań kierowane są osoby, które uprzednio mieszkały w powyższych placówkach i rokują duże szanse na pełne usamodzielnienie.

Program mieszkania readaptacyjnego zakłada przede wszystkim trening umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, nabytych podczas pobytu w Domu Noclegowym lub Hotelu.

Mieszkańcy uczą się w praktyce oszczędnego gospodarowania mediami oraz współżycia w środowisku sąsiedzkim, w warunkach tylko częściowo monitorowanych ze strony pracowników.

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadził następujące mieszkania rówieśnicze:

Mieszkania rówieśnicze		Liczba miejsc	Liczba osób korzystających w okresie sprawozdawczym
dla mężczyzn /Filia Domu Noclegowego/	ul. Hetmańska 22/15	5	6
dla kobiet i kobiet z dziećmi /Filia Hotelu Pomocy Społecznej/	ul. Piotrowicka 44/2	10	14
	ul. Lubeckiego 3/3	10	15

Koszt osobodnia w mieszkaniu dla kobiet wyniósł **18,48 zł.**

Koszt osobodnia w mieszkaniu dla mężczyzn wyniósł **22,36 zł.**

7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2011.”

Opis działań znajduje się w powyższym sprawozdaniu

7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy zakres realizacji celów *Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych*, polityki prorodzinnej oraz profilaktyki uzależnień w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

1. Zakres pomocy:

	2007	2008	2009	2010	2011
Wydatki na realizację systemu pomocy bezdomnym (w zł.)	1 661 806,91	1 825 313,81	1 751 499,24	1 825 416,72	1 915 673,03
Liczba osób korzystających z pomocy	675	591	563	656	630
Średni miesięczny koszt programu na osobę (w zł.)	259,70	315,80	259,25	231,89	253,40

Liczba bezdomnych korzystających z pomocy utrzymuje się na podobnym poziomie, jednak wśród osób bezdomnych jest dużo więcej osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

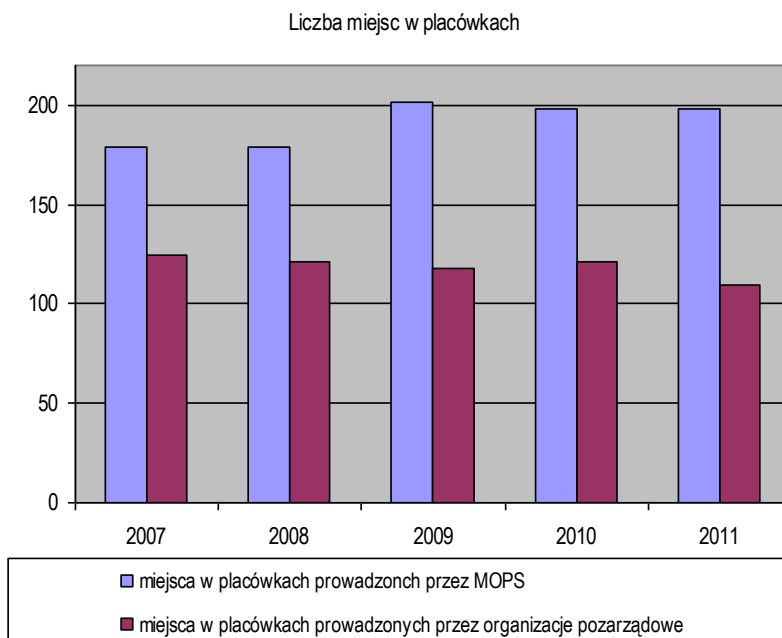
Pracownicy socjalni wykonują intensywną pracę socjalną prowadzoną także bezpośrednio w skupiskach osób bezdomnych (dworzec PKP, objazdy kanałów ciepłowniczych, ogródków działkowych itp.) oraz prowadzą stałą kampanię informacyjną, a także ścisłą współpracę ze Strażą Miejską oraz Policją.

2. Usamodzielnienie bezdomnych:

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba osób, które otrzymały lokale mieszkalne z zasobów miasta	30	29	21	35	29
Liczba osób podejmujących pracę	123	81	95	109	30
Liczba osób podejmujących współpracę w rozwiązywaniu problemu alkoholowego	241	176	128	139	143

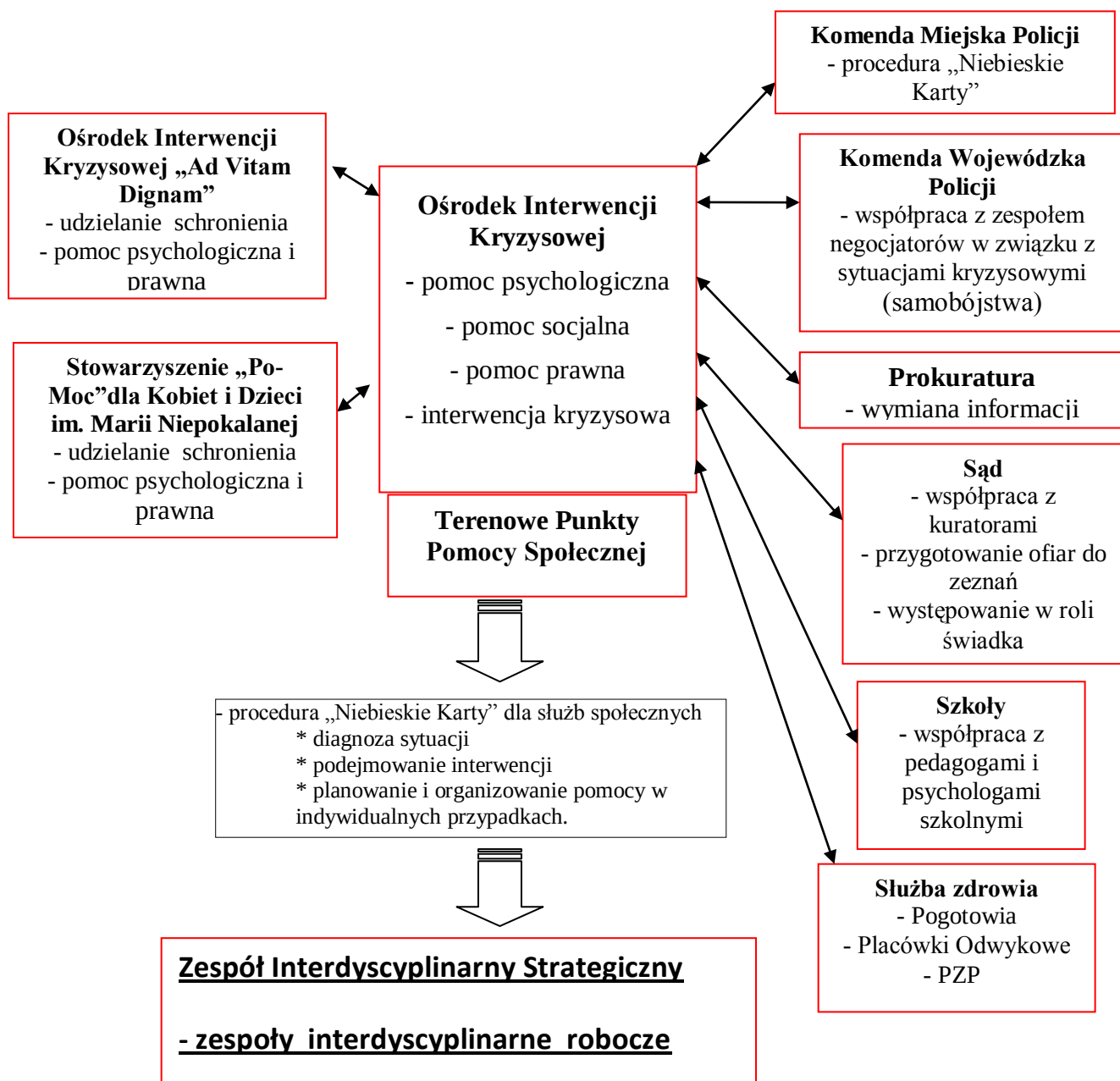
3. Baza noclegowa.

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc
doraźna pomoc noclegowa					
dla kobiet	-	-	-	-	-
dla mężczyzn					
w okresie zimowym:	75	71	92	91	83
w okresie letnim:	63	60	60	63	83
Długoterminowa pomoc noclegowa					
dla kobiet	90	90	90	90	90
dla mężczyzn	139	138	138	138	138

W 2011r. liczba miejsc w placówkach udzielających schronienia utrzymuje się na ubiegłorocznym poziomie

VIII. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁA- NIE PRZEMOCY W RODZINIE - dział II, rozdział 7 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest rozwiązywanie sytuacji kryzysowych i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i jej skutkom.

8.1 Praca socjalna

Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentruje się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym i jego realizacji (wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej MOPS).

W okresie **I-XII 2011r.** pracownicy socjalni objęli pracą socjalną związaną z problemem przemocy **101 rodzin**. Osoby będące w kryzysie w związku z przemocą zostały skierowane do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, celem objęcia specjalistyczną formą pomocy.

8.2 Ośrodki Interwencji Kryzysowej MOPS

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana jest do osób doznających przemocy (ofiary przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona była systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmowała ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewniał schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą w tym:	1106
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	346
Sprawcy przemocy	87
Dzieci	30
Inne kryzysy w tym:	643
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	77
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	105

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone były następujące usługi:

- ✓ konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie, oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- ✓ wizyty w środowisku,
- ✓ interwencje,
- ✓ kierowanie do miejsc schronienia,
- ✓ poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- ✓ poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych:

	W okresie od I-XII 2011r.
Interwencje osobiste	157
Interwencje telefoniczne	120
RAZEM:	277

Interwencje były reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych. Podejmowane były w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane były następne kroki związane z pomocą. Interwencje służyły również przyspieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
2 243	580	344

- **Grupowe formy pracy socjalnej**

Program Pomocy Psychologicznej w okresie od I- XII 2011 r. obejmował jedną formułę pracy grupowej:

- **Grupa psychoedukacyjna dla ofiar przemocy (33 osoby - 47 spotkań).**

Celem zajęć było uzyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

- **Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia**

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowiła stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym.

Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczyniała się do powstrzymania przemocy. Klientami ośrodka byli też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierali swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Grupowe formy pomocy	47	33
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne	77	149

8.3 Współpraca MOPS z: Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym prowadzonym przez Śląskie Stowarzyszenie „AdVitam Dignam”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze **Śląskim Stowarzyszeniem „Ad Vitam Dignam”** w zakresie prowadzenia przez ww. organizację Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym przy ul. ks. bpa. Bednorza 22. Usługi Ośrodka polegają na:

1. Zapewnieniu doraźnego całodobowego schronienia dla **10** kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu.
2. Świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności: psychologicznego i prawnego.

Liczba osób, które w 2011 r. skorzystały z usług OIK (narastająco)	Liczba osobodni wykonanych w 2011 r.	Koszt osobodnia (w zł)	Koszt za gotowość przyjęcia do Ośrodka (w zł)	Wykonanie na dzień 31 grudnia 2011 r. (w zł)
56	3030	22,00	11,00	60 467,00*

* w tym kwotę 6 193,00 zł zapłacono za gotowość przyjęcia do Ośrodka

8.4 Współpraca MOPS ze: Stowarzyszeniem PO MOC dla kobiet i dzieci im. Marii Niepokalanej

Od 1 lutego 2006 r. została zawarta umowa pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach a Stowarzyszeniem na świadczenie usług w postaci zapewnienia schronienia wraz z wyżywieniem dla grupy 10 kobiet i kobiet z dziećmi.

Świadczone usługi polegają na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu, jak również przymusowej prostytucji,
- świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności psychologicznego i prawnego,
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Liczba osób, które w 2011 r. skorzystały ze schronienia (narastająco)	Liczba osobodni wykonanych w 2011 r.	Koszt osobodnia (w zł)	Koszt za gotowość przyjęcia do Ośrodka (w zł)	Wykonanie na dzień 31 grudnia 2011 r. (w zł)
30	3894	28,00	13,00	85 673,00*

* w tym kwotę 11 242,00 zł zapłacono za gotowość przyjęcia do Ośrodka

8.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”.

Dane opisane szczegółowo w przedmiotowym sprawozdaniu.

8.6. Działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związane z interdyscyplinarną formułą pracy.

1. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z Komendą Miejską Policji oraz z przedstawicielami innych służb i instytucji w ramach ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

W 2011r. powołano **Zespół Interdyscyplinarny d/s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010r. W b.r. zorganizowano **4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.**

- **Zespół Interdyscyplinarny d/a Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 154/2011 z dniem 1.04.2011r. 29 kwietnia 2011 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu inaugurujące jego działalność. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straży Miejskiej, organizacji pozarządowych. Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w

rodzinie w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar.

Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę Grup Roboczych celem organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach. W 2011 roku odbyło się **244 spotkań Grup Roboczych.**

Działania Zespołu obejmowały m.in.:

- Powołano 10 koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej, którzy wchodzi w skład grup roboczych oraz koordynatora ds. interwencji i procedury „Niebieska Karta” w Ośrodku Interwencji kryzysowej, którego zadaniem jest koordynacja działań związanych z realizacją procedury „Niebieska Karta” oraz pracą grup roboczych.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.
- Zrealizowano cykl szkoleń dla policjantów z patrolu interwencyjnego oraz naczelników wydziałów prewencji komisariatów nt. przemocy wobec dzieci i wskazań do interwencji związanej z odebraniem dziecka z rodziny. Przeszkolono **145** osób w ramach **9** spotkań, które odbyły się w Komendzie Miejskiej Policji.
- Wdrożono nowe zasady realizacji procedury „Niebieska Karta” w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej -drogą zarządzenia wewnętrznego w oparciu o współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym.
Informacja o uruchomieniu procedury kierowana jest do Zespołu Interdyscyplinarnego, który zarządza działaniami związanymi z powoływaniem spotkań Grup Roboczych i nadzoruje ich pracę.
- Ustalono regularne, miesięczne spotkania koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Terenowych Punktów Pomocy Społecznej celem omawiania sytuacji niestandardowych, trudnych związanych z realizacją procedury „Niebieska Karta”. Spotkania te odbywają się w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i prowadzone są przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub Koordynatora ds. interwencji i procedury „Niebieska Karta”.
Do końca 2011 roku odbyło się **7** spotkań.
- Opracowano zasady kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, omówiono ją na posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawiono ją również na spotkaniu z organizacjami pozarządowymi w Urzędzie Miasta.
- Poinformowano o procedurze kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego instytucje zobowiązane do realizacji procedury „Niebieskie Karty” tj.
 - **Komendę Miejską Policji,**
 - **Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
 - **Wydział Edukacji UM,**
 - **Dyrektorów Szpitali, poradni i Dyrektora Narodowego Funduszu Zdrowia.**Informacje o Zespole Interdyscyplinarnym umieszczono na stronie internetowej MOPS. Informacja zawiera również zasady kierowania spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego.
- W ramach działań nakierowanych na wdrożenie procedury „Niebieskie Karty” w placówkach oświatowych zaplanowano spotkania informacyjno-szkoleniowe dla pedagogów i psychologów szkolnych, dyrektorów przedszkoli i szkół. Termin realizacji ustalono na styczeń 2012r.
- Zorganizowano spotkanie szkoleniowe dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego nt. psychologicznych i prawnych aspektów zjawiska przemocy domowej.
- Ustalono z przedstawicielami prokuratury zasady kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym.

Realizacja procedury „Niebieska Karta” we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym		
1.	Procedura „Niebieska Karta” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	157
2.	Procedura „Niebieska Karta” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	101
3.	Wnioski o zwołanie Grup Roboczych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	210

Od stycznia do kwietnia tj. do czasu uruchomienia działań Zespołu Interdyscyplinarnego nadzór nad realizacją procedury pełnił Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS. W tym okresie skierowano do ośrodka w ramach współpracy **130 policyjnych „Niebieskich Kart” i 24 „Niebieskie Karty” pomocy społecznej.**

- Przeszkolono kuratorów sądowych Sądu- Katowice Wschód w zakresie nowych zadań i zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc i doznających przemocy określonych w znowelizowanej ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zorganizowano spotkanie z Kierownikiem Stacji Pogotowia Ratunkowego w Katowicach celem określenia zasad współpracy w ramach podejmowania interwencji związanej z odebraniem i umieszczeniem dziecka poza rodziną.
- Od dwóch lat Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizuje **Program Edukacyjno-Korekcyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc.** Uczestnicy programu kierowani są przez dzielnicowych w ramach procedury „Niebieska Karta” oraz kuratorów sądowych. Niektórzy uczestnicy zgłosili się dobrowolnie. Do końca 2011 roku w programie wzięły udział 22 osoby.

8.6. Inne działania:

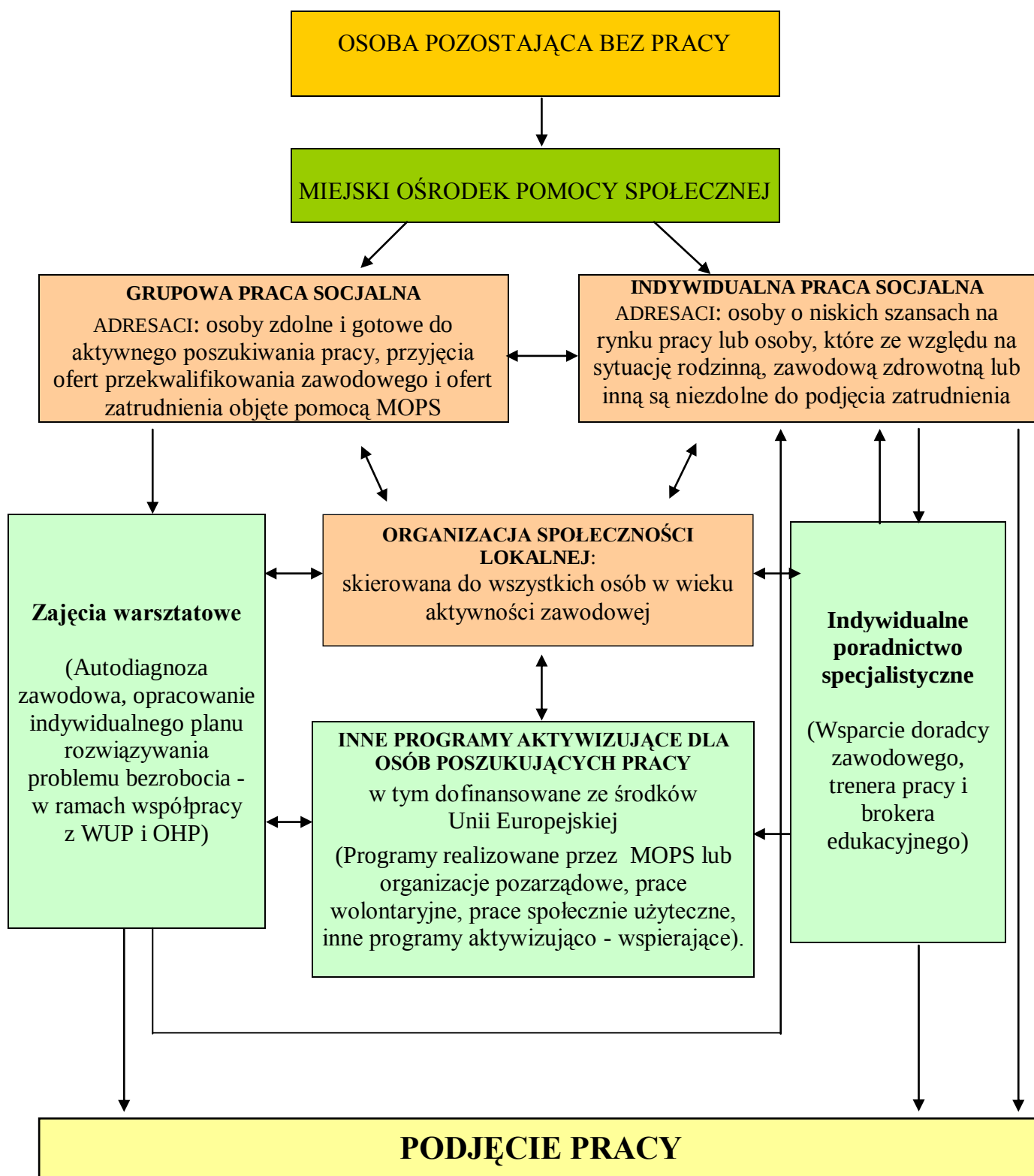
Od września br. uruchomiono nowe zadanie pn. „**Telefon Zaufania**”. Zadanie to obejmuje udzielanie pomocy psychologicznej i poradnictwa osobom znajdującym się w różnych sytuacjach kryzysowych. W okresie września do grudnia udzielono **1 715 porad** telefonicznych dla **1 545 klientów**. Najwięcej porad udzielono osobom i rodzinom, w których występuje zaburzenie psychiczne (546 porad) oraz osobom w związku z problemami osobistymi (456 porady). W związku z przemocą domową udzielono poradnictwa 8 rozmówcom.

8.7 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym i ich rodzinom w związku z katastrofą w KWK „Wujek - Śląsk” w Rudzie Śląskiej.

We wrześniu 2009r. miała miejsce katastrofa w KWK „Wujek-Śląsk” w Rudzie Śląskiej. Udzielono wówczas pomocy około 20 osobom (tj. 8 rodzinom). W bieżącym roku z pomocy korzysta 1 rodzina (5 osób) w związku z toczącym się jeszcze procesem o odszkodowania.

IX. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA - dział II, rozdział 8 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMU BEZROBOCIA

9.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów **Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych** (dział II, rozdział 8). Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie.

Oferta Ośrodka skierowana jest zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy. Pogłębiona indywidualna praca socjalna, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz rozszerzana stale współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy są odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie osób poszukujących zatrudnienia mieszkańców Katowic, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka.

9.2 Projekt systemowy „Damy radę - program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 r. kontynuował realizację projektu systemowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt systemowy „Damy radę - program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” realizowany był od V’ 2008 i zaplanowany do XII’ 2013 roku na podstawie umowy nr UDA – POKL.07.01.01-24-057/08-00 (z aneksami do umowy w kolejnych latach kalendarzowych). Ostatni obowiązujący aneks do umowy o dofinansowanie projektu został zawarty 06 września 2011r. Od dnia 01.05.2011 r. do 31.12.2011 r. projekt był realizowany w oparciu o umowę partnerską ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”. Partner został wyłoniony w oparciu o zasady określone w art. 28 a Ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz.U. z 2009 Nr 84 poz.712, z późn. zm.). Stosowną umowę zawarto 19 kwietnia 2011r.

Na budżet projektu składa się:

Wkład własny: **172 681,95 zł**

Środki Budżetu Państwa i Środki Budżetu UE **1 471 908,05 zł**

Projekt obejmuje działania skupione wokół 4 zadań kluczowych:

1. Aktywna Integracja – obejmująca zróżnicowany arsenał form wsparcia skierowanych do klientów MOPS, w tym kontrakty socjalne oraz realizację 4 Programów Aktywności Lokalnej (PCAL, PAL-M) oraz Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych (PION).
2. Praca Socjalna – obejmująca upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w tym poprzez wsparcie potencjału instytucji, rozwój metod pracy socjalnej itp.
3. Zasiłki i Pomoc w Naturze – zapewnienie części wymaganego wkładu własnego poprzez wsparcie klientów świadczeniami z pomocy społecznej.
4. Działania Środowiskowe – nakierowane na aktywizację społeczną zarówno osób uczestniczących w projekcie jak i mieszkańców Katowic będących bezpośrednim otoczeniem uczestników projektu – realizowane w ramach programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zapewniana jest także obsługa zarządcza oraz finansowa związana z realizacją i rozliczaniem projektu.

Zaangażowanie Partnera skupia się głównie wokół działań skierowanych na rzecz dzielnicy Załęże w ramach realizowanego Programu Centrum Aktywności Lokalnej.

9.2.1 Instrumenty aktywnej integracji realizowane w ramach kontraktów socjalnych.

Projekt systemowy przyczynia się do rozwoju i upowszechnienia zróżnicowanych metod pracy socjalnej – realizowanych w ramach zadania „Aktywna integracja”. Stosowane przez MOPS instrumenty aktywizacyjne (instrumenty aktywnej integracji), obejmują w szczególności takie metody pracy jak:

- **Usługa Asystenta rodziny** – usługa opisana w rozdziale 2.4.
- **Usługa Asystenta osoby niepełnosprawnej** (realizowana zarówno w ramach kontraktów socjalnych jak i programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych) polegająca między innymi na towarzyszeniu osobom niepełnosprawnym w ich czynnościach życia codziennego, wsparciu oraz planowaniu i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji społecznej i zawodowej.
- **Organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych** (realizowana zarówno w ramach kontraktów socjalnych jak i programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych), stanowiących grupowe formy doskonalenia umiejętności społecznych, w tym komunikacyjnych, wypełniania ról społecznych, kształtowania pozytywnych relacji wewnątrz rodziny.
- **Usługa trenera pracy.** W ramach której praca z klientami wzorowana jest na modelu Job coachingu z powodzeniem wykorzystywanym w krajach zachodniej Europy i ma na celu: podniesienie kompetencji społeczno – zawodowych klienta zwiększających jego szansę na podjęcie pracy.
- **Organizacja poradnictwa specjalistycznego służącego przywróceniu samodzielności życiowej.** Instrument realizowany był w formie konsultacji indywidualnych przez pracowników Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej i obejmował diagnozowanie problemów rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie wsparcia w postaci pomocy psychologicznej i pedagogicznej.
- **Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.**

Zadanie realizowane we współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach w formie warsztatów i konsultacji indywidualnych skierowanych do osób będących uczestnikami projektu. Zadanie opisane w części 10.4.2.

- **Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.** Praca z klientem w ramach tego instrumentu polegała na prowadzeniu poradnictwa i wsparcia indywidualnego w zakresie wzrostu jego kompetencji w dążeniu do aktywizacji zawodowej.

9.2.2 Programy Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, Szopienicach i Załężu, PION, PALM

W ramach projektu systemowego Programy Centrum Aktywności Lokalnej (PCAL) realizowane były w dzielnicach miasta Katowice - Nikiszowiec i Szopienice od czerwca 2008r. a w dzielnicy Załęże od lipca 2009r. W roku 2010 uruchomiono Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, który w 2011 roku został przekształcony w Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My” (PION). W 2011

uruchomiono także Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw Na Siebie” (PAL-M).

Głównym celem uruchomienia Programów było podniesienie poziomu aktywności mieszkańców oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych, zdiagnozowanych problemów społecznych, dotyczących m.in. osoby korzystające z pomocy MOPS, zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Programy – przyjęte stosownymi Uchwałami Rady Miasta Katowice, realizowane są w ramach projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” i są współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach: **Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu, Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw Na Siebie”, Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”** zostanie zawarty w złożonych odrębnie sprawozdaniach z realizacji programów.

9.3 Projekt „Równe szanse..” zrealizowany w ramach POKL

W okresie od 1 września 2010r. do 30 czerwca 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował projekt **„Równe szanse – program reintegracji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi”**, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na realizację działań projektowych Ośrodek uzyskał, w wyniku konkursu, dotację rozwojową w wysokości **445 274,24 zł**.

Celem głównym projektu była reintegracja zawodowa i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi, będących mieszkańcami Katowic, zdolnymi do podjęcia pracy.

Realizację projektu rozpoczęły działania promujące oraz rekrutacja uczestników, która zakończyła się wyłonieniem 30 uczestników projektu (18 kobiet i 12 mężczyzn) zgodnie z zasadą równych szans kobiet i mężczyzn..

Cel główny został osiągnięty poprzez realizację szeregu działań nakierowanych na specjalistyczne wsparcie grupy docelowej projektu.

W I półroczu 2011 roku realizowane były następujące formy wsparcia:

- a) Warsztaty psychologiczne (IX 2010 – II 2011r.); obejmowały zagadnienia motywacji do podjęcia aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu choroby psychicznej, podniesienie poziomu samooceny, budowania poczucia własnej wartości, umiejętności radzenia sobie ze stresem, poprawę umiejętności komunikowania się, asertywności oraz negocjacji.
- b) Warsztaty edukacyjno-szkoleniowe (IX 2010 – VI 2011); obejmowały m.in. identyfikację własnych zasobów i deficytów uczestników, zainteresowań, szukanie i analizę ofert pracy dostosowanych do indywidualnych możliwości i potrzeb uczestników, sporządzanie odpowiedzi na oferty, listu motywacyjnego i cv, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej, zapoznanie z metodami poszukiwania pracy.
- c) Warsztaty wyjazdowe „Autoprezentacja” (III 2011) przyczyniły się do wzrostu umiejętności komunikacji interpersonalnej oraz wskazały uczestnikom możliwości i sposoby poprawy wizerunku pracowniczego poprzez wzrost umiejętności autoprezentacji. Warsztaty zdecydowanie wpłynęły na integrację grupy.
- d) Indywidualne wsparcie w zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia (IX 2010 – VI 2011). Podczas zajęć przeprowadzana była indywidualna ocena zawodowa, próba sprecyzowania celów zawodowych uczestników oraz określenia stopnia motywacji i sporządzenia indywidualnej ścieżki zawodowej, kwestionariusza zainteresowań i predyspozycji.

- e) Pobudzanie aktywności społecznej uczestników realizowano poprzez organizację imprez rekreacyjnych oraz kulturalno – edukacyjnych. Celem działania było propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz przeciwdziałania wycofywaniu się z życia społecznego i korygowanie postaw społecznych uczestników i uczestniczek projektu.
- f) Indywidualne spotkania z psychologiem (III-VI 2011) skierowane były na indywidualną pomoc w rozwiązywaniu problemów psychicznych związanych z poszukiwaniem pracy, wzmocnienie motywacji (głównie kobiet) do poszukiwania pracy, wsparcie w przełamywaniu trudności w kontaktach międzyludzkich.
- g) Szkolenie z obsługi podstaw komputera i Internetu (II – III 2011), które podnosząc kwalifikacje zawodowe uczestników, wzmocniło ich pozycję na rynku pracy. Celem działania było podniesienie umiejętności wykorzystania nowoczesnych technologii w poszukiwaniu zatrudnienia.
- h) Grupy wsparcia (III-VI 2011) spotkania umożliwiły uczestnikom wymianę informacji nt. radzenia sobie z problemem braku pracy, godzenia życia zawodowego z rodzinnym (szczególnie w przypadku kobiet), dyskryminacji osób niepełnosprawnych, minimalizację poczucia osamotnienia. Grupy prowadzone były pod nadzorem doświadczonych psychologów.
- i) Pracownia Rozwoju Twórczego (I-VI 2011) uczestnicy podczas zajęć mieli szansę na rozwój swych twórczych pasji, które rozwijają wyobraźnię i twórcze myślenie, poprawiają koncentrację, uczą cierpliwości. Zajęcia prowadził pracownik dydaktyczny Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.
- j) Współpraca z organizacjami pozarządowymi (I-VI 2011) ideą cyklu spotkań z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin było stworzenie sieci współpracy na rzecz tej grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizacje, z którymi nawiązano współpracę to: Stowarzyszenia Ad Vitam Dignam, Stowarzyszenie Przyszań, Stowarzyszenie Morela, Stowarzyszenie Dzwonek, Stowarzyszenie Psyche, Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego. W konsekwencji wypracowano umowę partnerską pomiędzy uczestnikami spotkań, która będzie podstawą realizacji kolejnych działań na rzecz grupy docelowej.
- k) Opracowanie publikacji, która objęła obszary problemowe, z którymi na co dzień spotykają się osoby po kryzysie psychicznym, w szczególności poszukujące pracy. Przez to wydawnictwo Ośrodek promuje zatrudnienie osób po kryzysie psychicznym, poprzez przedstawienie ich pozytywnego obrazu potencjalnym pracodawcom oraz korzyści wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- l) Organizacja Targów Pracy. Targi miały charakter konferencji podsumowującej działania podejmowane w ramach projektu. Podczas Targów przedstawiono uczestnikom i uczestniczkom projektu mechanizmy i wymagania współczesnego rynku pracy oraz zaprezentowano oferty pracy, celem było także promowanie zatrudnienia osób po kryzysie psychicznym.

Ośrodek zapewnił osobom korzystającym ze wsparcia poczęstunek, zwrot kosztów dojazdu komunikacją miejską, opiekę nad osobami zależnymi podczas prowadzonych zajęć oraz stypendia szkoleniowe za każdą godzinę uczestnictwa we wskazanych szkoleniach podwyższających kwalifikacje zawodowe oraz uzupełniających umiejętności niezbędne do skutecznego poszukiwania pracy.

W II kwartale 2011 roku zakończono realizację projektu. Wzięło w nim udział 38 osób (22 kobiety i 16 mężczyzn), 3 kobiety i 2 mężczyźni przerwało udział w projekcie z powodu złego stanu zdrowia. Pełną ścieżkę wsparcia przeszły 33 osoby, oznacza to, iż 19 kobiet i 14 mężczyzn skorzystało ze wszystkich form wsparcia proponowanych podczas realizacji projektu. Warto nadmienić, iż 5 osób – 3 kobiety i 2 mężczyźni – w trakcie realizacji projektu podjęło zatrudnienie (co stanowi osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia w grupie docelowej na poziomie 17 %), kończąc tym samym udział w projekcie z pełnym sukcesem. Jednocześnie przeprowadzona ewaluacja on – going oraz ex-post wskazała, że uczestnicy i uczestniczki byli

zadowoleni z otrzymywanego wsparcia, chętnie i aktywnie uczestniczyli w zajęciach oraz oczekują podejmowania kolejnych działań na ich rzecz.

Zatem jednoznacznie można stwierdzić, iż cel główny został osiągnięty.

9.4 Wolontariat osób bezrobotnych

We wrześniu bieżącego roku zdecydowano się na modyfikację programu poprzez rozbudowanie modułu diagnozującego oczekiwania zawodowe klienta oraz poszerzenie części dotyczącej monitoringu funkcjonowania uczestnika programu w miejscu pracy. Do pomocy w realizacji programu pozyskano wolontariuszy. Poszerzono także bazę pracodawców o listę jednostek organizacyjnych Ośrodka zainteresowanych przyjęciem wolontariuszy. Od stycznia 2012 roku planuje się rozpoczęcie naboru klientów do zmodyfikowanego programu.

9.5 Pracownia komputerowa MOPS

Pracownia zlokalizowana jest w budynku MOPS w centrum Katowic. Wyposażona jest w **5 stanowisk komputerowych** – wysokiej klasy, tworzące sieć komputery podłączone są na stałe do Internetu. Z pracowni mogli korzystać zarówno klienci Ośrodka, pracownicy Ośrodka, jak i mieszkańcy miasta Katowice, którzy z pomocy MOPS nie korzystają. W pracowni prowadzone były konsultacje indywidualne z zakresu obsługi komputera oraz wykorzystania Internetu w zakresie poszukiwania pracy. Pracownia była pod bieżącym nadzorem informatyków MOPS, a opiekunem sali jest wolontariusz, który w ramach wolontariatu osób bezrobotnych przygotowuje się do pełnienia ról zawodowych w miejscu pracy.

9.6 Współpraca z instytucjami rynku pracy

W celu kompleksowego wsparcia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej Ośrodek ściśle współpracuje na podstawie podpisanych porozumień z takimi instytucjami rynku pracy jak: Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Ochotniczy Hufiec Pracy w Katowicach.

9.6.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadal kontynuował współpracę z **Powiatowym Urzędem Pracy** na podstawie zawartego w 2009r porozumienia dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w PUP i korzystających ze wsparcia Ośrodka. W marcu 2011r. zostały przygotowane i przesłane do Urzędu Pracy listy osób korzystających z pomocy Ośrodka i równocześnie będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w celu intensywniejszej aktywizacji zawodowej tej grupy klientów w postaci skierowania do uczestnictwa w aktywnych formach wsparcia oferowanych przez Urząd Pracy (takich jak: pośrednictwo pracy, informacja zawodowa, staże, przygotowania zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, wsparcie doradców zawodowych, kluby pracy itp), a w szczególności do przekazywania ofert pracy w pierwszej kolejności.

9.6.2 W roku 2011 Ośrodek nadal rozwijał współpracę z **Ochotniczym Hufcem Pracy** w Katowicach na mocy podpisanego w 2009 roku porozumienia o współpracy. Głównym celem jest przeciwdziałanie skutkom wykluczenia społecznego osób pozostających bez zatrudnienia (w szczególności osób do 25 roku życia), aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych na rynku pracy, a także wspieranie osób poszukujących pracy. Ośrodek wraz z OHP współpracuje w oparciu o formułę partnerską w realizowanym w 2011 r. projekcie systemowym „Damy Radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.

9.6.3 Ośrodek przyjął zaproszenie **Wojewódzkiego Urzędu Pracy** do uczestnictwa w Europejskich Targach Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji. W ramach Targów MOPS przedstawił ofertę wsparcia osób pozostających bez pracy oraz informował o formach i zakresie wsparcia Ośrodka na rzecz mieszkańców Katowic.. W porozumieniu z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP Katowice, tutejszy Ośrodek prowadził nabór na warsztaty, które były prowadzone przez metodyków WUP, o tematyce „Jak zmienić zawód”.

Warsztaty te były organizowane w siedzibie MOPS w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pod patronatem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

9.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność

1. Zakres pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego dla osób bezrobotnych:

	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Wydatki na realizację programu na rzecz osób bezrobotnych (w zł.)	312 326,46	383 444,64 zł	377 918 ,11
Liczba rodzin z dysfunkcją bezrobocie objętych pomocą	3180	3315	2914
Roczny koszt programu na osobę (w zł.)	98,21	115,67	129,69

Nastąpiło zwiększenie kosztu pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, co związane było z koniecznością pracy z osobami w coraz trudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz rozwojem metod pracy socjalnej prowadzonej na terenie Ośrodka (stosowaniem coraz bardziej wyspecjalizowanych metod, form i narzędzi pracy socjalnej, w tym usługi trenera pracy). Wsparciem Ośrodka objęte były rodziny wieloproblemowe, w których problem bezrobocia jest jednym z wielu czynników rzutujących na zagrożenie marginalizacją.

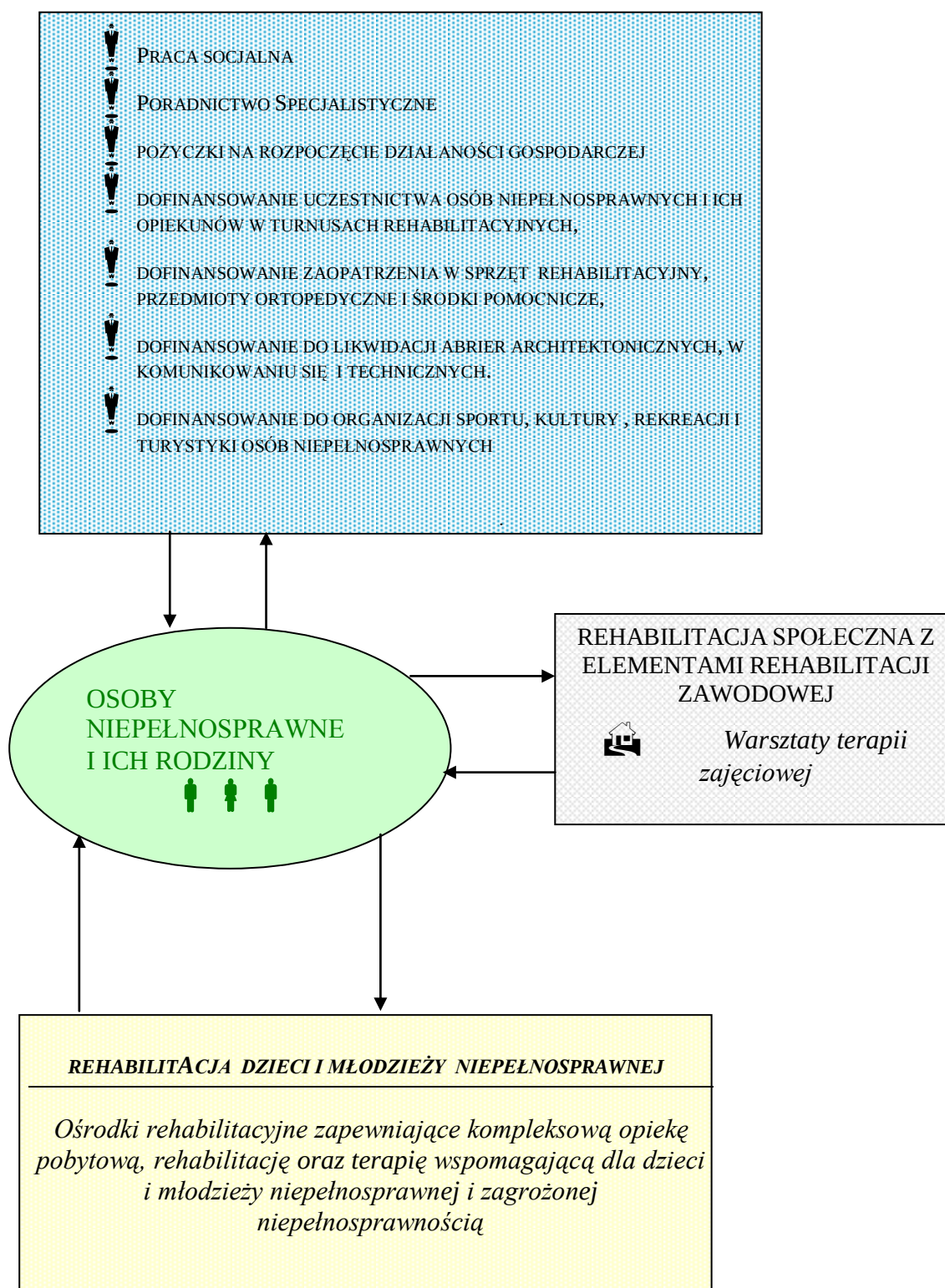
Spadek liczby osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS związany był z w miarę stabilną sytuacją na katowickim rynku pracy – niespełna jednoprocentowym wzrostem bezrobocia (w porównaniu z 2010r), oraz szeroką ofertą aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (w tym finansowanych ze środków EFS) oferowanych przez Urząd Pracy oraz komercyjne firmy szkoleniowe.

X. POMOC W UTRZYMANIU MIESZKANIA - dział II, rozdział 9 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zapewnienie optymalnych warunków mieszkaniowych osobom/rodzinom oraz zapobieganie eksmisjom i bezdomności. .

Do zadań własnych gminy realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej należy przyznawanie dodatków mieszkaniowych, a co za tym idzie, świadczenie poradnictwa w tym zakresie. Ponadto zadanie realizowane było również w ramach programu „Siedemdziesiąt plus” którego opis znajduje się w pkt.5.7.

XI. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH -dział III, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Na system pomocy dla tej kategorii klientów, na który w roku 2011 wydatkowano kwotę **6 588 840,90** zł składa się:

- Praca socjalna.
- Poradnictwo specjalistyczne.
- Sieć warsztatów terapii zajęciowej o profilu dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności, rozumianych jako wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową.
- Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
- Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
- Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
- Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych

11.1 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy.

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

- udzielanie dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego.

* W 2011 roku nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego.

Pozostałe zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy przy ul. Pośpiecha 14.

11.2 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się wymienione poniżej świadczenia:

RODZAJ ŚWIADCZENIA	W okresie sprawozdawczym		
	Liczba umów/ decyzji	Kwota (w zł.)	Średni koszt (w zł.)
Turnusy rehabilitacyjne – dorośli	164	175 582	1 071
Turnusy rehabilitacyjne – dzieci	99	139 418	1 408
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dorośli	20	167 187	8 359
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dzieci	17	32 794	1 929
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dorośli	329	395 270	1 201
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dzieci	85	135 507	1 594
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych	10	20 923	2 092

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc	Kwota dofinansowania (w zł. PFRON)	Kwota dofinansowania (w zł. środki miasta Katowice)
1	WTZ "PROMYK" – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki przy ul. Ociepki 8a Janów	40	591 840	65 760
2	Śląskie Stowarzyszenie "Ad Vitam Dignam" WTZ przy ul. Oswobodzenia 92 Janów	35	517 860	57 540
3	WTZ „SPES” przy ul. Panewnickiej 463 Ligota-Panewniki	30	443 880	49 320
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z U.U. przy ul. Wojciecha 23 Giszowiec	30	443 880	49 320
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b Wełnowiec	30	443 880	49 320
RAZEM:		165	2 441 340	271 260

Kwota dofinansowania do 1 miejsca wynosi: **1 370,00 zł.** (na miesiąc).

Ogólna liczba osób, które w roku 2011 uzyskały wsparcie ze środków PFRON wyniosła: **1 328 zł.**

11.3 Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych

Liczba porad w okresie 2011 roku	4 818
w tym:	
Na miejscu	2 442
Telefonicznych	2 376

Koszt poradnictwa specjalistycznego w systemie wsparcia w roku 2011 wyniósł **14 173 zł.**

11.4 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Rehabilitacja prowadzona jest przez Ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością. W ramach takiej opieki prowadzi się wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Niektóre usługi są finansowane ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami. Na ich podstawie realizowane są następujące usługi: zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, gimnastyka korekcyjna, hipoterapia, logorytmika, opracowanie indywidualnych programów rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych, prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego i grupy wsparcia, rehabilitacja indywidualna w postaci stymulacji rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu MASTER.

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjny AKCENT, Katowice – Osiedle Witosa, ul. Rataja 14		Ośrodek Rehabilitacyjny ODRODZENIE Katowice – Piotrowice, ul. Radockiego 280		Ośrodek Rehabilitacyjny UŁAŃSKA, Katowice – Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5		Ośrodek Rehabilitacyjny GISZOWIEC, Katowice – Giszowiec, ul. Gościnną 8	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla młodzieży niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia	30	285 416,45	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie dziennego pobytu w Ośrodku dla dzieci niepełnosprawnych powyżej 6 roku życia	X	X	23	291 770,00	51	667 541,00	X	X
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/grupowa	X	X	32/244	18 812,10/ 18 023,50	66/109	22 962,73/ 10 723,02	100	27 660,00
Opracowanie indywidualnych programów rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych	X	X	39	84 045,00	142	306 225,84	49	37 200,00
Hipoterapia	X	X	X	X	X	X	78	134 757,00
Logorytmika indywidualna/grupowa	X	X	X	X	X	X	92/84	22 240,00/ 73 400,00
Prowadzenie indywidualnego poradnictwa psychologicznego i grup wsparcia	X	X	60/39	4 488,00/ 895,00	82/6	9 057,36/ 985,00	50/41	33 180,00/ 2 090,00
Rehabilitacja indywidualna przy użyciu sprzętu MASTER	X	X	X	X	X	X	96	123 500,00
RAZEM	X	285 416,45	X	418 033,60	X	1 017 494,95	X	454 027,00

RAZEM: 2 174 972,00 zł

11.5 Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Podstawowym zadaniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach jest realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zespół orzeczeniem ustala:

- niepełnosprawność osobom, które nie ukończyły 16 roku życia,
- stopień niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 rok życia,
- wskazania do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanych przez organy rentowe.

Orzeczenie Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności ma również na celu określenie wskazań dotyczących rehabilitacji osoby orzekanej.

Ponadto Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje osobom uprawnionym legitymacje osoby niepełnosprawnej.

Wnioski w sprawie	Liczba
Orzeczenia stopnia niepełnosprawności	4765
Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień art. 5a ustawy	-
Orzeczenia niepełnosprawności	453
Wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej	1741

Tabela: Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia stopnia niepełnosprawności wg celów		
Lp	Cel złożenia wniosków	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	1628
2	Szkolenie	4
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	25
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	206
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / Korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	1564
6	Zasiłek stały	0
7	Zasiłek pielęgnacyjny	800
8	Korzystanie z karty parkingowej	477
9	Inne	61
ogółem		4765

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności					
o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności			o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Ogółem
lekkiego	umiarkowanego	znacznego			
1176	1552	1419	183	115	4445

Tabela: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o niepełnosprawności			
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Ogółem
371	62	4	437

Tabela: Liczba odwołań

Liczba odwołań	
Liczba odwołań od wydanych orzeczeń	570
Liczba odwołań rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	9
Liczba odwołań odesłanych do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	561

11.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów „*Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych*” w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych.

1. Zakres pomocy:

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Wydatki na realizację programu (w zł.)	8 470 795	9 841 023	7 167 538	6 542 353	6 588 841
W tym ze środków PFRON (w zł.)	5 668 988	6 570 595	4 570 934	3 967 792	3 957 401
Liczba osób korzystających z pomocy w ramach środków PFRON	1 363	1 937	2 006	1 541	1 328
Średni koszt programu na osobę ze środków PFRON (w zł.)	4 159	3 392	2 279	2 575	2 980

Z uwagi na niższe środki finansowe zmniejszyła się liczba osób korzystających ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a średni koszt programu na osobę wzrósł.

2. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych:

	Rok 2007		Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Kwota (w zł.)	Liczba osób	Kwota (w zł.)	Liczba osób	Kwota (w zł.)	Liczba osób	Kwota (w zł.)	Liczba osób	Kwota (w zł.)	Liczba osób
Rehabilitacja społeczna	5 455 525	1 316	5 808 563	1 878	4 204 270	2 006	3 653 753	1 530	3 508 021	1 316
Rehabilitacja zawodowa	213 463	47	762 032	59	366 664	14	314 039	11	449 380	12

W roku 2011 otrzymano z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych niższe środki finansowe niż w latach poprzednich. Mimo, że zainteresowanie osób niepełnosprawnych tą formą udzielanej pomocy jest duża, to liczba osób objętych dofinansowaniem maleje, z uwagi na zmniejszające się środki finansowe otrzymywane z PFRON.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach rehabilitacji zawodowej realizuje zadanie dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie prowadzonej działalności gospodarczej albo własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego. W roku 2011 nie wpłynął żaden wniosek na udzielenie w/w dofinansowania.

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2011 roku następujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

- jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a),
- zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy (art. 26e).

3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych:

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba porad	5 128	5 256	5 304	5 332	4 818

Liczba porad w roku 2011 zmniejszyła się z uwagi na powtarzanie akcji informacyjnych poprzez rozwieszanie plakatów, udostępnianie ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne (Urząd Miasta, MOPS, placówki służby zdrowia, zakłady pracy chronionej, organizacje pozarządowe), działającego informatora w formie elektronicznej dla osób niepełnosprawnych

katowice.bezbarier.info, zwiększającą się liczbą osób, które gościły na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

11.7 Realizacja „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych” przez inne jednostki Urzędu Miasta.

11.7.1 Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice

W mieście Katowice osoby niepełnosprawne objęte są różnorodnymi działaniami, w ramach kompetencji Wydziału Edukacji podejmuje się wielorakie formy wspierania tych osób. Placówki, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice oferują wsparcie od momentu diagnozy potrzeb edukacyjnych aż do ukończenia edukacji osób upośledzonych umysłowo w różnym stopniu oraz niepełnosprawnych ruchowo.

Diagnozę prowadzą poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Na terenie miasta funkcjonują cztery rejonowe poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, a także Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „In Corpore”.

Do zadań poradni psychologiczno pedagogicznych należy w szczególności:

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
- profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka,
- terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
- pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej,
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły.

Poradnie prowadzone przez miasto Katowice przeprowadziły w sumie **5435** diagnoz, w tym¹:

- psychologicznych – 2 593,
- pedagogicznych – 1 739,
- logopedycznych – 811,
- lekarskich – 292.

Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „In Corpore” przeprowadziła **38** diagnoz, w tym:

- psychologicznych – 32,
- logopedycznych – 5,
- lekarskich – 1.

Bezpośrednie formy pomocy udzielone dzieciom i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne:

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 427,
- terapia logopedyczna – 940,
- psychoterapia – 1 560,
- zajęcia z uczniami zdolnymi – 140,
- zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu – 2 010,
- ćwiczenia rehabilitacyjne – 80,

¹ Wg SIO stan na dzień 30.09.2011r.

- inne formy pomocy indywidualnej – 730,
- inne formy pomocy grupowej – 1 097,
- indywidualne porady zawodowe – 476,
- zajęcia psychoedukacyjne prowadzone w szkołach i placówkach – 3 497,
- mediacje i negocjacje – 45,
- porady bez badań – 1 274,
- porady po badaniach przesiewowych – 96,
- badanie przesiewowe słuchu – 285,
- badanie przesiewowe wzroku – 167,
- badania przesiewowe mowy – 239.

Poradnie, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, wydały w sumie **819** orzeczeń, w tym:

- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących – 107,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niewidomych i niedowidzących – 23,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnych ruchowo – 31,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – 89,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 20,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z autyzmem – 40,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 98,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 15,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niedostosowanych społecznie – 4,
- o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z zaburzeniami zachowania – 1,
- o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych – 16,
- o potrzebie indywidualnego nauczania – 365,
- odmowne – 2,
- uchylające – 1,
- o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego – 1,
- o braku potrzeby kształcenia specjalnego – 2,
- o braku potrzeby indywidualnego nauczania – 4.

Poradnie, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, wydały w sumie **2 046** opinii, w tym:

- o wczesnym wspomaganiu rozwoju – 40,
- o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego – 31,
- o pozostawieniu ucznia z klas I-III szkoły podstawowej na drugi rok w tej samej klasie – 14,
- o gotowości szkolnej dziecka spełniającego obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem – 5,
- o zwolnieniu ucznia z nauki drugiego języka obcego – 20,
- o dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia – 358,
- o dostosowaniu warunków i form sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej do indywidualnych potrzeb ucznia – 203,
- o dostosowaniu warunków i form egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb ucznia – 141,
- o dostosowaniu warunków i form egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości do indywidualnych potrzeb absolwenta – 143,

- o dostosowaniu warunków i form egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do indywidualnych potrzeb absolwenta – 1,
- o udzieleniu zezwolenia na indywidualny program lub tak nauki – 9,
- o przyjęciu ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy – 22,
- o pierwszeństwie w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadgimnazjalnej – 11,
- o zezwoleniu na zatrudnienia młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu – 1,
- o objęciu dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu – 55,
- o objęciu dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – 271,
- inne opinie o przebadanych – 721.

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „In Corpore” wydała 65 opinii, w tym:

- o wczesnym wspomaganiu rozwoju – 19,
- o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego – 5,
- o dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia – 18,
- o dostosowaniu warunków i form sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej do indywidualnych potrzeb ucznia – 2,
- o dostosowaniu warunków i form egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb ucznia – 1,
- o dostosowaniu warunków i form egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości do indywidualnych potrzeb absolwenta – 3,
- o objęciu dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu – 1,
- o objęciu dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – 16.

Wczesnym wspomaganiem rozwoju, mającym na celu pobudzenie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole objętych było **152** dzieci (58 w placówkach publicznych i 94 w placówkach niepublicznych), w tym:

- 1 z rocznika 2002,
- 18 z rocznika 2003,
- 35 z rocznika 2004,
- 35 z rocznika 2005,
- 32 z rocznika 2006,
- 20 z rocznika 2007,
- 8 z rocznika 2008,
- 3 z rocznika 2009.

Dzieci i młodzież upośledzona umysłowo w stopniu głębokim odbywa obowiązek nauki i obowiązek szkolny na zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, które są realizowane przez Zespół Szkół Specjalnych Nr 7 oraz w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym im. Dr Zofii Trzczeńskiej-Fajfrowskiej, w takich zajęciach uczestniczyły **52** osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, w tym²:

- 1 osoba z rocznika 2006,
- 1 osoba z rocznika 2005,
- 3 osoby z rocznika 2003,
- 1 osoba z rocznika 2002,
- 5 osób z rocznika 2000,
- 4 osoby z rocznika 1999,
- 4 osoby z rocznika 1998,
- 1 osoba z rocznika 1997,

² Wg. SIO stan na dzień 31.03.2011r.

- 1 osoba z rocznika 1996,
- 4 osoby z rocznika 1994,
- 1 osoba z rocznika 1993,
- 1 osoba z rocznika 1992,
- 3 osoby z rocznika 1991,
- 2 osoby z rocznika 1990,
- 6 osób z rocznika 1989,
- 2 osoby z rocznika 1988,
- 7 osób z rocznika 1987,
- 4 osoby z rocznika 1986,
- 1 osoba z rocznika 1985.

Nauczanie specjalne odbywa się w szkołach specjalnych, czyli szkołach zajmujących się wychowywaniem i kształceniem osób niepełnosprawnych, których stan zdrowia nie pozwala lub znacznie utrudnia rozwój i edukację w jednostkach ogólnodostępnych. Kształcenie w szkołach specjalnych obejmuje dzieci upośledzone umysłowo, niepełnosprawne ruchowo, z autyzmem, niewidome i słabo widzące, niesłyszące i słabo słyszące oraz chore hospitalizowane.

W szkołach specjalnych pracują nauczyciele, z których każdy posiada pełne kwalifikacje do pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Cechą różniącą szkołę specjalną od placówek ogólnodostępnych jest niewątpliwie mała liczebność dzieci w oddziałach (od 2 do 16 w zależności od rodzaju niepełnosprawności), co znacznie ułatwia kontakt z dziećmi i indywidualizację pracy, umożliwia dostosowanie jej do potrzeb każdego dziecka. Szkoły specjalne są dobrze wyposażone w różnorodny sprzęt specjalistyczny (np. sale doświadczeń świata, sale integracji sensorycznej) oraz pomoce dydaktyczne, które dla osiągnięcia pożądanych rezultatów angażują wszystkie możliwe zmysły dziecka. W oddziałach dla dzieci młodszych, upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi zatrudnione są osoby, które wspierają pracę nauczyciela, pełniąc rolę opiekunów. Szkoły specjalne oferują bardzo bogatą ofertę zajęć dodatkowych, umożliwiających optymalny rozwój dziecka. Zajęcia rewalidacyjne, prowadzone w małych, 2-3 osobowych grupach, skierowane na rozwój i kompensację zaburzonych funkcji, stymulują potencjał rozwojowy i równocześnie zapobiegają pogłębianiu się występujących deficytów.

Miasto Katowice jest organem prowadzącym dla **9** zespołów szkół specjalnych, są to: Zespół Szkół Specjalnych Nr 6 (Szkoła Podstawowa dla Dzieci Chorych, Gimnazjum Nr 34), Zespół Szkół Specjalnych Nr 7 (Szkoła Podstawowa Nr 6, Gimnazjum Nr 30), Zespół Szkół Specjalnych Nr 8 (Szkoła Podstawowa Nr 7, Gimnazjum Nr 25), Zespół Szkół Specjalnych Nr 9 (Szkoła Podstawowa Nr 39, Gimnazjum Nr 26), Zespół Szkół Specjalnych Nr 10 (Szkoła Podstawowa Nr 55, Gimnazjum Nr 27), Zespół Szkół Specjalnych Nr 11 (Szkoła Podstawowa Nr 60, Gimnazjum Nr 28), Zespół Szkół Specjalnych Nr 12 (Szkoła Podstawowa Nr 61, Gimnazjum Nr 29), Zespół Szkolno - Przedszkolny dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących (Przedszkole dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących, Szkoła Podstawowa dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących, Gimnazjum Nr 31 Specjalne, V Liceum Profilowane Specjalne dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Szkoła Policealna Nr 11 Specjalna dla Niesłyszących i Słabo Słyszących) oraz Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych Nr 6 (Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 16 dla Uczniów z Upośledzeniem umysłowym w Stopniu Lekkim im. Janusza Korczaka, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy).

W szkołach podstawowych specjalnych oraz w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi (Szkoła Podstawowa Nr 37 i Szkoła Podstawowa Nr 66) utworzone zostały **67** oddziały specjalne, do których uczęszczało **355** uczniów, w tym³:

- 45 do klasy pierwszej,

³ Wg. SIO stan na dzień 31.03.2011r.

- 60 do klasy drugiej,
- 58 do klasy trzeciej,
- 57 do klasy czwartej,
- 67 do klasy piątej,
- 68 do klasy szóstej.

Średnia liczebność oddziałów specjalnych w wymienionych wyżej szkołach podstawowych wynosiła **5** uczniów.

W gimnazjach specjalnych i oddziałach specjalnych w szkołach ogólnodostępnych (Gimnazjum Nr 12 w Zespole Szkół Nr 1) utworzone zostały **35** oddziały specjalne, do których uczęszczało **276** uczniów, w tym:

- 89 do klasy pierwszej,
- 91 do klasy drugiej,
- 96 do klasy trzeciej.

Średnia liczebność oddziałów specjalnych w wymienionych wyżej szkołach podstawowych wynosiła **7** uczniów.

W Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej Nr 16 dla Uczniów z Upośledzeniem Umysłowym w Stopniu Lekkim kształciło się **95** uczniów⁴, w tym:

- 43 w klasie pierwszej,
- 32 w klasie drugiej,
- 20 w klasie trzeciej.

Oferta edukacyjna tej szkoły obejmuje następujące zawody: cukiernik, fryzjer, krawiec, malarz-tapeciarz, mechanik pojazdów samochodowych, ogrodnik, piekarz, sprzedawca, ślusarz, kucharz małej gastronomii oraz pracownik pomocniczy obsługi hotelowej. Natomiast faktycznie realizowane kierunki kształcenia wynikają z zainteresowania uczniów nauką w poszczególnych zawodach.

Do Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy uczęszczało **65** uczniów (16 w klasie pierwszej, 41 w klasie drugiej, 8 w klasie trzeciej), którzy przyuczali się do zawodów ceramik oraz gospodarstwo domowe.

W V Liceum Profilowane Specjalnym dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących kształciło się **73** uczniów w profilu usługowo-gospodarczym (16 w klasie pierwszej, 43 w klasie drugiej, 14 w klasie trzeciej).

Do Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej Nr 10 dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących (kształcącej w zawodzie elektromechanik) oraz do Technikum Uzupełniającego Specjalnego Nr 5 dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących (kształcącego w zawodzie technik elektryk) w Zespole Szkół Nr 1 im. gen. Jerzego Ziętka nie uczęszczali uczniowie. Z uwagi na brak kandydatów szkoły te w ostatnich latach nie dokonywały naboru.

Reforma szkolnictwa rozszerzyła nauczanie integracyjne, pozwoliła na pełniejsze zaspokojenie potrzeb edukacyjnych dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Nauczanie integracyjne stanowi formę edukacji dzieci niepełnosprawnych razem z dziećmi zdrowymi. To system kształcenia i wychowania polegający na maksymalnym włączeniu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek umożliwiających im dorastanie i naukę w gronie zdrowych rówieśników. Nauczanie integracyjne zwane włączającym zakłada udostępnienie istniejącego systemu szkolnictwa ogólnodostępnego osobom niepełnosprawnym. Nauczanie integracyjne wpływa korzystnie na rozwój nie tylko intelektualny ale także psychiczny, emocjonalny i społeczny. Osoby niepełnosprawne nie cierpią z powodu odrzucenia lub izolacji. Pozytywnie wpływa to również na środowisko młodzieży zdrowej. Uczniowie uczą się akceptacji, poszanowania ludzkiej godności, odpowiedzialności za drugiego człowieka oraz tolerancji społecznej.

Obecnie prowadzonych jest **18** placówek z oddziałami integracyjnymi, w tym:

⁴ Wg. SIO stan na dzień 31.03.2011r.

- 6 przedszkoli (Miejskie Przedszkole nr 15, Miejskie Przedszkole nr 41, Miejskie Przedszkole nr 47, Miejskie Przedszkole nr 50, Miejskie Przedszkole nr 67, Miejskie Przedszkole nr 91),
- 6 szkół podstawowych (Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 21, Szkoła Podstawowa nr 47, Szkoła Podstawowa nr 51, Szkoła Podstawowa nr 58 – w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1, Szkoła Podstawowa nr 67),
- 5 gimnazjów (Gimnazjum nr 16, Gimnazjum nr 18, Gimnazjum nr 22, Gimnazjum nr 23, Gimnazjum Integracyjne nr 36 – w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1),
- 1 liceum ogólnokształcące (IX Liceum Ogólnokształcące).

Do oddziałów integracyjnych w przedszkolach prowadzonych przez miasto Katowice uczęszczało **65** dzieci⁵ z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym:

- 26 dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 3 dzieci słabo widzących,
- 5 dzieci słabo słyszących,
- 4 dzieci z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym,
- 12 dzieci z niepełnosprawnością ruchową,
- 15 dzieci z autyzmem.

Do oddziałów integracyjnych na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej uczęszczało **331** uczniów⁶ z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym:

- 33 uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością,
- 20 uczniów słabo widzących,
- 60 uczniów słabo słyszących,
- 73 uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim,
- 1 uczniów z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym,
- 55 uczniów z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 1 uczeń zagrożony niedostosowaniem społecznym,
- 50 uczniów z zaburzeniami zachowania,
- 38 uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

W mieście Katowice **283** uczniów niepełnosprawnych uczęszczało do placówek ogólnodostępnych, w tym:

- 4 do Miejskich Przedszkoli,
- 140 do szkół podstawowych,
- 53 do Gimnazjów,
- 36 do liceów ogólnokształcących,
- 17 do liceów profilowanych,
- 20 do techników,
- 4 do zespołów szkół zawodowych,
- 9 do szkół policealnych.

Największą grupę w w/w oddziałach stanowią dzieci i młodzieży słabo słyszająca i słabo widząca, jednak w tej grupie znajdują się również osoby niepełnosprawne ruchowo, a także z zespołem Aspergera i autyzmem.

Jak wynika z powyższego w mieście Katowice osoby niepełnosprawne mają dostęp do wszystkich form edukacji, zaspokajają indywidualne potrzeby dzieci i młodzieży, w tym zakresie.

⁵ Wg. SIO stan na dzień 31.03.2011r.

⁶ Wg. SIO stan na dzień 31.03.2011r.

11.7.2 Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice w 2011r. dofinansował następujące imprezy skierowane do osób niepełnosprawnych:

- Koncert rockowy dla młodzieży niepełnosprawnej w ramach akcji miejska dżungla zorganizowane przez Stowarzyszenie Aktywne Życie,
- "Sztuka na wyciągnięcie ręki" - wystawa prac plastycznych osób niepełnosprawnych niedowidzących i słabowidzących zorganizowany przez Muzeum Śląskie,
- Warsztaty plastyczne dla dzieci (w tym dzieci niepełnosprawnych) na placu integracyjnym os. Tysiąclecia dla dzieci od 3-6 roku życia zorganizowane przez Stowarzyszenie Forma T,
- Piknik integracyjny zorganizowany przez Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych "Akcent",
- Zakup nagród dla dzieci niepełnosprawnych na Miejski Festiwal Dziecięcych Form Teatralnych "Twórczość bez barier" dla Zespołu Szkół Specjalnych nr 11,
- VIII Rejonowy Konkurs Tańca Współczesnego Szkół Specjalnych zorganizowany przez Zespół Szkół Specjalnych nr 10,
- „Skarby Śląskiej Kultury” impreza interdyscyplinarna, czyli czy teatr, muzyka są ważne. W programie zajęć zapoznanie dzieci niepełnosprawnych z oferta kulturalną katowickich instytucji kultury, warsztaty i zajęcia z edukacji kulturalnej przygotowane dla niepełnosprawnych dzieci. Impreza została zorganizowana przez Fundację Pomocy "Nowy Świat",
- "Integracyjne Potyczki Kulturowe" zajęcia integracyjne wokalne i teatralne dla dzieci niepełnosprawnych zakończone występem przed publicznością oraz warsztaty artystyczne m.in.: z ceramiki i tworzenia witraży zorganizowane przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki,
- Galeria ciekawych miejsc - czyli przewodnik po Katowicach - impreza integracyjna dla młodzieży i osób niepełnosprawnych intelektualnie zorganizowana przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji ARTERIA.

MIEJSKI DOM KULTURY „KOSZUTKA”, UL. GRAŻYŃSKIEGO 47

Przeciwdziałając izolacji społecznej osób niepełnosprawnych, tworząc im warunki do uczestnictwa w kulturze oraz zwiększając ich udział w imprezach kulturalnych Miejski Dom Kultury „Koszutka” zaproponował w 2011 roku następujące imprezy:

I.

1. „*Mikołajek poszukuje wiosny*” – impreza integracyjna dla 87 dzieci z Przedszkola Nr 47, 50 i 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach / 18.03. /
2. *IV Festiwal Bajek* – projekcje bajki pt. „Porwanie Baltazara Gąbki” oraz warsztaty łączące różne dziedziny dziecięcej aktywności pt. „Ekspedycja z kucharzem Bartolinim i Smokiem Wawelskim” oraz „Wędrowki z Reksiem - Bohaterem” dla 52 dzieci Szkoły Podstawowej Nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi oraz Przedszkola Nr 47 w Katowicach / 04.04., 05.04. /
3. *Plener malarski* pt. „Woda w przyrodzie” i „Kiedy pada deszcz” - dla 14 dzieci z Przedszkola Nr 67 oraz 12 osób ze Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT” w Katowicach. Podsumowaniem plenerów malarskich było zorganizowanie wystaw poplenerowych promujących twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych oraz przyznanie pamiątkowych dyplomów / maj i październik 2011r. /
4. *IV DZIEŃ EUROPEJSKI* – impreza integracyjna dla 58 dzieci z Przedszkola Nr 47 i 67 w Katowicach oraz Szkoły Podstawowej Nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi / 12.05. /
5. *II Europejski Dzień Sąsiada* – warsztaty interdyscyplinarne połączone z koncertem uczniów Studium Muzycznego MDK dla 42 osób ze Stowarzyszenia na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „OPOKA” w Katowicach / 24.05. /
6. *Dzień Dziecka* - dwa spektakle teatralne pt. „Morskie opowieści Kapitana Guliwera” połączone z konkursami i zabawami dla dzieci w wykonaniu Teatru Gry i Ludzie. Wspólnie z sympatycznymi piratami bawiło się 374 dzieci w tym 16 z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach / 01.06. /

7. *MIKOŁAJ* – programy estradowe w wykonaniu Agencji Artystycznej Moc Art. z Olkusza. W dwóch imprezach uczestniczyło 301 dzieci w tym 16 z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach / 06.12. /

II. Miejski Dom Kultury „KOSZUTKA” wspiera również działania na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez udostępnienie sali widowiskowej i obsługę techniczną n/w imprez:

1. *Spotkanie „Języki obce ... już potrafię”* w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych - Zespół Szkolno – Przedszkolny dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach. – / 20.06. - 17 osób /

2. *DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ* – program artystyczny przygotowany przez uczniów Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach. – / 13.10. – 171 osób /

3. *DZIEŃ NIEŚLYSZĄCEGO* – prezentacje artystyczne uczniów Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach. / 10.11. – 169 osób /

4. *KONFERENCJA* – połączona ze spektaklem teatralnym w wykonaniu Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca MAZOWIACY – Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST w Katowicach / 14.12. – 69 osób /

5. *JASEŁKA* w wykonaniu uczniów Zespół Szkolno – Przedszkolny dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach. – / 22.12. - 138 osób /

III. MDK „KOSZUTKA” nie jest zobowiązany do odprowadzania składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych i nie korzysta z dofinansowania ze środków PFRON.

MIEJSKI DOM KULTURY „LIGOTA”, UL. FRANCIUSZKAŃSKA 33

Miejski Dom Kultury „Ligota” realizując „Miejską strategię rozwiązywania problemów społecznych” podejmuje starania na rzecz zmniejszenia izolacji społecznej osób samotnych, wykluczonych i niepełnosprawnych.

W 2011 r. Miejski Dom Kultury „Ligota” zaproponował następujące wydarzenia:

1. Comiesięczne audycje muzyczne Małej Akademii Jazzu i Małej Filharmonii, w ciągu całego roku uczestniczyły w nich nieodpłatnie, dzieci i młodzież z klas integracyjnych następujących szkół: Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi, SP nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi, z Zespołu Szkół Specjalnych nr 12, Zespołu Szkół Specjalnych nr 8 i Zespołu Szkół Specjalnych nr 6.

2. Cykliczne spotkania poniedziałkowe prowadzone w ramach Koła dziennikarsko – literackiego skierowane dla wszystkich zainteresowanych, także niepełnosprawnych.

3. XV edycja Miejskiego Festiwalu Piosenki Przedszkolnej pt. „Wesoły Mikrofon” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice w dniach 11-14 kwietnia 2011 adresowany również do przedszkoli z Oddziałami Integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych.

4. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny pt. „Czar kota ” dostępny dla wszystkich chętnych, także osób niepełnosprawnych.

5. XVII edycja Święta Kwitnących Głogów w Amfiteatrze w Parku Zadole dostępna dla wszystkich chętnych.

7. VII edycja Pikniku z Kulturą odbywająca się na posesji MDK „Ligota” w dniu 17 czerwca 2011 r. Piknik dostępny dla wszystkich.

8. Wesołe wakacje w mieście – środowe spotkania „Bajka” w plenerze (przedstawienia teatralne, zabawy dla dzieci, konkursy, konkurencje) dostępne również dla osób, dzieci niepełnosprawnych.

9. Samopomocową Grupę Wsparcia dla osób opiekujących się ludźmi przewlekle chorymi, starszymi i niepełnosprawnymi. Grupa posiada charakter otwarty, bezpłatny, a do jej głównych

celów należy – wzajemne wsparcie emocjonalne i psychiczne, wymiana doświadczeń oraz przekaz informacji.

10. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny na Świąteczną Kartkę Bożonarodzeniową dostępny dla wszystkich chętnych, także osób niepełnosprawnych.

MIEJSKI DOM KULTURY „POŁUDNIE”, UL. BOYA - ŻELEŃSKIEGO 83

Miejski Dom Kultury „Południe” realizując „Miejską strategię przeciwdziałania problemom społecznym” podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. W 2011r. w MDK „Południe” odbyły się m. in. następujące imprezy z udziałem osób niepełnosprawnych:

1. Cotygodniowe spotkania grupy wsparcia w filii nr 2 w Katowicach-Murckach.
2. Plener malarski z udziałem dzieci niepełnosprawnych „Zarzeczańskie obrazki” (dnia 2 czerwca uczestniczyło ok. 80 dzieci).
3. Udział dzieci niepełnosprawnych w comiesięcznych koncertach umuzykalniających organizowanych we współpracy z IPiUM „Silesia”, w których uczestniczyły dzieci ze SP nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach. W 2011 r. odbyło się 20 koncertów w filii nr 4 MDK w Katowicach-Podlesiu.
4. Udział dzieci niepełnosprawnych w cotygodniowych lekcjach regionalnych w MDK „Południe” filia nr 3 w Katowicach-Zarzeczu.
5. Udział dzieci niepełnosprawnych w akcjach „Zima w mieście” i „Lato w mieście”.

MIEJSKI DOM KULTURY „SZOPIENICE -GISZOWIEC”, UL. GEN. HALLERA 28

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” Katowice, ul. Gen. J. Hallera 28

Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” w Katowicach przy ul. Gen. J. Hallera 28 posiada schodolaz, który umożliwia niepełnosprawnym pokonanie barier architektonicznych. Przy wejściu na obiekt znajduje się także dzwonek, za pomocą którego osoba taka może wezwać obsługę budynku. Na parterze usytuowana jest też toaleta dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych. Wymienione wyżej elementy wyposażenia budynku umożliwiają bezpieczne i komfortowe uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez naszą placówkę, na każdym poziomie budynku. Zamontowany schodolaz umożliwia również korzystanie z księgozbioru Filii nr 36 Miejskiej Biblioteki Publicznej mieszczącej się na I piętrze budynku.

W 2011 roku w Miejskim Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec” odbyły się następujące imprezy z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:

• XIV REGIONALNY PRZEGLĄD DZIECIĘCYCH ZESPOŁÓW JASEŁKOWYCH

– do Przeglądu zgłoszono 21 zespołów jasełkowych z placówek oświatowych z terenu Gliwic, Katowic, Mysłowic, Tychów i Zabrze – łącznie 425 osób, w tym: uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Katowicach (20 osób), Miejskiego Przedszkola nr 91 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach (23 osoby), Zespołu Szkół Integracyjnych nr 1 w Katowicach (15 osób). Organizatorem wydarzenia był: Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”.

• II WOJEWÓDZKIE KONFRONTACJE TEATRÓW TAŃCA, RUCHU I PANTOMIMY

– w Konfrontacjach udział wzięło 7 zespołów teatralnych – łącznie 120 osób, w tym uczniowie Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ratowników Górskich w Katowicach (36 osób). Prezentacje obejrzało 180 widzów.

Organizatorem wydarzenia był: Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”.

• VIII MIEJSKI FESTIWAL TWÓRCZOŚCI PLASTYCZNEJ I TEATRALNEJ „TWÓRCZOŚĆ BEZ BARIER”

– w Festiwalu wzięło udział 12 zespołów teatralnych i tanecznych. Na scenie występowało 350 uczniów ze Szkół Specjalnych, którzy jednocześnie byli obserwatorami konkursowych zmagani swoich kolegów z innych szkół.

Współorganizacja z Zespołem Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach.

• XVIII OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL KOŁĘD I PASTORAŁEK IM. KS. K. SZWARLIKA – ELIMINACJE REJONOWE

– w Festiwalu wzięło udział wielu solistów/solistek z naszego regionu, także zespoły i chóry. Wystąpili m.in.: reprezentanci Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ratowników Górskich w Katowicach, Zespołu Szkół Specjalnych nr 7 w Katowicach. Łącznie w eliminacjach wzięło udział 340 osób.

Współorganizacja z Biurem Ogólnopolskiego Festiwalu Kołęd i Pastorałek im. ks. K. Szwarlika w Będzinie.

W Miejskim Domu Kultury działa także KLUB SENIORA. Z cotygodniowych zajęć korzysta około 60 osób starszych, a często także niesprawnych ruchowo. W trakcie spotkań seniorzy mają możliwość uczestniczyć w różnych tematycznych zajęciach: spotkanie noworoczne, Dzień Babci i Dziadka, zabawa karnawałowa, zabawa walentynkowa, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne, a także całonocne wycieczki w okresie maj – wrzesień, Dzień Seniora, Mikołaj, spotkanie opłatkowe.

W Miejskim Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec” funkcjonuje także Telecentrum, które oferuje bezpłatną pomoc uczniom wszystkich rodzajów szkół (poszukiwanie informacji), dorosłym (poszukiwanie pracy) i seniorom (kursy komputerowe) w wyrównywaniu dysproporcji w dostępie do nowych technologii przekazu informacji i marginalizacji społecznej mieszkańców Katowic.

Ogółem w wyżej wymienionych imprezach w Miejskim Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec” przy ul. Gen. J. Hallera 28 wzięło udział ok. **1 415** osób + **1 330** (Telecentrum).

Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”, Filia nr 1 **Katowice, ul. Obrońców Westerplatte 10**

Budynek Filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec” jest częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo (w 2006r. zakupiony został schodolaz, umożliwiający dostęp do pomieszczeń znajdujących się na II piętrze). Większość imprez organizowanych jest w sali widowiskowej, znajdującej się na parterze, co ułatwia dostęp do wydarzeń artystycznych wszystkim uczestnikom. Poza działalnością skierowaną do osób niepełnosprawnych, Filia nr 1 kładzie duży nacisk na aktywizację lokalnej społeczności, polegającą zarówno na uczestniczeniu w różnorodnych formach wydarzeń kulturalnych, jak i pomoc przy ich organizacji.

W związku z powyższym Filia nr 1 współpracuje z placówkami miejskimi oraz organizacjami zajmującymi się wsparciem osób pochodzących z różnych środowisk oraz niepełnosprawnych, w tym:

- **z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach – Szopienicach** – współpraca przy organizacji m.in.: „Szopienickiego Talentu”, Festynu Trzeźwościowego, XV Dni Szopienic, Dnia Dziecka, Szopienickiego Finału WOŚP i innych imprez mających na celu zaktywizowanie i integrację mieszkańców Szopienic, wspólny patronat nad zespołem Szopienickie Perły.
- **z Zespołem Szkół nr 10 w Katowicach – Szopienicach** – organizacja zajęć okolicznościowych dla uczniów Zespołu Szkół nr 10 m.in. zabawy karnawałowej, warsztatów plastycznych, występy zespołów szkolnych podczas imprez w Miejskim Domu Kultury.
- **z Warsztatami Terapii Zajęciowej „Unikat”** – udział uczestników Warsztatów w konkursach plastycznych organizowanych w Miejskim Domu Kultury.
- **ze Świetlicą Środowiskową nr 2 prowadzoną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** – współpraca przy organizacji Dnia Rodzica, udostępnienie stanowisk komputerowych dla podopiecznych Świetlicy na cotygodniowe zajęcia, udział uczestników programu w wydarzeniach kulturalnych Miejskiego Domu Kultury.
- **z Wolontariuszami Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach**, którzy są inicjatorami wielu przedsięwzięć kulturalno-rozrywkowych skierowanych do mieszkańców dzielnicy, np. organizacja Dnia Dziecka, Balu Karnawałowego z zespołem Onyx.

• z **Parafią Ewangelicko-Augsburską w Szopienicach** – organizacja m.in. Szopienickiego Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz Szopienickiego Sierpnia Muzycznego.

Ponadto Filia nr 1 Miejskiego Domu Kultury jest inicjatorem wielu imprez i form aktywności skierowanej do ludzi starszych. Adresatami tych działań są członkowie Klubu Seniora, działającego przy Miejskim Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec”. Wśród imprez i zajęć skierowanych do Seniorów wymienić można: spotkanie opłatkowe, bal karnawałowy, pożegnanie lata i inne.

Filia nr 1 przygotowuje również imprezy dla młodzieży mające na celu przybliżenie młodym Szopieniczanom różnych aspektów kultury, sztuki i współzawodnictwa.

Ponadto Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec” organizuje m.in. koncerty młodych zespołów – Laureatów Konkursu Szopienicki Talent, turnieje gry w piłkarzyki i inne. Od grudnia 2006 w Filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury "Szopienice - Giszowiec", działa jeden z publicznych punktów dostępu do elektronicznych usług administracji publicznej tzw. Telecentrum. Bezpłatny dostęp do sieci Internet oraz urządzeń biurowych (drukarka, skaner) ułatwia poszukiwanie pracy osobom bezrobotnym oraz oferuje nowe formy wsparcia osobom chorym, niepełnosprawnym i ubogim.

Ogółem liczba uczestników w wyżej wymienionych imprezach to: **2 805 osób + 2 849** (Telecentrum).

Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec” Filia nr 2 **Katowice, Plac Pod Lipami 1, 3 – 3a**

Budynek Filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice - Giszowiec” w Katowicach jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Sala widowiskowa, w której odbywają się imprezy organizowane przez placówkę znajduje się na parterze. Prowadzą do niej szerokie drzwi pozbawione progów. Obok sali znajdują się oznakowane toalety przystosowane dla osób poruszających się na wózkach. Istnieje także możliwość skorzystania ze schodolazu.

W roku 2011 zorganizowano następujące imprezy z udziałem osób niepełnosprawnych:

- **X Dzielnicowy Konkurs Dziecięcych Zespołów Jasełkowych** – konkurs organizowany we współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych nr 7 w Katowicach. W przeglądzie udział wzięło kilkanaście szkół prezentujących program jasełkowy. Liczba uczestników – 200 osób.
- **„Miejska Dżungla”** – spektakl dla gimnazjalistów w wykonaniu wychowanków Stowarzyszenia „Drzewo a Gada”. Liczba uczestników – 200 osób.
- **Kiermasz oraz wystawa prac plastycznych** podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczego im. M. Trzcńskiej - Fajfrowskiej z okazji 25-lecia Ośrodka. Liczba uczestników – 350 osób.
- **„Teatr cieni”** – spektakl w wykonaniu podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczego im. M. Trzcńskiej - Fajfrowskiej. Liczba uczestników – 200 osób.
- **Zabawa taneczna** zorganizowana dla podopiecznych i pracowników Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno -Wychowawczego im. M. Trzcńskiej -Fajfrowskiej. Liczba uczestników – 150 osób.
- **Bal karnawałowy** dla dzieci z Fundacji „Iskierka” – zabawa przeznaczona dla dzieci i pracowników szpitali zajmujących się dziećmi chorymi na nowotwory. W ramach imprezy odbyły się: przedstawienia teatralne, występ kabaretu, dzieci brały udział w licznych konkursach i bawiły się w rytm ciekawych utworów. Liczba uczestników – 200 osób.
- **Konkurs Tańca Współczesnego** – współorganizacja z Zespołem Szkół Specjalnych nr 10 w Katowicach. Liczba uczestników – 200 osób.
- **Bal integracyjny** Polskiego Stowarzyszenia Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Zabawa taneczna zorganizowana dla podopiecznych i członków Stowarzyszenia. Liczba uczestników – 150 osób.

- **Jaselka** w wykonaniu podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczego im. M. Trzcńskiej -Fajfrowskiej. Liczba uczestników – 250 osób
- **Koncert charytatywny** Śląskiego Stowarzyszenia „Ad Vitam Dignam”. Liczba uczestników - 200 osób

Ponadto Filia nr 2 Miejskiego Domu Kultury organizowała imprezy kulturalne skierowane dla członków Klubów Seniora działających przy placówce. Są to m.in.: spotkania opłatkowe, „Dzień Kobiet”, „Dzień Seniora”, Bal Karnawałowy itp.

Dla najmłodszych Miejski Dom Kultury proponował koncerty umuzykalniające, warsztaty „Małej Akademii Jazzu”, służące edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. Ogółem w wyżej wymienionych imprezach wzięło udział **2.100** osób.

MIEJSKI DOM KULTURY „BOGUCICE - ZAWODZIE”, UL. MARKIEFKI 44A.

Budynki działów „Bogucice” i „Zawodzie” są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (brak progów, toalety dla osób niepełnosprawnych, windy, schodolaz). Ponadto trzech z instruktorów posługuje się językiem migowym (ukończone specjalistyczne szkolenie). W związku z powyższym osoby niepełnosprawne mogą w pełni korzystać z oferty MDK „Bogucice – Zawodzie”.

Dział „Zawodzie”, Katowice, ul. Marcinkowskiego13:

W ramach realizacji strategii dział „Zawodzie” współpracuje m.in. ze Stowarzyszeniem Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek”, Świetlicą Środowiskową nr 5.

Ponadto w dziale „Zawodzie” aktywnie działa Klub Seniora „Zakątek”, skupiający osoby starsze, chore i niepełnosprawne. W ramach działalności Klubu osoby te mają możliwość wyjazdów na wycieczki, brania udziału w imprezach integracyjnych, tanecznych, artystycznych i in. Członkowie Klubu spotykają się raz w tygodniu, we wtorki. Specjalnie dla tych osób dział „Zawodzie” organizuje również imprezy okolicznościowe (spotkanie wigilijne, spotkanie ze Św. Mikołajem itp.) Obecnie Klub Seniora „Zakątek” liczy 67 osób.

Podobnie Chór Mieszany „Zawodzie”, skupia przeważnie osoby starsze – liczy 30 os. Zajęcia odbywają się w czwartki. Chór sporo koncertuje aktywnie biorąc udział w życiu dzielnicy i miasta.

Wśród imprez kulturalno-oświatowych i artystycznych cieszących się największym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych w dziale „Zawodzie” w roku 2011 znalazły się:

- 1) Cykl koncertów kameralnych „Koncerty Rodzinne dla III Pokoleń”,
- 2) Spotkania Zawodziańskiego Klubu Dyskusyjnego,
- 3) „Imaginacje” – cykl wystaw oraz towarzyszących im wernisaży,
- 4) Konkursy, przeglądy, turnieje – dla szerokiego grona odbiorców,
- 5) Festyn Rodzinny w Dolinie Trzech Stawów w ramach Europejskiego Dnia Sąsiada.

Ponadto w dn. 05.12.2011r. odbył się wernisaż wystawy w cyklu „Imaginacje” – przedstawiono prace Daniela Torby i Aleksandry Dedak zrzeszonych w Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek”. Wystawę można było zwiedzać w dniach 05-31.12.2011r. Obejrzało ją 600 os.

W 2011r. z oferty działu „Zawodzie” skorzystało łącznie 275 osób niepełnosprawnych. Dział „Zawodzie” był również współorganizatorem imprez poza placówką – m.in. festynu rodzinnego z okazji 15-lecia Katowickiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego i koncertów w katowickich parafiach, które w sumie zgromadziły 117 osób niepełnosprawnych.

DZIAŁ „Bogucice”, Katowice, ul. MarkiefkI 44a:

W ramach przeciwdziałania niskiemu poziomowi aktywności i integracji lokalnej, wspomagamy stowarzyszenia działające na rzecz mieszkańców dzielnicy – koło „Bogucice” Związku Górnośląskiego, koło „Bogucice” HDK PCK, Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Bona Fides”, stowarzyszenie „Bogucice – Kierunek Przyszłość” oraz współpracujemy z bogucicką parafią pw. Św. Szczepana, wspierając jej działania na rzecz dzieci i młodzieży.

Powyższą strategię MDK „Bogucice – Zawodzie” realizuje aktywizując osoby starsze, w tym także osoby niepełnosprawne, skupione w 3 kołach seniorów – koło „Bogucice” (36 osób), koło nr 6 PZERiI (35 osób) oraz koło Seniorów NSZZ „Solidarność” KWK Katowice (21

osób). Bogucickie koła seniorów spotkają się co tydzień (koło seniorów „Solidarność” co dwa tygodnie). Koła organizują spotkania okolicznościowe, zabawy taneczne, wycieczki oraz aktywnie uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez dział.

Szczególne miejsce w realizacji strategii odgrywają spotkania w ramach cyklu Cafe Bogucice, których tematy łączą się najczęściej z problemami społecznymi i politycznymi Śląska, Katowic i (w szczególności) dzielnicy Bogucice.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA, UL. KOSSUTHA 11

Miejska Biblioteka Publiczna działa poprzez 35 filii usytuowanych na terenie całego miasta. W 2011 roku podjęła szereg inicjatyw w ramach realizacji "Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych".

Projekt pt.: Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej:

- Filia nr 28 – wznowienie od 31.01.2011 r. działalności filii, która na czas remontu (2009-2011 r.) została przeniesiona do MDK „Południe”; placówka jest dostosowana dla osób niepełnosprawnych, które korzystają z nowo zainstalowanej windy.

- Filia nr 14 – wznowienie od 1.09.2011 r. działalności filii po modernizacji i remoncie budynku przy ul. Piastów 20 prowadzonej przez Wydział Inwestycji Urzędu Miasta; zostało m.in. przebudowane wejście główne do biblioteki, remont sanitariów oraz utworzenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych i pochylni.

Projekt pt.: Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, artystycznym i sportowym oraz rekreacji i turystyce:

Celem podejmowanych działań było przede wszystkim zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych – dzieci, młodzieży, osób starszych i chorych – w życiu kulturalnym i artystycznym. Zadanie realizowane jest poprzez aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w imprezach oraz poprzez prezentację ich twórczości. Ważnym elementem programu były urozmaicone formy pracy z osobami niepełnosprawnymi: spotkania autorskie, wieczory literacko-muzyczne, wystawy i wernisaże, spotkania z osobami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Ogółem odbyło się 177 imprez integracyjnych, w których uczestniczyło 3813 osób. Dodatkowo zorganizowano integracyjną zabawę ogólnomiejską w Skansenie na zakończenie akcji "Lato z Książką 2011", w której wzięło udział ok. 350 osób. Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej - współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej w Katowicach *Promyk*.

MBP prowadzi 2 filie, których zadaniem jest przede wszystkim zapewnienie dostępu do literatury pięknej osobom przebywającym w szpitalach (Filia nr 34 w Centralnym Szpitalu Klinicznym, Filia nr 38 w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II).

Przy Filii nr 1 funkcjonuje Oddział Książki Mówionej dla czytelników z dysfunkcją wzroku oraz dla dyslektyków. Zbiór Oddziału stanowi literatura piękna i popularnonaukowa dla dorosłych i dzieci nagrana na kasetach, płytach CD oraz w formacie Czytaka. Oddział posiada do dyspozycji czytelników specjalistyczny program komputerowy – Window Eyes oraz skaner przetwarzający tekst dokumentu na mowę. Audiobooki dostępne są również w Filiach nr: 1, 9, 11, 13, 25, 32 oraz 5 Mł. (dla dzieci) i Filii nr 35 (literatura obcojęzyczna). Przyrost książki mówionej ogółem wyniósł 1305 zestawów na kwotę 23.902,55 zł.

Ponadto pracownicy wszystkich filii systematycznie odwiedzają chorych i niepełnosprawnych czytelników w celu dostarczania im do domu książek, czasopism i książek mówionych.

ŚLĄSKI TEATR LALKI I AKTORA "ATENEUM", UL. ŚW. JANA 10

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach po kapitalnym remoncie został przystosowany dla osób niepełnosprawnych. W tym celu został wykonany specjalny podjazd dla wózków inwalidzkich, co pozwala bez przeszkód osobom niepełnosprawnym korzystać z propozycji repertuarowych Teatru. Od grudnia 2008 r. Teatr dysponuje bezprzewodowymi słuchawkami, które umożliwiają osobom niedosłyszącym indywidualny odsłuch dźwięku podczas spektakli na scenie „Ateneum” i w Galerii „Ateneum”. W 2011 r. grupa dzieci z

Zespołu Szkół dla Nieśłyszących i Niedosłyszących z Katowic miała okazję skorzystać z tego sprzętu i obejrzeć w Teatrze spektakle. W kolejnych miesiącach roku 2011 inne grupy szkolne z Województwa Śląskiego skorzystały z tego sprzętu, jak również osoby starsze niedosłyszące odwiedzające nasz Teatr i korzystające bezpłatnie z koncertów muzycznych współorganizowanych przez Instytucję Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” odbywających się na obu naszych scenach: w sali Teatru przy ul. Św. Jana 10 i w Galerii Ateneum przy ul. 3 Maja 25. Urządzenia zostały dofinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Miasto Katowice.

Do dyspozycji osób niepełnosprawnych jest także specjalnie przystosowana toaleta, a niepełnosprawni widzowie mogą liczyć na pomoc ze strony pracowników teatru. Dzieci i młodzież ze Szkół Specjalnych przychodzi do Teatru Ateneum na przedstawienia w czasie całego sezonu, uczestniczy w warsztatach teatralnych w czasie Akcji „Lato w mieście” 2011 i Akcji „Zima w mieście” 2011, w zajęciach plastycznych podczas tych warsztatów, w lekcjach teatralnych, które odbywają się przez cały sezon teatralny, zwiedza zaplecze sceniczne teatru i pracownię plastyczną.

Stwarzanie klimatu przyjaźni i zrozumienia, aby osoba niepełnosprawna mogła godnie żyć i cieszyć się bogactwem życia oraz uczestnictwem w życiu teatralnym, jest ważnym czynnikiem mobilizującym pracowników Ateneum do pomocy innym.

Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” na bieżąco współpracuje z wieloma placówkami z terenu miasta Katowice i całego Województwa Śląskiego, takimi jak: Szkoła Podstawa dla Nieśłyszących - Katowice, Szkoła Podstawowa nr 37 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Zespół Szkół Specjalnych nr 12 - Katowice, Zespół Szkół Specjalnych nr 9 - Katowice, Środowiskowy Dom Samopomocy (niepełnosprawni) - Katowice, Szkoła Podstawowa nr 66 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Zespół Szkół Specjalnych nr 11 - Katowice, Szkoła Podstawowa nr 34 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Zespół Szkół Specjalnych nr 7 - Katowice, Szkoła Podstawowa 13 - Mysłowice (z oddziałami integracyjnymi), Szkoła Podstawowa 51 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Szkoła Podstawowa 21 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy - Tychy, Zespół Szkół Specjalnych nr 2 - Lubliniec, Zespół Szkół Integracyjnych - Chorzów, Regionalna Fundacja Pomocy Niewidomym - Chorzów, Zespół Szkół Specjalnych nr 2 - Mikołów, Zespół Szkół Specjalnych nr 8 - Katowice, Szkoła Podstawowa nr 11 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Środowiskowy Dom Samopomocy - Jaworzno, Ośrodek Opiekuńczo - Wychowawczy - Gliwice, Szkoła Specjalna - Wodzisław Śląski, Centrum Edukacji i Rehabilitacji - Zabrze, Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjny - Łęziny, Zespół Szkół Integracyjnych - Chorzów, Szkoła Podstawowa nr 67 (z oddziałami integracyjnymi) - Katowice, Przedszkole nr 93 (integracyjne) - Katowice, Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2011 roku odwiedziło 1307 osób niepełnosprawnych w tym 46 osoby niedosłyszące, ich obecność odnotowano na 52 spektaklach.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, AL. W.KORFANTEGO 6

Wszystkie działania edukacyjne i wystawiennicze podejmowane przez Galerię Sztuki Współczesnej BWA mają charakter otwarty – integracyjny i przeciwdziałają izolacji społecznej osób niepełnosprawnych. Galeria jest również pod względem technicznym przygotowana do czynnego przyjęcia i współpracy z osobami niepełnosprawnymi. Poniżej przedstawiono listę wystaw i wydarzeń, które miały charakter integracyjny i były przygotowane do czynnego przyjęcia osób niepełnosprawnych.

- Danuta i Witold Urbanowiczowie
- Nic nie widać cz. 1
- POST GAUGUIN 11 Biennale Sztuki Wobec Wartości
- RE: View Festival
- Nic nie widać cz. 2
- Wystawa Dyplomów ASP 2011

- Kolekcja dzieł sztuki Bożeny Kowalskiej
- Nic nie widać cz. 3
- Jacques Lizene REMAKES
- 22 Biennale Plakatu Polskiego
- Nic nie widać cz. 4

Ponadto w 2011 roku w Galerii odbyły się 4 oprowadzania i 2 warsztaty ekspresji twórczej dla niesłyszących oraz 6 warsztatów ekspresji twórczej, których uczestnikami byli niepełnosprawni uczniowie szkół specjalnych.

INSTYTUCJA PROMOCJI I UPOWSZECHNIANIA MUZYKI „SILESIA”, 3-GO MAJA 31 A

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w 2011 roku zorganizowała **108** koncertów w następujących ośrodkach opieki społecznej:

- Szopienice, ul. Bednorza 13, ZSS nr 10,
- Ligota, ul. Kołobrzeska 8 ZSS nr 12,
- Giszowiec, ul. Gościnną 8, Ośrodek Reh.-Wych dla dzieci,
- Giszowiec, ul. Gościnną 23, Ośrodek Reh.-Wych dla dorosłych,
- Bogucice, ul. Ścigały 17, ZSS nr 9,
- Janów, ul. Zamkowa 2a ZSS nr 7,
- 1000- lecie, ul. Ułańska 5a, Samod. Ośrodek Reh. Oświat. dla dzieci,
- Centrum, ul. 3- go Maja 36, Stowarzyszenie Szansa dla każdego,
- Załęże, ul. Gliwicka 74 a Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej.

W koncertach tych uczestniczyło **5 073** dzieci, młodzieży i dorosłych. Program i tematyka koncertów zostały przystosowane do możliwości percepcyjnych słuchaczy.

Tematyka koncertów:

- „Barwy, brzmienia – wibrafon”,
- „Muzyka na karnawał”,
- „Formy muzyki wokalne – arie, duety, pieśni”,
- „Muzyczny teatr przyrody”,
- „Muzyka słonecznej Hiszpanii”,
- „Opowieść o instrumentach – fagot, skrzypce”,
- „Muzyka wokalna – ballada, pieśń, aria duet”,
- „Barwy brzmienia – duet akordeonowy”,
- „Świątecznym nastroju”,
- „Poznajemy instrumenty – viola da gamba.

Wykonawcami koncertów byli min. studenci i absolwenci Akademii Muzycznej w Katowicach: Bartosz Pieszka, Tomasz Bury, Kaja Dubiel, Mateusz Lasatowicz, Adam Żaak, Grażyna Bieniek-Zaak, Anna Czaicka, Katarzyna Gacek, Michał Szkurienko, Franciszek i Katarzyna Wieczorek, Justyna Krusz, Mateusz Kowalski, Anna Bownik, Adam Mokrus, Joanna Piszczelok, Sebastian Gabryś, Anna Żelasko, Kartol Grzeszczuk, Dagmara Niedziela, Paweł Konik. Prelegenci : Mazur Elżbieta, Moll Lilianna

ZESPÓŁ ŚPIEWAKÓW MIASTA KATOWICE „CAMERATA SILESIA”, PL. WOLNOŚCI 12A

Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” wystąpił w sali Miejskiego Domu Kultury Bogucice-Zawodzie przy ul. Markiefki 44a, w którym brak jest barier architektonicznych, uniemożliwiających udział osób niepełnosprawnych w imprezach. Koncert pt. „Kolędy z kraju i ze świata śpiewa dla Was Camerata” odbył się 17 stycznia. Frekwencja na tym koncercie wyniosła około **100** osób.

29 marca „Camerata Silesia” wzięła udział – obok instrumentalistów – w koncercie XIV Wieczorów z Muzyką Karola Szymanowskiego i Manuela de Falli w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach w którym brak jest barier architektonicznych. Frekwencja wyniosła około **300** słuchaczy.

Z myślą o koneserach muzyki współczesnej i wielbicielach talentu Wojciecha Kilara 12 maja w Pałacu Goldsteinów Zespół gościł Kompozytora. Podczas koncertu wykonano chóralskie dzieła Mistrza. Był także czas na rozmowę i zadawanie pytań W. Kilarowi. Na koncert przybyło **70** osób.

Okolo stu osób wysluchalo 3 listopada w Palacu Goldsteinow poruszajacego dzieła Ferenc Liszta „Via Crucis” w wykonaniu solistów i chóru „Camerata Silesia” z Pawłem Lisem przy fortepianie pod dyrekcją Anny Szostak.

MUZEUM HISTORII KATOWIC, UL. SZAFRANKA 9

Muzeum Historii Katowic w zakresie dzialan na rzecz osob niepełnosprawnych realizowalo w 2011 roku nastepujace zadanie: Ograniczenie skutkow niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunkow do uczestnictwa w kulturze osobom niepełnosprawnym. Przeciwdzialanie izolacji społecznej osob niepełnosprawnych. W ramach powyższego zadania w 2011 roku dzieci i mlodzię systematycznie poznawaly zbiory muzealne: historyczne, etnograficzne, archiwalną fotografię i pocztówkę, sztuke artystow okresu międzywojennego oraz współczesnych, zbiory projektow kostiumow teatralnych i filmowych. Tradycyjnie dzieci niepełnosprawne braly także udział w warsztatach artystycznych i zajęciach plastycznych, uczestnicząc w akcji „Zima w mieście 2011” i „Lato w mieście 2011”, natomiast niepełnosprawna mlodzię gimnazjalna uczestniczyła w wykładach i lekcjach historycznych.

W związku z realizacją zadania Muzeum wspópracowalo ze szkołami dla uczniow niepełnosprawnych: z Zespołem Szkół Specjalnych nr 7 w Katowicach (ul. Zamkowa 2 a), z Zespołem Szkół Specjalnych nr 8 w Katowicach (ul. Szkolna 9), z Gimnazjum w Zespole Szkół Specjalnych nr 11 w Katowicach (ul. Gliwicka 148 a), z Zespołem Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6 w Katowicach (ul. Rolna 22) oraz ośrodkami dla niepełnosprawnych dzieci i mlodzię : z Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Wychowawczym w Katowicach Giszowcu (ul. Gościnną 8), Warsztatami Terapii Zajęciowej w Katowicach (ul. Oswobodzenia 92), z Warsztatami Terapii Zajęciowej „PROMYK” w Katowicach (ul. Ociepi 8 a). Muzeum wspópracowalo również ze szkołami integracyjnymi, w których część dzieci i mlodzię to uczniowie niepełnosprawni: z Zespołem Szkół Integracyjnych nr 1 w Katowicach (al. Krzywoustego 11), ze Szkołą Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 51 w Katowicach (ul. Przyjazna 7a), z Gimnazjum nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach (ul. Wojciecha 9), Gimnazjum nr 23 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach (ul. Medyków 23).

W działaniach muzealnych: w wernisażach, koncertach, wykładach, pokazach multimedialnych mogą korzystac również osoby indywidualne, zwłaszcza w budynku Działu Etnologii Miasta Muzeum Historii Katowic przy ul. Rymarskiej 4; także w budynku Muzeum Historii Katowic przy ul. ks. J. Szafranka 9, gdyż zdarzenia odbywaly się na parterze obiektu. Zadanie: Tworzenie warunkow do uczestnictwa osob niepełnosprawnych w kulturze bylo możliwe do realizacji w Dziale Etnologii Miasta MHK w Katowicach Nikiszowcu, poniewaz funkcjonuje w obiekcie winda dla niepełnosprawnych, z której korzystaly niepełnosprawne ruchowo osoby. W budynku przy ul. ks. J. Szafranka 9 nie można usunac barier architektonicznych, natomiast przed obiektem znajduje się miejsce oznakowane do parkowania dla pojazdow osob niepełnosprawnych.

CENTRUM KULTURY KATOWICE, PLAC SEJMU ŚLĄSKIEGO 2

Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek uprzejmie informuje, iż w ramach „Miejskiej strategii przeciwdzialania problemom społecznym” podejmuje zadania na rzecz przeciwdzialania izolacji społecznej osob niepełnosprawnych. Wszystkie organizowane przez Instytucję wydarzenia są także adresowane do widzow niepełnosprawnych, a budynek CKK jest przystosowany do przyjęcia osob niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mogły w roku 2011 uczestniczyć w n/w wydarzeniach organizowanych przez CKK im. K. Bochenek, zarówno w budynku Centrum przy Placu Sejmu Śląskiego 2 oraz w plenerze:

- **Koncerty/imprezy plenerowe/ festiwale:** Rewia musicalowa: Broadwayowski show, Koncert walentynkowy - miłosne przeboje, koncert Śrubki Michała Jurkiewicza, Ogólnopolski Festiwal Piosenki Poetyckiej "Nastroje", koncert Michael Jackson Symfoniczni, koncert charytatywny Kapela serc, spektakl Romanca, Katowickie Spotkania Opery, Baletu i Operetki, cykl Koncertów promenadowych. „Od Bacha do Beatlesów, Katowickie Dożynki 2011, Jarmark, Jesienny, XIII Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej INTERPRETACJE, Śląski Festiwal Jazzowy, Kongres Języka Polskiego, cykl „W starym kinie”, spektakl Zdobyć, Utrzymać, Porzucić, koncert Jason Kao Hwang/EDGE, Zaduszki Jazzowe - Przemysław Strączek, Henryk Mikołaj Górecki in memoria, spektakl Drugi Rozdział, mikołajkowy spektakl baletowy „Maskarada Królowej Bony”, Wielki test z historii oraz Gala sylwestrowa.
- **Działalność wystawiennicza:**
 - Galeria Engram** (Super!Jednostka:reminiscencja, E.J.J.M.R.-5 Miejsc na Biegunach, W labiryncie grafiki, Kopalnia Soli "Wieliczka" w technologii 3 D,H.M. Górecki, artysta-człowiek szczęśliwy, Voglio sentire il rumore del silenzio Giuseppe Strano Spitu),
 - Galeria Sektor I** (Wybór, Super!jednostka: reminiscencja, cztery pory Gierka, Szkice muzyczne III.Retrospekcja, Malarstwo - Genowefa Targosz, Agata EndoNowicka i przyjaciele, Niemcy już przyszli Jerzy Kosalka, To whom it may concern/Horyzont Plastikowej Śmierci Marcin Berdyszak),
 - Ściana przed Galerią Sektor I** (Widma pamięci; Isia, Krysia, Krystyna; Rytuał św. Codzienności człowieka gardzienickiego),
 - Galeria Piętro Wyżej** Czas, ludzie, wydarzenia. Rok fotografii "Gazety Wyborczej"; Jubileuszowa wystawa pracowni malarstwa prof. Kazimierza Cieślika, Roman Polański. Aktor. Reżyser; Moduł miasto; sezon ogórkowy; Prace laureatów 14. Międzynarodowego festiwalu Rysowania Zabrze - Katowice 2011; Papierowa rekwizytornia Jerzego Skarżyńskiego),
 - Galeria Pusta** (Wilson, Wilhelmina i inne...; Moje ogrody i po-widoki; Ostatni Śnieg-przemiany; Egzystencje; Fotografie Lakandonia... Ulotne chwile natury Ivone Hop; fabryka słońca; Styl codzienności - Miroslav Machorka; Oddaj mi moja traumę M.Hueckel & G.Tereszkiewicz),
 - Galeria 5** Czas, ludzie, wydarzenia. Rok Fotografii "Gazety Wyborczej"; Białoruś wielu kultur; Kotki. Koty. Kocury.; Gdzie indziej; Spójrz inaczej; Moje miasto spójrz inaczej; Do kąta Emanuela Zasusz),
 - Galeria Ściana Sztuki Dziecka** (Królowie śniegu, Wczoraj. Dziś. Jutro.; Ten świat jest dziwny...; Biennale Sztuki Dziecka,
- **Działalność edukacyjna:**

Muzyczna Scena Kameralna (warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży, warsztaty plastyczne - muzyczne dla przedszkolaków), warsztaty twórcze dla dzieci Future Artist, akcja zima w mieście - warsztaty twórcze z elementami psychologii, Noc muzeów w CKK i CSP (akcja rodzinna, interaktywne wystawy), Dzień Dziecka w CKK (działania w przestrzeni publicznej, warsztaty), letnie warsztaty dla dzieci i młodzieży (warsztaty literackie, twórcze, teatralno-kuglarskie, bębniarsko - performerskie, teatralne), Ośrodek Edukacji Kulturowej (warsztaty, spotkania, wykłady, zajęcia stałe).

INSTYTUCJA KULTURY KATOWICE - MIASTO OGRODÓW, PLAC SEJMU ŚLĄSKIEGO 2

Instytucja Kultury Katowice - Miasto Ogrodów w minionym roku współpracowała z Fundacją Nasze Śląskie przy realizacji projektu "Łączy nas ogród". Projekt polegał na tworzeniu "zmysłowych zakątków" w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6 w Katowicach. Projekt "Łączy nas ogród" jest oparty na Hortiterapii, która jest skuteczną metodą

integracji osób niepełnosprawnych i przewlekłe chorych z otoczeniem oraz sposobem ich aktywizacji społecznej w Katowicach – Mieście Ogrodów, w Dekadzie Edukacji na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju – rozpoczęcie cyklu imprez i spotkań integracyjno-informacyjnych oraz edukacyjno-promocyjnych z wykorzystaniem dobrych praktyk z kraju i zagranicy. Odbiorcami projektu są : młodzież Szkoły Przysposabiającej do Pracy z Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6 z Katowic oraz ich opiekunowie.

11.7.3 Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Katowice

W 2011 roku w ramach celu strategicznego ujętego w §2 działu III przedmiotowego programu oraz dążąc do realizacji celów szczegółowych zawartych w §3 ujętych w szczególności w punkcie 5, 8 i 9, Wydział Sportu i Turystyki wraz z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji podjęli się działań zmierzających do ułatwienia przełamywania trudności i barier w uczestniczeniu osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Wydział Sportu i Turystyki realizując zapis §3 pkt. 5 i 9 przyznał:

- Wojewódzkiemu Stowarzyszeniu Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „START” dotację na „Organizację uprawiania sportu” wysokości 20.000 zł.
- Oddziałowi Regionalnemu Olimpiady Specjalne Polska – Śląskie dotację na „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej” oraz „Organizację imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 30.06.2011r. w łącznej wysokości 6.500 zł.
- Stowarzyszeniu Hipoterapia, Hippika i Środowisko dotację na „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej” oraz „Organizację imprez sportowych i turystycznych” od dnia podpisania umowy do 30.06.2011r. w łącznej wysokości 4.000zł

W ramach tego samego zapisu: Stowarzyszenie Aktywnych Niepełnosprawnych i Seniorów „SANIS”, Stowarzyszenie „Aktywne Życie”, Zespół Szkół Zawodowych im. R. Mielczarskiego w Katowicach oraz Fundacja „Spina” otrzymały środki finansowe na realizację przedsięwzięć mających na celu ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych oraz ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie, kulturze, rekreacji i turystyce osobom niepełnosprawnym.

W ramach przyznanych środków:

- Stowarzyszenie „SANIS” zorganizowało w dniu 30-31.05.2011 wycieczkę integracyjną dla 18 członków Stowarzyszenia „SANIS” do Międzybrodzia Żywieckiego w ramach projektu „Tursportlight”. Na wycieczkę integracyjną przeznaczono 2.000 zł z budżetu Wydziału Sportu i Turystyki.
- Stowarzyszenie „Aktywne Życie” zorganizowało w dniu 12.05.2011r. imprezę pn. „Miejska dżungla” - Mecz Rugby na wózkach inwalidzkich. W meczu udział wzięło 40 zawodników. Wydział Sportu i Turystyki przeznaczył 4.500 zł na współorganizację tego wydarzenia sportowego, a Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach bezpłatnie udostępnił halę sportową OS „Szopienice”.
- Zespół Szkół Zawodowych im. R. Mielczarskiego w Katowicach zorganizował I Katowicką Spartakiadę Specjalną – Zawody dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo w dniu 25.05.2011r. W zawodach udział wzięło 61 dzieci, a na jej współorganizację tutejszy wydział przeznaczył kwotę 500 zł.
- Fundacja „Spina” w dniu 10.09.2011r. w ramach projektu „Aktywna Spina” zorganizowała wycieczkę i spływ kajakiem dla 13 dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową i rozszczepem kręgosłupa. Na ten cel wydział przeznaczył kwotę 2.000 zł.

Dodatkowo Wydział Sportu i Turystyki wraz z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Katowicach, współorganizował imprezę o charakterze sportowo-rekreacyjnym, w której udział wzięły osoby niepełnosprawne:

Bieg uliczny im. W. Korfańskiego - Bieg ulicami Katowic i Siemianowic Śląskich o długości 8,5 km, w którym udział wzięło 727 osób w tym 3 niepełnosprawne. Bieg

został zorganizowany przy współudziale Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Siemianowicach Śląskich.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w ramach samodzielnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych zorganizował lub współorganizował następujące wydarzenia:

XI Rekreacyjny Rajd Rowerowy - Rajd rowerowy trasami i ścieżkami rowerowymi Miasta Katowice z finałem na Kempingu nr 215 usytuowanym w Dolinie Trzech Stawów, w którym wzięło udział 768 osób w tym 2 osoby niepełnosprawne, współorganizacja imprezy „Miejska dżungla” - Mecz Rugby na wózkach inwalidzkich – w ramach współorganizacji MOSiR nieodpłatnie udostępnił halę sportową OS Szopienice.

Realizując zapisy § 3 pkt. 9, Wydział Sportu i Turystyki zlecił projekt i druk 5.000 sztuk turystycznej mapy atrakcji centrum Katowic w języku niemieckim uwzględniającej dostępności poszczególnych obiektów turystycznych dla osób niepełnosprawnych.

W ramach zadań określonych w § 3 pkt. 8 i 9. przeprowadzono prace modernizacyjno-budowlane na obiektach sportowych znajdujących się w zarządzie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- modernizacja części gastronomicznej i hotelu "Olimpijski" w obiekcie "Spodek" dostosowując go do potrzeb osób niepełnosprawnych – koszt 130.540 zł,
- budowy zaplecza socjalno-kasowego na ORW "Bugla" z uwzględnieniem toalet dla niepełnosprawnych – koszt 6.500 zł,
- rozbudowy bazy turystycznej na Kempingu 215 w Katowicach, w ramach której przystosowano jeden budynek dla osób niepełnosprawnych - koszt 546.800 zł.

Łączna kwota przeprowadzonych prac to 683.840 zł.

11.7.4 Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice w 2011 roku w ramach Działu III Program systemowego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych” zrealizował następujące cele szczegółowe:

1. Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach. Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności.

- **udzielanie informacji i pomocy** przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych przyjmowanym mieszkańcom Katowic w zakresie tematyki: lokalowej, likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnej, urbanistycznej, organizacji ruchu-miejsca parkingowe, opieki socjalnej, usług opiekuńczych, informacji prawnej,

- **przygotowywanie materiału merytorycznego oraz aktualizacja INFORMATORA DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH na stronie internetowej miasta Katowice**, w zakresie informacji dot.: Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, Karty Praw Osób Niepełnosprawnych, Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2011- Katowice bez barier”, Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego, orzekania o stopniu niepełnosprawności, świadczeń z PFRON, transportu dla osób niepełnosprawnych, uprawnień osób niepełnosprawnych, pracy- informacji dla osób niepełnosprawnych, Powiatowego Urzędu Pracy-informacje dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych, Powiatowego Urzędu Pracy – informacje dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, prawa dla osób niepełnosprawnych oraz bazy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych w Katowicach.

- **realizacja zadania wykonania internetowego informatora dla osób niepełnosprawnych- „Katowice bez barier”**, który powstał w ramach realizacji "Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007- 2011- Katowice bez barier". Publikacja zawiera zbiór informacji dla osób niepełnosprawnych w celu swobodnego poruszania się po mieście. Pomaga osobom niepełnosprawnym odnaleźć drogę do właściwych, kompetentnych organów i

instytucji oraz umożliwiała zaplanowanie czynnego spędzania wolnego czasu w dostępnych miejscach oraz budynkach użyteczności publicznej. Informator skierowany jest nie tylko dla osób niepełnosprawnych, ale także dla ich rodzin, opiekunów i wszystkich tych, którzy pracują z osobami niepełnosprawnymi oraz działają na ich rzecz. Informacje o dostosowaniu budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych zostały zebrane przez osoby niepełnosprawne. Projekt internetowego informatora dla osób niepełnosprawnych wykonywało Stowarzyszenie "Aktywne Życie", które stale uzupełniało dane w informatorze.

- **profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic** – kontynuacja realizacji projektu skierowanego do młodych rodziców na temat obserwacji niemowląt pod względem nieprawidłowości rozwojowych. Wskazówki zostały ujęte w wydanej i rozprowadzonej ulotce pt. „Droży Rodzice” /5000 szt./

2. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób, jak również zapewnienie transportu specjalnego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb tych osób.

Miasto Katowice wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych od dnia 01.01.2011 do dnia 28.12.2011 realizowało **zadanie usługi transportowej** dla osób niepełnosprawnych dofinansowanych ze środków miasta.

Wykonawcą usługi była firma „Przewóz Osób i Bagażu Adam Malinowski” z siedzibą w Katowicach, ulica Bromboszcza 15/17.

Cennik opłat ponoszonych przez pasażerów w roku 2011:

1) część stała opłaty (opłata jednorazowa na starcie) -	3,00 zł,
2) część zmienna opłaty - za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem (na terenie miasta Katowice i gmin ościennych) -	1,20 zł/km
3) opłata postojowa za godzinę	10,00 zł/h
- Dopłata Miasta Katowice do każdego kilometra jazdy z pasażerem wynosiła **6,02 zł/km netto.**

3. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się.

Działania Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych były objęte w zakresie:

1) likwidacji barier architektonicznych:

- umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej, zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta między innymi oględziny obiektów: zdrowia, kultury, edukacji z oddziałami integracyjnymi, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, pomocy społecznej, sportowo-rekreacyjne-baseny w tym ponowne oględziny obiektu- sprawdzanie wykonania zaleceń z poprzednich oględzin i ocena stanu dostosowania obiektu w danym dniu, a także inne obiekty nie należące do zasobów miasta Katowice. Razem 66 obiektów (w tym 61 należących do zasobów miasta Katowice).

2) likwidacji barier urbanistycznych:

- oględziny dojścia dla osób niepełnosprawnych z kładki przebiegającej nad Al. Rozdzieńskiego do poziomu jezdni w sprawie projektowanych rozwiązań komunikacyjnych na prośbę Konior Studio ul. Kilińskiego 46 w Katowicach.

Dodatkowo w dniu 10 sierpnia 2011 roku zorganizowano spotkanie w Urzędzie Miasta Katowice z przedstawicielami firmy Neinver w celu przekazania przedstawicielom osób niepełnosprawnych informacji o zastosowanych rozwiązaniach komunikacyjnych i dostępności dla osób niepełnosprawnych, realizowanego obiektu przez firmę Neiver- strefa-Nowy Dworzec Kolejowy, Autobusowy oraz Galeria Handlowa.

Inicjatorami spotkania byli:

- Kierownik Przebudowy Strefy Dworcowa-Mariacka, Nowy Dworzec PKP-Plac Szewczyka,
- Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej,
- Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

3) likwidacji barier w komunikowaniu się:

- w okresie od 4 lipca do 4 września 2011 roku Instytut Technik Innowacyjnych EMAG (wcześniejsza nazwa Centrum Elektryfikacji i Automatykacji Górnictwa EMAG) z Katowic testował w Urzędzie Miasta Katowice w Biurze Obsługi Mieszkańców kiosk informacyjny INFOMAT-E system informacji publicznej dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku i słuchu. Zakres informacyjny kiosku INFOMAT-E zawierał zestaw zagadnień dla miasta Katowice w tym między innymi: dowody osobiste wraz z rozszerzeniem tematycznym, informacje dla posiadaczy psów, informacje o urzędzie, infrastruktura, małżeństwo, niepełnosprawni, ogólne, pomoc społeczna, prawo jazdy, urodzenia, zgony, zameldowania, wymeldowania, zmiana imienia, nazwiska, opisy nawigacyjne /dojścia do pomieszczeń/.

Kiosk INFOMAT-E umożliwiał:

- odbiór informacji dla osób: z zaburzeniami słuchu- poprzez odbiór treści za pomocą lektora w języku migowym wyświetlonego na monitorze kiosku,

- odbiór informacji dla osób z zaburzeniami wzroku- co było możliwe poprzez odsłuchiwanie treści przez słuchawkę za pomocą przycisków na klawiaturze oznaczonych w języku Brail'a, a dodatkowo można było sterować kioskiem wydając komendy głosowe. Klawiatura z przyciskami tzw. manipulator mogła być obsługiwana także przez innych użytkowników.

Kiosk spełnił oczekiwania twórców-był pomocny obywatelom, pozwolił zbadać potrzeby informacyjne użytkowników. System otrzymał w 2011 roku trzy prestiżowe nagrody. Złoty Medal na V Międzynarodowej Warszawskiej Wystawie Innowacji IWIS 2011. Srebrny Medal na 60 Międzynarodowych Targach Wynalazczości, Badań Naukowych i Nowych Technik „Brussels Innova 2011” w Belgii. Kolejny Złoty Medal, infomat-e zdobył podczas Targów Produktów i Usług dla Samorządów lokalnych GMINA 2011, które odbyły się na terenach Międzynarodowych Targów Poznańskich.

4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w sytuacjach zagrożenia zdrowia bądź życia mają trudności z wezwaniem pomocy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych systemów. Stworzenie systemu umożliwiającego udzielić jak najszybszej adekwatnej do sytuacji pomocy osobom niepełnosprawnym w sytuacji zagrożenia .

Kontynuacja realizacji w Katowicach Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.

System kierowany jest do grupy osób niepełnosprawnych, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenia o zagrożeniu zdrowia i życia i wezwać pomoc.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego wymaga od uczestnika posiadania telefonu komórkowego lub stacjonarnego z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia wystarczy naciśnięcie przycisku, a dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyska informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

W celu zarejestrowania się w bazie Systemu Powiadamiania Ratunkowego wypełnioną ankietę (dostępna w MOPS i u Pełnomocnika Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych) mieszkańcy składają w Kancelarii Urzędu Miasta w godzinach pracy lub wysyłają pocztą na adres Urzędu.

Pracownicy socjalni MOPS docierają również bezpośrednio do miejsca zamieszkania osób niepełnosprawnych, które mają problem z wypełnieniem ankiety lub jej złożeniem.

Poniżej przedstawiono zestawienie ilości zgłoszeń od osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Systemie Wspomagania Dowodzenia Miejskiego Centrum Ratownictwa w Katowicach za okres:

A) 01.01.2011 – 31.12.2011r.

<i>Liczba osób zarejestrowanych w Systemie Wspomagania Dowodzenia</i>	59
<i>Liczba zgłoszeń od osób niepełnosprawnych</i>	188

B) 01.12.2008 – 31.12.2011r.

Liczba osób zarejestrowanych w Systemie Wspomagania Dowodzenia	301
Liczba zgłoszeń od osób niepełnosprawnych	734

5. MIEJSKA DŻUNGLA

Miejska Dżungla to projekt dotyczący problemów osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawni napotykać na bariery, o których reszta społeczeństwa na co dzień nie myśli: kilka schodków, których nie da się pokonać na wózku, zbyt wąskie drzwi w windzie, zbyt wysoko usytuowany klawisz czy przycisk, do którego nie można dosięgnąć. Są i bariery mentalne, nieobce i niepełnosprawnym, i w pełni sprawnym: wzajemne skrępowanie, nieumiejętność życia razem, pomagania sobie. "Dżungla" samotności będzie kiedyś pokonana. Widok osoby z niepełnosprawnością na ulicy, przystanku autobusowym, w kawiarni, na koncercie przestanie być sensacją!

Cele projektu: przybliżenie problemów osób niepełnosprawnych, złamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi, zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom niepełnosprawnym w uczestniczyć w życiu społecznym, przeciwdziałanie zajmowaniu miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych przez osoby nieuprawnione.

Uczestnicy projektu: Urząd Miasta Katowice, Policja, Straż Miejska, 12 katowickich szkół, Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane Ich Opiekunów i Przyjaciół, Stowarzyszenie Aktywne Życie, Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym, Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec ZHP Katowice.

DZIAŁANIA:

1. Happeningi oraz spartakiady.

Harcerze wspólnie ze stowarzyszeniami osób niepełnosprawnych organizują w szkołach happeningi, których celem jest przybliżenie młodzieży problemów osób niepełnosprawnych.

Happeningi odbyły się w 11 katowickich szkołach w okresie od 7.03.2011 r.- 20.04.2011 r.

Przedsięwzięcia podjęte w ramach happeningu:

-Akcja plakatowa „Niepełnosprawni są wśród nas” – wyklejenie na terenie szkoły plakatów dotyczących problemów osób niepełnosprawnych

- Część młodzieży w szkole przez cały dzień porusza się na wózkach, kulach, z zasłoniętymi oczami, uszami (ćwiczenie o charakterze empatii)

- Spotkanie z osobami niepełnosprawnymi-prelekcje osób działających w stowarzyszeniach na rzecz osób niepełnosprawnych wraz z prezentacją działań podejmowanych przez organizacje (np. propagowanie i wspomaganie niekonwencjonalnych, ekstremalnych sportów osób niepełnosprawnych),

-Prezentacja wsiadania i wysiadania z samochodu osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem potrzeb dotyczących miejsc parkingowych (możliwość przećwiczenia wsiadania/wysiadania przez uczniów)

-Włączenie rodziców uczniów w udział w projekcie (ulotki, broszury – rozdawane na wywiadówkach). Dodatkowo w trakcie happeningów miały miejsce między innymi:

-spektakle teatralne z udziałem młodzieży niepełnosprawnej, uczniów, nauczycieli, warsztaty taneczne - choreoterapia

-lekcje informatyki przeprowadzone przez osobę głuchoniewidomą,

-pokazy pierwszej pomocy przedmedycznej, pokazy psów asystujących osobom niepełnosprawnym.

Organizacja rozgrywek sportowych: wyścigi na wózkach, koszykówka na wózkach, tor przeszkód na wózkach oraz rozgrywki sportowe między osobami niepełnosprawnymi a uczniami (tenis stołowy, piłka nożna, piłka siatkowa, zajęcia z piłką dźwiękową).

2. 5.05.2011 r. – KONFERENCJA z okazji Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych Spotkanie miało charakter podsumowania projektu ze strony organizatorów oraz uczestników, było również formą podziękowania za zaangażowanie w realizację projektu. W trakcie spotkania ogłoszono wyniki konkursu na plakat i logo

projektu. O wiele trudniej niż bariery architektoniczne przełamuje się ograniczenia w mentalności ludzi - przekonywali uczestnicy i organizatorzy akcji „Miejska Dżungla”. Jednak dzięki takim projektom uda się pokonać te najtrudniejsze bariery.

3. I KATOWICKI TURNIEJ RUGBY NA WÓZKACH W dniu 12 maja 2011 r. odbył się w Ośrodku Sportowym „Szopienice” turniej sportowy, w którym brały udział 4 drużyny. Założeniem zaplanowanej imprezy było pokazanie młodzieży katowickich szkół biorących udział w akcji „Miejska Dżungla” oraz pozostałym gościom, że sport osób niepełnosprawnych jest atrakcyjny, a rywalizacja nie różni się niczym innym od tej, w innych dyscyplinach sportowych.

4. Patrole uczniów i harcerzy z Policją i Strażą Miejską

W ramach akcji dotyczącej kontroli zgodności wykorzystania miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych, w dniu 17 grudnia 2011 r. przeprowadzono wspólne patrole uczniów i harcerzy ze Strażą Miejską i Policją. W tym dniu uczestnicy wkładali ulotki za wycieraczki samochodów bezprawnie zaparkowanych w miejscach wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych lub naklejki dla kierowców popierających akcję „Nigdy nie parkuję na miejscu dla osoby niepełnosprawnej”.

W roku 2011 akcja społeczna „Miejska Dżungla” została laureatem trzeciej edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepsze praktyki jednostek samorządu terytorialnego w zakresie polityki na rzecz osób niepełnosprawnych - „SAMORZĄD RÓWNYCH SZANS” organizowanego Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego oraz wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „Samorządowy Lider Zarządzania – Usługi społeczne” realizowanego przez Związek Miast Polskich w partnerstwie ze Związkiem Powiatów Polskich i Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

11.7.5 Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice w 2010 roku, w ramach Działu III Program systemowego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”, podjął działania w wyniku których:

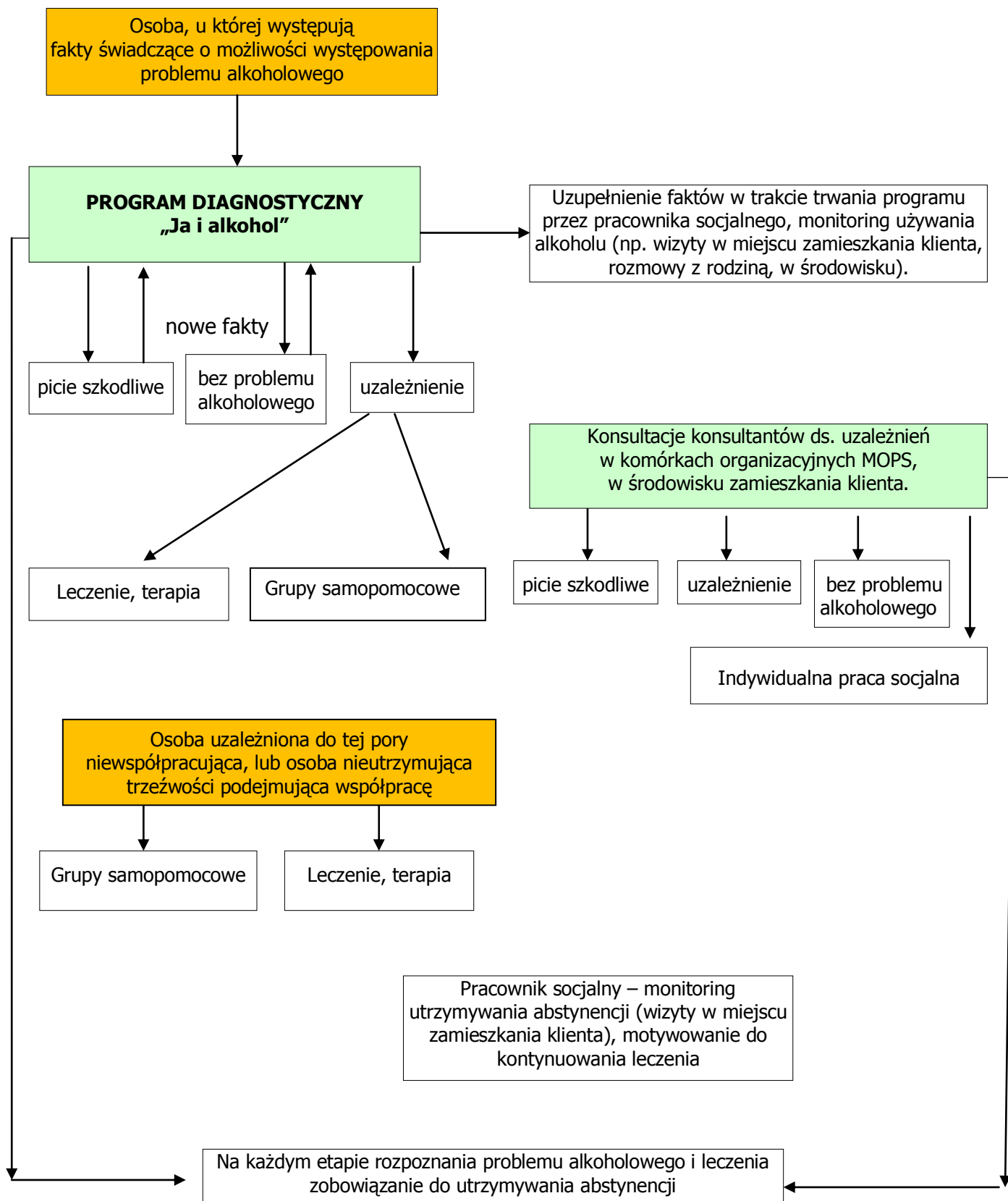
- 5 osobom przydzielono lokale mieszkalne o wyższym standardzie w ramach zamiany z Miastem,
- 1 rodzinie został wskazany lokal mieszkalny w zasobach Katowickiego TBS Sp. z o.o. - przy ul. Monte Cassino w Katowicach”,
- przystosowano 2 lokale mieszkalne na potrzeby osób niepełnosprawnych,
- wybudowano 12 przejść integracyjnych,
- wykonano 23 obniżenia krawężników,
- wykonano 25 nowych stanowisk postojowych "kopert".

Ponadto na bieżąco prowadzone są prace mające na celu usprawnienie poruszania się osób niepełnosprawnych.

11.7.6 Sprawozdanie za rok 2011 z wykonania „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007- 2011 - Katowice bez barier”, przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr VIII/124/07 z dnia 26 marca 2007 roku

Ponadto realizacja działań zawartych w dziale III – Program systemowego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych przedstawiona jest w sprawozdaniu za rok 2011 z wykonania „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007- 2011 – Katowice bez barier”.

XII. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ - dział IV, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień stanowi jeden z elementów **Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych** (dział VI) oraz Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizatorami tego zadania są: Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno-motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym.

Cele szczegółowe realizowane przez MOPS:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

Formy realizacji:

- prowadzenie w/w działalności przez konsultantów ds. uzależnień Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Centrum Rehabilitacji Społecznej (opis w rozdziale VIII i VI),
- działalność profilaktyczno-edukacyjną dla młodzieży realizowaną przy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (opis w rozdziale IX),
- prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (opis w rozdziale VIII),
- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci oraz klubów profilaktycznych dla młodzieży lub zlecanie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym (w ramach Programu), (opis w rozdziale IV).

12.1 Konsultanci ds. uzależnień MOPS

Konsultanci ds. uzależnień pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej. Prowadzą następującą działalność:

1. Działalność diagnostyczną w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym.

Łączna liczba osób objętych pomocą	303
W tym:	
Osoby z problemem alkoholowym	293
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	10

2. Działalność diagnostyczno-motywacyjną dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez:

- konsultacje indywidualne, grupowe,
- wizyty w środowisku.

Konsultacje indywidualne	Liczba
W tym:	
dla klientów Ośrodka	383
dla mieszkańców Katowic nie będących klientami MOPS	14

3. Prowadzenie programu diagnostycznego pod kątem występowania u klientów problemu alkoholowego (Program „Ja i alkohol”)

„Ja i Alkohol”, program przeznaczony dla osób, u których zaobserwowano fakty świadczące o możliwości występowania problemu alkoholowego. Celem udziału w zajęciach

jest rozpoznanie przez klientów własnego stylu picia, negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu oraz edukacja na temat problematyki alkoholowej, a w efekcie diagnoza problemu alkoholowego. Klient otrzymuje także informacje dotyczące form i miejsc leczenia odwykowego, konstruuje indywidualny plan leczenia. Spotkania grupowe odbywają się 2 razy w tygodniu i trwają 2 godziny. Integralną częścią programu są spotkania indywidualne z prowadzącym konsultantem.

LICZBA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W ZAJĘCIACH	145
Liczba spotkań:	95
Liczba osób z rozpoznanym uzależnieniem od alkoholu	45
Liczba osób z rozpoznanym piciem szkodliwym	9
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	5
Liczba osób bez rozpoznania	86

4. Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmuje pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	105
---	-----

5. Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem alkoholowym, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc terapeutycznych. Szkolenie z zakresu podstawowej wiedzy nt. problemu alkoholowego i sposobu jego rozwiązywania obejmowało cykl 2 spotkań po 7 godzin. Odbyła się 1 edycja szkolenia, która obejmowała łącznie 14 godzin dydaktycznych.

Na bieżąco realizowane były konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Liczba pracowników biorących udział w szkoleniu	6
Liczba spotkań	2
Liczba godzin	14
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	216

12.2 Inne zadania

Od 1 kwietnia 2011 roku przy Centrum Psychiatrii w Katowicach - filia Katowice, Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Korczaka 2 realizowany jest program „Oddział Dzienny dla osób uzależnionych od alkoholu-podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej-ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu”. W ramach współpracy z wymienioną placówką w programie uczestniczyło 29 osób.

Konsultant ds. uzależnień uczestniczyli:

- w obchodach XX Jubileuszowego Ogólnopolskiego Wiosennego Zlotu Rodzin Abstynenckich - Tatry 2011 w Małym Cichym w dniach 30.04 do 05.05.2011 roku.
- w konferencji naukowej w ramach obchodów Światowego Dnia FAS pt.: „FASD a inne zaburzenia rozwojowe” (12 września 2011 r.)
- w obchodach XXII rocznicy założenia Klubu Abstynenta „Jędrus” (wrzesień 2011),
- w miesiącach wrześniu i październiku zorganizowano spotkania przedstawicieli Wspólnoty Al.-Anon z pracownikami socjalnymi. W 4 spotkaniach uczestniczyło 59 pracowników socjalnych i każdorazowo konsultant ds. uzależnień.

Konsultanci ds. uzależnień brali także udział w posiedzeniach grup roboczych w sprawach rodzin, w których współwystępuje problem alkoholowy i przemocy.

12.3 Realizacja „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez inne jednostki Urzędu Miasta

12.3.1 Działania prowadzone w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2011 roku (Uchwała Nr LXVI/1336/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010r.),

Dane opisane szczegółowo w przedmiotowym sprawozdaniu.

12.3.2 Działania prowadzone w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2011 roku (Uchwała Nr LXVI/1335/10 Rady Miasta Katowice z dnia 25 października 2010r.)

Dane opisane szczegółowo w przedmiotowym sprawozdaniu.

XIII. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW BEZROBOCIA przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach - dział V, rozdział 1 „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”

I. KATOWICKI RYNEK PRACY

1. Poziom i stopa bezrobocia

Według stanu na dzień 31.12.2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach było zarejestrowanych 8786 osób bezrobotnych, w tym 4807 kobiet. Kobiety stanowiły 54,7% ogółu zarejestrowanych.

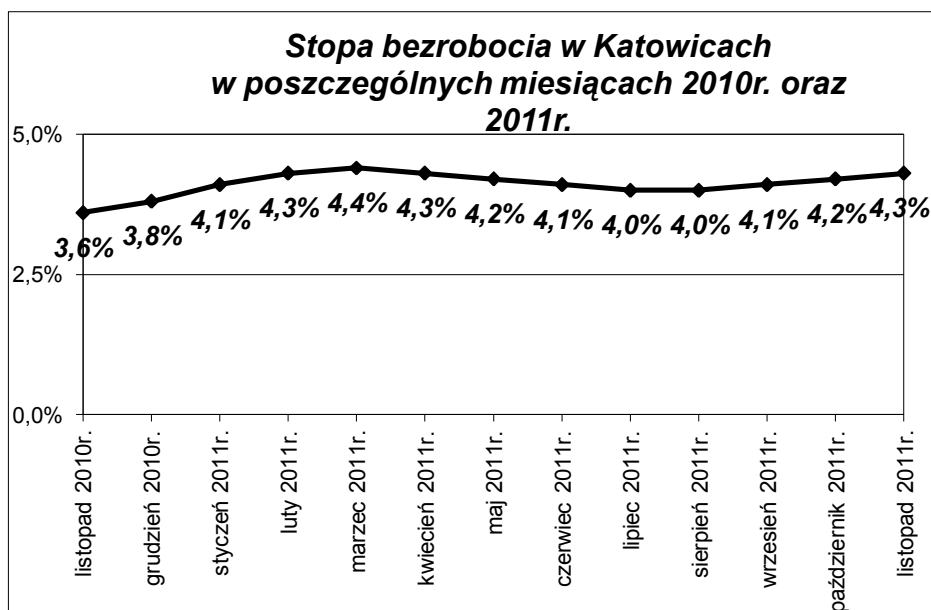
Wśród osób zarejestrowanych na koniec roku 252 osoby utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Liczba ta stanowi tylko 2,9% ogólnej liczby bezrobotnych.

W stosunku do stycznia 2011r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych wzrosła o 352 osoby, czyli o 4,2%.

Stopa bezrobocia na terenie Katowic na koniec miesiąca listopada 2011r. wynosiła 4,3% i była najniższą na terenie województwa śląskiego.

Natomiast w stosunku do miesiąca poprzedniego stopa bezrobocia wzrosła o 0,1%.

W skali kraju Katowice ze stopą bezrobocia 4,3% znajdują się na trzecim miejscu. Na pierwszym miejscu znajduje się Poznań – 3,6%, natomiast na drugim miejscu Warszawa i Sopot – 3,7%.

2. Stopa bezrobocia w powiatach województwa śląskiego według stanu na dzień 30.11.2011r.

Lp.	Powiat	Stopa bezrobocia dane w %
1.	Katowice	4,3
2.	Bieruńsko-Lędziński	5,0
3.	M. Tychy	5,4
4.	M. Bielsko-Biała	6,0
5.	Pszczynski	6,2
6.	M. Gliwice	6,5
7.	Mikołowski	7,1
8.	M. Rybnik	7,3
9.	Raciborski	7,7
10.	M. Ruda Śląska	8,1
11.	M. Mysłowice	8,6
12.	M. Jastrzębie-Zdrój	8,7
13.	Gliwicki	9,2
14.	Bielski	9,7
15.	M. Jaworzno	9,9
16.	Cieszyński	10,0
17.	M. Żory	10,1
18.	Wodzisławski	10,6
19.	Tarnogórski	10,7
20.	M. Chorzów	10,8
21.	M. Dąbrowa Górnicza	11,2
22.	Rybnicki	11,5
23.	M. Częstochowa	11,7
24.	M. Zabrze	12,1
25.	Kłobucki	12,5
26.	Lubliniecki	12,7
27.	M. Sosnowiec	13,3
28.	M. Siemianowice Śląskie	13,7
29.	Żywiecki	14,0
30.	Będziński	14,3
31.	M. Piekary Śląskie	14,5
32.	Zawierciański	16,5
33.	M. Świętochłowice	17,2
34.	Częstochowski	17,8
35.	Myszkowski	18,1
36.	M. Bytom	18,6

Stopa bezrobocia w woj. śląskim 9,9%

Stopa bezrobocia w kraju 12,1%

3. Liczba osób bezrobotnych w powiatach województwa śląskiego według stanu na dzień 30.11.2011r.

Lp.	Powiat	Liczba osób bezrobotnych
1	Bieruńsko-Lędziński	1 281
2	Żory	1 848
3	Rybnicki	1 986
4	Świętochłowice	2 308

5	Mysłowice	2 498
6	Raciborski	2 702
7	Piekary Śląskie	2 720
8	Mikołowski	2 781
9	Pszczynski	2 792
10	Jaworzno	2 891
11	Siemianowice Śląskie	2 904
12	Gliwicki	3 349
13	Lubliniecki	3 357
14	Tychy	3 447
15	Jastrzębie Zdrój	3 598
16	Ruda Śląska	3 791
17	Kłobucki	4 065
18	Rybnik	4 289
19	Chorzów	4 345
20	Myszkowski	4 518
21	Bielski	5 129
22	Tarnogórski	5 196
23	Wodzisławski	5 237
24	Bielsko-Biała	5 817
25	Dąbrowa Górnicza	6 158
26	Gliwice	6 345
27	Cieszyński	6 886
28	Będziński	7 044
29	Zawierciański	7 152
30	Żywiecki	7 253
31	Zabrze	7 519
32	Częstochowski	7 724
33	Katowice	8 744
34	Sosnowiec	10 169
35	Bytom	10 352
36	Częstochowa	13 564

4. Wybrane kategorie zarejestrowanych bezrobotnych

Rok 2011	liczba zarejestrowanych bezrobotnych			liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	w miesiącu sprawozdawczym	ogółem	kobiety
styczeń	8 434	4 511	1 606	1 579	919
luty	8 888	4 682	1 417	1 618	944
marzec	9 122	4 816	1 383	1 557	912
kwiecień	8 936	4 744	1 120	1 519	889
maj	8 727	4 658	1 022	1 472	835
czerwiec	8 411	4 544	1 015	1 384	801
lipiec	8 286	4 537	1 069	1 341	804
sierpień	8 195	4 543	1 108	1 333	799
wrzesień	8 356	4 650	1 442	1 348	797

październik	8 542	4 743	1 366	1 374	812
listopad	8 744	4 817	1215	1 419	853
grudzień	8 786	4 807	959	1 424	838

kategoria	liczba zarejestrowanych stan na dzień 31 grudnia 2011r.		% udział kobiet do ogółu zarejestrowanych
	ogółem	kobiety	
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	8 786	4 807	54,7%
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku	1 424	838	58,8%
Poszukujący pracy	291*	123	42,3%

* - w tym 79 to osoby niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu

Według stanu na dzień 31.12.2011r. prawo do zasiłku posiadały 1424 osoby, tj. 16,2% ogólnej liczby zarejestrowanych. Spośród osób uprawnionych do zasiłku, wg stanu na dzień 31.12.2011r., 181 osób nabyło prawo do zasiłku dla bezrobotnych, z powodu zwolnienia z zakładu pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Osoby uprawnione do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, to nie jedyna grupa świadczeniobiorców. Znaczną grupę stanowią osoby pobierające świadczenia wynikające z udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu, tj. w szkoleniach i organizowanych u pracodawców stażach.

W 2011r. na szkolenia skierowano 138 osób bezrobotnych, a na staże 444 osoby.

Bezrobotnym skierowanym do odbycia stażu w okresie od 01.01.2011r. do 31.05.2011r. przysługiwało stypendium w wysokości 890,60 zł, natomiast od dnia 01.06.2011r. stypendium przysługuje w wysokości 913,70 zł miesięcznie.

Z tytułu udziału w szkoleniu bezrobotnym, w okresie do 31.05.2011r., przysługiwało stypendium w wysokości 890,60 zł, od czerwca br. stypendium wynosi 913,70 zł. Jeżeli liczba godzin szkolenia wynosi miesięcznie mniej niż 150 godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

Urząd Pracy wypłaca również dodatki aktywizacyjne osobom, które będąc bezrobotnymi posiadającymi prawo do zasiłku, podjęły samodzielnie lub w wyniku skierowania zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku dla bezrobotnych przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

**5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy
według stanu na dzień 31.12.2011r.**

Wyszczególnienie	Liczba osób zarejestrowanych w 2011r.											
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	7 187	7 627	7 893	7 716	7 508	7 265	7 140	7 059	7 200	7 392	7 597	7 618
Bezrobotni do 25 roku życia	1 459	1 611	1 648	1 516	1 393	1 260	1 223	1 181	1 233	1 293	1 377	1 308
Długotrwale bezrobotni	2 337	2 444	2 580	2 654	2 700	2 727	2 801	2 846	2 900	3 012	3 120	3 265
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	545	572	719	745	762	770	776	762	781	812	820	800
Osoby powyżej 50 roku życia	2 126	2 202	2 233	2 239	2 182	2 143	2 117	2 119	2 152	2 204	2 228	2 273
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	2 267	2 451	2 840	2 793	2 720	2 635	2 552	2 493	2 528	2 588	2 692	2 658
Osoby bez doświadczenia zawodowego	1 966	2 087	2 120	2 023	1 948	1 880	1 835	1 765	1 831	1 895	1 930	1 870
Osoby bez wykształcenia średniego	4 263	4 602	4 778	4 729	4 642	4 540	4 395	4 321	4 403	4 540	4 689	4 735
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	886	919	975	948	950	992	980	980	997	1 046	1 054	1 052
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	225	256	260	267	265	252	243	248	256	275	298	306
Niepełnosprawni	523	531	542	530	520	508	501	505	513	510	511	505
Bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	1	2	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3

wyszczególnienie	ilość zarejestrowanych stan na dzień 31 grudnia 2011r.		% udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych
	ogółem	kobiety	
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	7 618	4 082	53,6%
Bezrobotni do 25 roku życia	1 308	729	55,7%
Długotrwale bezrobotni	3 265	1 800	55,1%
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	800	800	100,0%
Osoby powyżej 50 roku życia	2 273	1 049	46,2%
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	2 658	1 572	59,1%
Osoby bez doświadczenia zawodowego	1 870	999	53,4%
Osoby bez wykształcenia średniego	4 735	2 267	47,9%
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	1 052	900	85,6%
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	306	25	8,2%
Niepełnosprawni	505	227	45,0%
Bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	3	1	33,3%

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. /Dz. U. Nr 69, poz. 415 z 2008r. z późn. zm./ za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy uważa się:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego,
- bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Na koniec grudnia 2011r. osób bezrobotnych do 25 roku życia było zarejestrowanych 1308, w tym kobiet – 729. Liczba osób w tej kategorii stanowiła 14,9% wszystkich zarejestrowanych.

Od początku roku w tej grupie bezrobotnych nastąpił spadek liczby zarejestrowanych o 10,3%.

Liczba osób bez kwalifikacji zawodowych w końcu grudnia 2011r. wynosiła 2658, co stanowiło 30,3 % ogółu bezrobotnych.

Kobiet bez kwalifikacji zawodowych zarejestrowanych było 1572.

W porównaniu do stycznia 2011r. liczba osób w tej kategorii wzrosła o 391 osób tj. o 17,2%.

Na dzień 31.12.2011r. osób bez doświadczenia zawodowego było zarejestrowanych 1870, co stanowiło 21,3% ogółu zarejestrowanych.

Kobiet bez doświadczenia zawodowego było 999.

W grupie osób bez doświadczenia zawodowego odnotowano spadek liczby zarejestrowanych o 96 osób tj. o 4,9 %.

Liczba osób bez wykształcenia średniego w końcu grudnia 2011r. wynosiła 4735, co stanowiło 53,9% ogółu bezrobotnych.

Kobiet bez wykształcenia średniego było zarejestrowanych 2267.

Od stycznia 2011r. liczba osób będących w tej kategorii wzrosła o 472 osoby, tj. o 11,1%.

Liczba długotrwale bezrobotnych w końcu 2011 roku wynosiła 3265 osób, co stanowiło 37,2% ogółu zarejestrowanych.

Kobiet długotrwale bezrobotnych było 1800.

Od stycznia 2011r. liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła o 928 osób, tj. o 39,7%.

Na dzień 31.12.2011r. osób powyżej 50 roku życia było zarejestrowanych 2273, co stanowiło 25,9% ogółu zarejestrowanych.

Kobiet powyżej 50 roku życia było 1049.

Ta grupa osób pozostających bez pracy wzrosła o 6,9 % w porównaniu do stanu na początku roku.

Liczba samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia na koniec grudnia 2011r. wynosiła 1052 osoby. Liczba ta stanowiła 12% wszystkich zarejestrowanych. Wśród tej liczby 900 osób to kobiety.

Od stycznia 2011r. liczba osób w tej kategorii wzrosła o 18,7%.

Na dzień 31.12.2011r. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka było zarejestrowanych 800. Liczba ta stanowiła 16,6% zarejestrowanych kobiet.

W porównaniu do stanu z początku roku liczba ta wzrosła o 255 kobiet tj. o 46,8%.

W końcu grudnia 2011r. bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia było 306. Liczba ta stanowiła 3,5% wszystkich zarejestrowanych. W tej kategorii 91,8% stanowią mężczyźni.

Liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 505, co stanowiło 5,7% ogółu bezrobotnych. Wśród osób niepełnosprawnych 227 osób to kobiety.

W porównaniu do stanu z początku roku w powyższych dwóch kategoriach liczby osób pozostających bez pracy utrzymują się na podobnym poziomie.

Osoby bezrobotne do 25 roku życia w 2011 roku najczęściej pozbawiane były statusu bezrobotnego z powodu braku gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu wyłączono z ewidencji 1517 osób. Z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, stażu lub udziału w innej formie pomocy wyrejestrowano 118 osób. Jednocześnie, w analizowanym okresie 1338 osób bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważającą przyczyną utraty statusu bezrobotnego również był brak gotowości do podjęcia zatrudnienia. Z tego powodu w ciągu 2011 roku wyrejestrowano 1126 osób. Z powodu odmowy przyjęcia propozycji pracy, szkolenia, stażu lub udziału w innej formie pomocy wyrejestrowano 107 osób. Natomiast 963 osoby z tej grupy bezrobotnych zostały pozbawione statusu bezrobotnego z powodu podjęcia zatrudnienia.

Podobnie kształtuje się sytuacja osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W 2011 roku najczęstszą przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego był brak gotowości do podjęcia pracy. Z tego powodu 823 osoby wyłączono z rejestru bezrobotnych. W tej grupie bezrobotnych 35 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy, stażu lub udziału w innej formie pomocy. Natomiast 701 osób pozbawiono statusu bezrobotnego z powodu podjęcia pracy.

**6. Napływ i odpływ bezrobotnych
według stanu na dzień 31.12.2011r.**

Rok 2011	Osoby zarejestrowane w m-cu sprawozdawczym		Osoby wyłączone z ewidencji w m-cu sprawozdawczym		Wskaźnik Dynamiki (w porównaniu do miesiąca poprzedniego)	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	napływ	odpływ
Styczeń	1 606	853	853	465	6,8%	21,3%
Luty	1 417	690	963	519	-11,8%	12,9%
Marzec	1 383	679	1 149	545	-2,4%	19,3%
Kwiecień	1 120	546	1 306	618	-19,0%	13,7%
Maj	1 022	505	1 231	591	-8,8%	-5,7%
Czerwiec	1 015	545	1 331	659	-0,7%	8,1%
Lipiec	1 069	599	1 194	606	5,3%	-10,3%
Sierpień	1 108	597	1 199	591	3,6%	0,4%
Wrzesień	1 442	765	1 281	658	30,1%	6,8%
Październik	1 366	701	1 180	608	-5,3%	-7,9%
Listopad	1 215	621	1 013	547	-11,1%	-14,2%
Grudzień	959	482	917	492	-21,1%	-9,5%
Ogółem	14 722	7 583	13 617	6 899	----	----

**7. Rozliczenie „odpływu” osób bezrobotnych
według stanu na dzień 31.12.2011r.**

kategoria	ilość wyrejestrowanych		% udział do ogółu wyłączonych
	ogółem	kobiety	
Osoby wyłączone z ewidencji w tym:	917	492	-----
Podjęcie pracy: - niesubsydiowane - subsydiowane	364 347 17	215 212 3	39,7%
Rozpoczęcie szkolenia	0	0	0,0%
Rozpoczęcie stażu	0	0	0,0%
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0,0%
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	0	0	0,0%
Rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego	0	0	0,0%
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	6	4	0,7%
Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	464	219	50,6%
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	19	14	2,1%
Podjęcie nauki	0	0	0,0%
Ukończone 60 / 65 lat	3	3	0,3%
Nabycie praw emerytalnych lub rentowych	14	12	1,5%
Nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	11	7	1,2%
Inne przyczyny	36	18	3,9%

Od początku 2011 roku zarejestrowano 14 722 osoby bezrobotne.

Największą liczbę rejestracji odnotowano w miesiącu styczniu – 1606 osób, w lutym – 1417 i we wrześniu – 1442 osoby.

W analizowanym okresie z ewidencji wyłączono 13617 osób bezrobotnych. Najmniej osób bezrobotnych tj. 853 utraciło status w miesiącu styczniu br. Największą miesięczną liczbę wyrejestrowań odnotowano w miesiącu kwietniu – 1306 oraz w czerwcu – 1331.

W 2011 roku z powodu braku gotowości do podjęcia pracy wyrejestrowano 5405 osób bezrobotnych, co stanowi 39,7 % ogólnej liczby wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych.

Z tytułu odmowy przyjęcia propozycji pracy, stażu lub udziału w innej formie pomocy wyłączono z ewidencji 334 osoby bezrobotne.

W okresie od stycznia do grudnia 2011 roku 5657 osób bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło 41,5% ogólnej liczby osób pozbawionych statusu bezrobotnego.

Ponadto w analizowanym okresie:

- 47 osób podjęło pracę w ramach robót publicznych,
- 55 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych,
- 111 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego,
- 144 osoby otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 457 osób zrezygnowało na własny wniosek z pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych,
- 327 osób zostało wyłączonych z ewidencji z powodu nabycia praw emerytalnych i rentowych, natomiast 215 osób nabyło uprawnienia do świadczeń przedemerytalnych,
- 609 osób bezrobotnych wyłączono z ewidencji z powodu rozpoczęcia stażu i szkoleń oraz prac społecznie użytecznych.

8. Bilans wybranych kategorii bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stanu na dzień 31.12.2011r.

kategoria	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
Liczba zarejestrowanych w m-cu sprawozdawczym	210	188	354
Osoby wyłączone z ewidencji, w tym:	253	143	209
Podjęcie pracy:	104	38	65
- niesubsydiowane	102	35	62
- subsydiowane	2	3	3
Rozpoczęcie szkolenia	0	0	0
Rozpoczęcie stażu	0	0	0
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	0	0	0
Rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego	0	0	0
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2	2	2
Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	133	70	116
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	2	4	7
Podjęcie nauki	0	0	0
Ukończone 60 / 65 lat	-----	3	1
Nabycie praw emerytalnych lub rentowych	7	4	5
Nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	-----	11	0
Inne przyczyny	5	11	13
Bezrobotni, którzy w m-cu sprawozdawczym utracili status osoby będącej w trudnej sytuacji na rynku pracy	26	-----	-----

9. Bezrobotni zarejestrowani według kryterium czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia i stażu pracy
- stan na koniec IV kwartału 2011r.

wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	
	ogółem	kobiety
Ogółem zarejestrowani bezrobotni	8 786	4 807
<i>CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY</i>		
do 1 m-ca	876	439
1-3	2 114	1 054
3-6	1 803	1 032
6-12	1 916	1 117
12-24	1 489	876
powyżej 24 m-cy	588	289
<i>WIEK</i>		
18-24	1 308	729
25-34	2 637	1 612
35-44	1 699	956
45-54	1 943	1 038
55-59	962	472
60-64 lata	237	-----
<i>WYKSZTAŁCENIE</i>		
wyższe	1 324	835
policealne i średnie zawodowe	1 954	1 198
średnie ogólnokształcące	773	507
zasadnicze zawodowe	1 900	855
gimnazjalne i poniżej	2 835	1 412
<i>STAŻ PRACY</i>		
do 1 roku	2 144	1 189
1-5	1 874	1 015
5-10	1 073	624
10-20	1 159	652
20-30	1 116	564
30 lat i więcej	353	154
bez stażu	1 067	609

Wiek jest jednym z czynników decydujących o sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2011r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby między 25-34 rokiem życia – 2637, co stanowi 30% ogółu zarejestrowanych. Równie dużą grupę stanowili bezrobotni w wieku 45-54 lat – 1943 osoby.

Od początku roku liczba bezrobotnych w wieku 25-34 lata wzrosła o 394 osoby tj. o 17,6%, natomiast między 45-54 rokiem życia liczba bezrobotnych zwiększyła się o 179 osób tj. o 10,1%.

Na koniec IV kwartału 2011r. w przedziale wiekowym 18-24 lata dużą liczbę stanowili bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych. Osób tych było 652. W tym przedziale wiekowym równie dużą liczbę stanowiły osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego – 788 osób.

Najmniej było zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 60 roku życia – 237 osób. Byli to wyłącznie mężczyźni, ponieważ kobiety od ukończenia 60 lat nie mają prawa do statusu bezrobotnego.

Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe mają ogromne znaczenie na rynku pracy. Posiadanie atrakcyjnego na rynku pracy zawodu lub kwalifikacji oraz gotowość do podjęcia pracy gwarantuje szybkie podjęcie zatrudnienia. Pracodawcy poszukują wykwalifikowanych pracowników, mogących podjąć pracę bez konieczności szkolenia. W tej sytuacji najtrudniej znaleźć zatrudnienie osobom z niskim wykształceniem i kwalifikacjami.

Analizując strukturę bezrobocia według wykształcenia na koniec grudnia 2011 roku największą liczbę zarejestrowanych stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

Osób w tej kategorii na dzień 31.12.2011r. zarejestrowanych było 2835. Liczba ta stanowiła 32,3% wszystkich zarejestrowanych. Od początku tego roku liczba ta zwiększyła się o 472 osoby tj. o 20%.

Zaraz po grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym znajdują się osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym na koniec grudnia br. było zarejestrowanych 1954, co stanowiło 22,2% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z początku 2011 roku w grupie tej odnotowano wzrost o 183 osoby bezrobotne tj. o 10,3%.

Na dzień 31.12.2011r. 1900 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe tj. 21,6% wszystkich zarejestrowanych. W ciągu całego roku nastąpił wzrost o 321 osób tj. o 20,3%.

Zarówno w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz z zasadniczym zawodowym przeważali mężczyźni, natomiast w kategorii osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym przeważały kobiety.

Spośród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym 1960 osób nie posiadało kwalifikacji zawodowych. Stanowili oni również najliczniejszą grupę długotrwale bezrobotnych tj. 1154 osoby.

Dużą liczbę bezrobotnych stanowiły osoby, których staż pracy nie przekraczał 1 roku. Na koniec IV kwartału 2011r. osób w tej kategorii było zarejestrowanych 2144. Kobiet, których staż pracy nie przekroczył 1 roku było zarejestrowanych 1189.

10. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy według kryterium czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia i stażu pracy stan na koniec IV kwartału 2011r.

<i>wyszczególnienie</i>	<i>Bezrobotni do 25 roku życia</i>	<i>Długotrwale bezrobotni</i>	<i>Osoby powyżej 50 roku życia</i>	<i>Bez kwalifikacji zawodowych</i>	<i>Bez doświadczenia zawodowego</i>	<i>Bez wykształcenia średniego</i>	<i>Samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia</i>	<i>Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia</i>	<i>Niepełnosprawni</i>
Ogółem zarejestrowani bezrobotni	1 308	3 265	2 273	2 658	1 870	4 735	1 052	306	505
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY									
do 1 m-ca	189	96	155	250	187	446	81	33	33
1-3	509	268	375	654	542	1 076	189	92	101
3-6	279	279	415	542	375	941	218	70	90
6-12	201	590	552	575	359	1 099	249	5	100
12-24	116	1 483	526	450	294	819	223	41	116
powyżej 24 m-cy	14	549	250	187	113	354	92	12	65
WIEK									
18-24	1 308	257	-----	652	788	613	150	14	20
25-34	-----	801	-----	610	670	1 063	477	94	72
35-44	-----	684	-----	433	179	1 021	283	76	90
45-54	-----	892	-----	572	143	1 267	115	85	158
55-59	-----	485	-----	316	71	610	23	22	122
60-64 lata	-----	146	-----	75	19	161	4	15	43
WYKSZTAŁCENIE									
wyższe	128	392	197	0	305	-----	45	1	33
policealne i średnie zawodowe	357	691	456	183	365	-----	170	20	77
średnie ogólnokształcące	210	270	161	350	207	-----	81	5	35
zasadnicze zawodowe	156	758	631	165	178	1 900	236	73	145
gimnazjalne i poniżej	457	1 154	828	1 960	815	2 835	520	207	215
STAŻ PRACY									
do 1 roku	526	840	337	851	809	1 209	334	146	116
1-5	270	622	253	508	-----	967	289	54	90
5-10	3	406	188	222	-----	548	132	22	60
10-20	-----	458	320	219	-----	654	117	14	89
20-30	-----	483	772	247	-----	603	32	10	85
30 lat i więcej	-----	99	341	84	-----	198	1	0	23
bez stażu	509	357	62	527	1 061	556	147	60	42

II. POŚREDNICTWO PRACY1.

Realizacja zadań Działu d/s Pośrednictwa Pracy i Szkoleń

Wyszczególnienie	2011												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ogółem
Liczba osób zarejestrowanych, które zgłosiły się do pośrednictwa pracy	7376	7322	7950	6205	6804	6077	5654	5472	6393	6190	5661	4226	75330
Liczba osób niezarejestrowanych, które skorzystały z usług pośrednictwa pracy	345	299	318	187	215	321	201	314	280	167	237	189	3073
Liczba ofert pracy	510	390	721	592	668	680	544	820	862	661	790	432	7670
Liczba ofert pracy pozyskanych	282	239	481	257	355	427	288	404	588	472	278	130	4201
Procentowy udział ofert pracy pozyskanych do ogólnej liczby ofert	55,3%	61,3%	66,7%	43,4%	50,1%	62,8%	52,9%	49,3%	68,2%	71,4%	35,2%	30,1%	54,8%
Liczba ofert pracy sezonowej	421	286	429	338	395	461	400	540	764	569	745	407	5755
Liczba ofert pracy subsydiowanej	3	0	176	110	199	144	68	35	17	13	9	2	776
Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	170	91	92	59	69	28	33	68	45	79	18	82	834
Liczba wizyt pośredników w zakładach pracy	369	430	323	155	280	271	178	204	323	188	240	205	3166
Liczba nowych partnerów nie współpracujących wcześniej z PUP	123	143	95	50	95	95	45	75	78	41	44	27	911
Liczba wydanych skierowań do pracy	662	725	883	577	455	632	452	488	691	678	466	141	6850
Liczba wydanych skierowań na staże	0	0	225	58	571	184	331	92	0	0	0	0	1461
Liczba wydanych skierowań na prace społecznie użyteczne	0	0	36	0	3	0	6	2	0	0	0	0	47
Liczba podjęć pracy w wyniku wydanych skierowań, w tym w ramach stażu	18	15	44	146	147	150	96	127	59	38	22	11	873
	0	0	0	86	103	101	66	80	8	0	0	0	444
Liczba osób, które odmówiły przyjęcia propozycji pracy/ stażu z przyczyn nieuzasadnionych	19	19	33	28	26	33	34	25	20	17	4	5	263
Liczba zorganizowanych giełd pracy	3	0	2	2	3	3	5	5	3	6	2	3	37
Liczba uczestników giełd	66	0	43	35	61	17	32	59	49	214	52	75	703
Liczba osób zakwalifikowanych do dalszych rozmów	10	0	20	11	18	5	7	16	10	41	14	11	163
Liczba osób skierowanych do doradcy zawodowego	391	351	454	350	340	321	354	426	436	333	394	227	4377
Liczba osób, które skorzystały z pośrednictwa internetowego	214	249	284	189	245	314	257	301	279	176	238	201	2947

2. Analiza Pracodawców

W grudniu 2011 roku 63 podmiotom gospodarki narodowej założono Karty Pracodawców i na ich podstawie zanalizowano rynek pracy. Ustalono wielkość i lokalizację podmiotów oraz liczbę ofert pracy zgłoszonych według zawodów.

Charakterystyka podmiotów gospodarki narodowej współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w grudniu 2011 roku.

TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	4↓	2↓	1↓	1	0↓	2	2↓
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	4↑	4↑	0	0	0	3↑	1↓
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	1↓	1↓	0↓	0	0	0↓	1↓
EDUKACJA	3↓	3↑	0↓	0↓	0	1	2↓
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	2	2	0	0	0	1	1
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	1	0↓	1↑	0	0	1	0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	4↑	4↑	0↓	0	0	3↑	1↓
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	0	0	0	0	0	0	0
POZOSTAŁYCH WYROBÓW FARMACEUTYCZNYCH	0	0	0	0	0	0	0
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE CIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	0↓	0↓	0	0	0	0	0↓
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	3↓	2↓	0	1	0	1↑	2↓

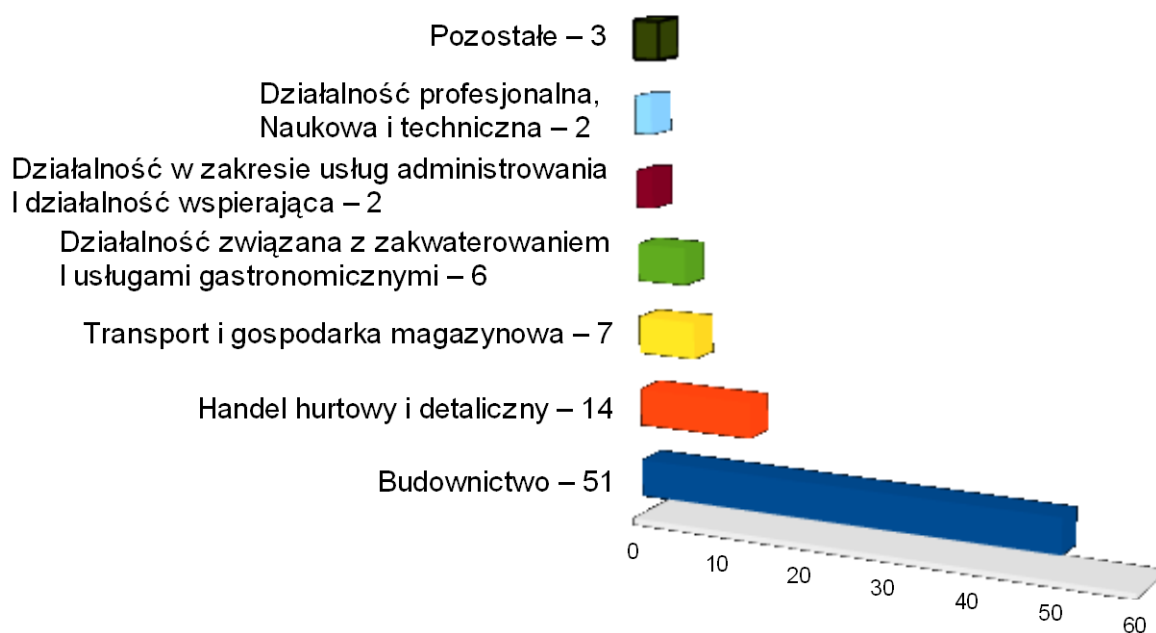
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	2	1	0↓	1↑	0	2↑	0↓
GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	0	0	0	0	0	0	0
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0	0	0	0	0	0	0
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	0	0	0	0	0	0	0
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	2↑	2↑	0	0	0	1↑	1↑
ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0	0	0	0	0
DZIAŁALNOŚĆ NIEZIDENTYFIKOWANA	0	0	0	0	0	0	0
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	1	0	0	0↓	1↑	0	1
OGÓŁEM	63↓	47↓	9↓	5↓	2↑	28↑	35↓

Legenda: ↑↓ - zmiany w stosunku do miesiąca poprzedniego przedstawione są w postaci strzałek ukazujących wzrost lub spadek przedstawionych wartości. Brak strzałki oznacza brak zmiany.

W grudniu 2011 roku wśród 63 podmiotów gospodarki narodowej, którym założono karty pracodawców 17 podjęło współpracę z PUP w Katowicach, określając swoje potrzeby kadrowe na 85 stanowisk pracy.

Z analizy ofert pracy wynika, że największe zapotrzebowanie było w zawodach:

1. Zbrojarz (18 stanowisk pracy),
2. Cieśla / Cieśla szalunkowy (18 stanowisk pracy),
3. Hakowy (15 stanowisk pracy),
4. Pracownik sortowania owoców (5 stanowisk pracy),
5. Monter drzwi i okien (4 stanowisk pracy),

Wszystkie podmioty gospodarki narodowej wyraziły swoje oczekiwania, co do współpracy z Urzędem. Pomocy w znalezieniu odpowiednich, kompetentnych pracowników lub stażystów oczekuje 25 pracodawców.

III. PORADNICTWO ZAWODOWE I KLUB PRACY

1. Liczba osób, które skorzystały z usług doradczych w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w miesiącu grudniu 2011r.

Usługi doradcze	Liczba osób													Wskaźnik procentowy do ogółu objętych usługami doradczymi
	Styczeń 2011r.	Luty 2011r.	Marzec 2011r.	Kwiecień 2011r.	Maj 2011r.	Czerwiec 2011r.	Lipiec 2011r.	Sierpień 2011r.	Wrzesień 2011r.	Październik 2011r.	Listopad 2011r.	Grudzień 2011r.	Ogółem	
Poradnictwo zawodowe	328	285	381	381	546	317	491	281	510	372	332	228	4452	48,3
Informacja zawodowa	474	436	452	321	339	302	178	336	328	239	142	91	3638	39,5
Klub Pracy	39	87	74	68	61	56	49	115	118	191	168	95	1121	12,2
OGÓŁEM	841	808	907	770	946	675	718	732	956	802	642	414	9211	100,0

2. Usługi doradcze świadczone w ramach poradnictwa zawodowego w miesiącu grudniu 2011r.

Formy usług	Liczba osób korzystających z usług doradczych												
	Styczeń 2011r.	Luty 2011r.	Marzec 2011r.	Kwiecień 2011r.	Maj 2011r.	Czerwiec 2011r.	Lipiec 2011r.	Sierpień 2011r.	Wrzesień 2011r.	Październik 2011r.	Listopad 2011r.	Grudzień 2011r.	Ogółem
Porady indywidualne	328	285	374	381	541	314	491	281	493	372	332	224	4416
Porady grupowe	0	0	7	0	5	3	0	0	17	0	0	4	36
Indywidualne konsultacje doradcze w ramach informacji zawodowej	474	416	310	240	305	238	159	330	205	167	122	91	3057
Grupowe konsultacje doradcze w ramach informacji zawodowej	0	20	142	81	34	64	19	6	123	72	20	0	581
Klub Pracy (szkolenia, zajęcia aktywizacyjne)	17	58	35	48	37	30	21	34	55	58	54	49	496
Otwarty Klub Pracy	22	29	39	20	24	26	28	81	63	133	114	46	625
OGÓŁEM	841	808	907	770	946	675	718	732	956	802	642	414	9211

3. Liczba osób, które skorzystały z zajęć Klubu Pracy w miesiącu grudniu 2011r.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	w tym kobiet
1.	Liczba osób uczestniczących w zajęciach Klubu Pracy	46	33
2.	Liczba osób, które ukończyły zajęcia w Klubie Pracy	45	33
3.	Liczba podjęć pracy po zakończonych zajęciach Klubu Pracy (od stycznia 2011 do grudnia 2011r.)	105	73

4. Liczba osób objętych 3 tygodniowym szkoleniem w Klubie Pracy z zakresu „Umiejętności aktywnego poszukiwania pracy”

Lp.	Czas trwania szkolenia	Liczba osób uczestniczących w szkoleniu	Liczba kobiet	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba kobiet, które ukończyły szkolenie
1.	04.04. - 22.04. 2011r.	14	11	12	9
2.	09.05. - 27.05. 2011r.	10	7	10	7
3.	05.09. - 23.09. 2011r.	11	6	9	6
4.	07.11. - 28.11. 2011r.	10	8	10	8
	Ogółem	45	32	41	30

IV. OBSŁUGA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

– Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011	XI 2011	XII 2011	Ogółem
Liczba zarejestrowanych osób, które zgłosiły się na stanowisko osób niepełnosprawnych	134	121	100	101	142	154	119	90	104	92	88	63	1308
Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, które skorzystały z usług pośrednictwa pracy	242	321	365	222	320	317	274	271	290	267	243	181	3313
Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego	88	47	76	62	69	62	73	65	73	42	42	25	724
Liczba zorganizowanych giełd pracy	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	0	0	7
Liczba osób niepełnosprawnych, które uczestniczyły w giełdach pracy	0	0	0	22	23	5	6	15	0	48	0	0	119
Liczba osób niepełnosprawnych zakwalifikowanych do dalszych rozmów	0	0	0	8	9	3	2	3	0	7	0	0	32
Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	170	91	92	59	69	28	33	68	45	79	18	82	834
Liczba wydanych skierowań osobom niepełnosprawnym	27	60	55	18	63	60	34	31	32	50	27	7	464
Liczba podjęć pracy, w tym w wyniku wydanych skierowań	22 0	14 0	14 1	20 5	18 4	25 5	17 4	20 2	22 7	29 0	26 3	12 1	239 32

2. Usługi doradcze dla osób niepełnosprawnych w miesiącu grudniu 2011r.

wyszczególnienie	liczba osób niepełnosprawnych	liczba rentobiorców szkoleniowych	ogółem
Indywidualne konsultacje doradcze	25	-	23
Liczba zawiadomień z ZUS o przyznaniu renty szkoleniowej	-	-	-
Liczba wydanych wniosków na szkolenie	-	-	-

V. ZWOLNIENIA GRUPOWE

1. Zwolnienia grupowe

Powiat	Nazwa i adres zakładu pracy	Sektor (publiczny/prywatny)	Branża i sekcja PKD	Liczba osób zwolnionych
PUP Katowice	POCZTA POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA	publiczny	5310Z – działalność pocztowa objęta obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego)	3
PUP Katowice	Przewozy Regionalne Sp. z o.o. Śląski Zakład Przewozów Regionalnych ul. Raciborska 58 Katowice	publiczny	4910Z – transport kolejowy pasażerski międzymiastowy	226
PUP Katowice	ESAB Spółka z o.o. ul. Johna Baidona 65 40-115 Katowice	prywatny	2593Z produkcja wyrobów z drutów, łańcuchów i sprężyn	63
PUP Katowice	Przedsiębiorstwo Handlowe ARKO Sp. z o.o. ul. Poznańska 165 62-052 Komorniki	prywatny	4633Z sprzedaż hurtowa mleka, wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów podobnych	24

Zgłoszenia zwolnień grupowych

Powiat	Nazwa i adres zakładu pracy	Sektor (publiczny/prywatny)	Branża i sekcja PKD	Liczba osób zgłoszonych do zwolnienia	Planowany termin dokonania zwolnień
Zgłoszenia w miesiącu sprawozdawczym					
PUP Katowice	Metsa Tissue Poland Sp. z o.o. ul. Mirkowska 45 Konstancin - Jeziorna	prywatny	1722Z produkcja artykułów gospodarstwa domowego, toaletowych i sanitarnych	139*	IV 2012
PUP Katowice	ORBIS S.A ul. Bracka 16 Warszawska	prywatny	5510Z Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	69	III 2012
Zgłoszenia aktualne według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego					
PUP Katowice	PKP CARGO S.A Śląsko – Dąbrowski Zakład Spółki z siedzibą w Katowicach ul. Św. Huberta 11	publiczny	4920Z – transport kolejowy towarów	171*	XII 2011
PUP Katowice	Metsa Tissue Poland Sp. zo.o. ul. Mirkowska 45 Konstancin - Jeziorna	prywatny	1722Z produkcja artykułów gospodarstwa domowego, toaletowych i sanitarnych	139*	IV 2012
PUP	ORBIS S.A ul. Bracka 16	prywatny	5510Z Hotele i	69	III 2012

Katowice	Warszawska		podobne obiekty zakwaterowania		
PUP Katowice	Telekomunikacja Polska S.A. ul. Twarda 18 00-105 Warszawa	prywatny	6110Z- działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej	1150*	XII 2012
PUP Katowice	Lesta Sp.zo.o ul. Warszawska 12 Spalice 56-400 Oleśnica	prywatny	1520 Z produkcja obuwia	2	XII 2011
PUP Katowice	Tauron Wytwarzanie S.A. ul. Lwowska 23 40-389 Katowice	prywatny	3511 Z – wytwarzanie energii elektrycznej	8	XII 2011
PUP Katowice	HSBC Banka Polska S.A. ul. Marszałkowska 89 00-693 Warszawska	prywatny	6419Z pozostałe pośrednictwo pieniężne	26	III 2012
PUP Katowice	RUCH S.A. ul. Wronia 23 00-958 Warszawa	prywatny	4762Z – sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	12	III 2012
PUP Katowice	UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A. I UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ na Życie S.A.**	prywatny	6513Z – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe	932*	VIII 2012
PUP Katowice	REMA G S.A. ul. Tadeusza Boya Żeleńskiego 105 Katowice	prywatny	2892Z – produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa	156	XII 2011
PUP Katowice	TRP OUTSOURCING SPÓŁKA Z O.O.	prywatny	7830Z- pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników	4	XII 2011

VI. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – stan na dzień 31.12.2011r.

- 1) Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr DF-I-4021-a-12-2-MK/11 z dnia 21.02.2011r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach otrzymał algorytmem kwotę **2.922,4 tys. zł** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
- 2) Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr DF-I-4021-a-12-3-MK/11 z dnia 18.03.2011r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach otrzymał algorytmem kwotę **3.793,1 tys. zł** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Jednocześnie uchylono decyzję nr DF-I-4021-a-12-2-MK/11 z dnia 21.02.2011r.

- 3) Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr DF-I-4021-pokl-12-4-MK/11 z dnia 18.04.2011r. zwiększono o kwotę **2.042,4 tys. zł** wysokość środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem na realizację projektu systemowego pn. „Aktywność – krok w stronę pracy” w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL, współfinansowanego ze środków

Europejskiego Funduszu Społecznego.

- 4) Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr DF-I-4021-12-15-JW/11 z dnia 05.08.2011r. zwiększono o kwotę **40,0 tys. zł** wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
- 5) Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr DF-I-4021-a-12-24-MK/11 z dnia 12.12.2011r. zwiększono o kwotę **100,6 tys. zł** wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Łączna kwota środków Funduszu Pracy przyznanych decyzjami Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację w 2011r. zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła **5.976,1 tys. zł**.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, instrumenty i usługi rynku pracy - algorytm	Limit środków	Wydatki	Kwota wolna	Ilość osób objętych programem	Zobowiązania na rok 2012
Prace interwencyjne	312.300	312.269	31 ¹⁾	84 ⁴⁾	3.671
Roboty publiczne	319.592	319.591	1 ²⁾	47	0
Staż	800.474	800.474	0	246 ⁵⁾	0
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy*	2.730	2.730	0	0	0
Szkolenia, w tym: - szkolenia w trybie indywidualnym i grupowym - koszty egzaminów lub licencji	431.756 426.686 5.070	426.686 5.069	0 1 ²⁾	138 ⁶⁾ 11	0
Jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej	1.269.352	1.269.304	48 ³⁾	68	0
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	673.586	673.585	1 ²⁾	38	0
Prace społecznie użyteczne	22.013	22.012	1 ²⁾	27	0
Finansowanie kosztów studiów podyplomowych	47.182	47.181	1 ²⁾	40 ⁷⁾	4.904
Stypendia z tytułu kontynuowania nauki	27.135	27.135	0	5 ⁸⁾	5.381
Ogółem:	3.906.120	3.906.036	84	704	13.956

1) – kwota wolna w wysokości 31 zł wynika z ogólnego rozliczenia złożonych przez pracodawców wniosków o refundację kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych w ramach posiadanego limitu

2) – kwoty wolne w wysokości 1 zł wynikają z rozliczenia wydatkowanych w ramach posiadanego limitu środków w pełnych złotych, kwoty faktycznie poniesionych wydatków wynoszą:

a/ roboty publiczne – 319.591,41 zł

b/ koszty egzaminów lub licencji – 5.069,20 zł

c/ refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 673.585,13 zł

d/ prace społecznie użyteczne – 22.012,50 zł

e/ finansowanie kosztów studiów podyplomowych – 47.181,20 zł

- 3) – kwota wolna w wysokości 48 zł wynika z ogólnego rozliczenia przyznanych komisyjnie środków dla osób bezrobotnych na podjęcie własnej działalności gospodarczej w ramach posiadanego limitu oraz dokonanego zwrotu środków w wysokości 44,22 zł przez jedną osobę bezrobotną otrzymanych a nie wydatkowanych zgodnie z przeznaczeniem na podstawie zawartej umowy
- 4) – w tym 29 osób w ramach umów zawartych w 2010r.
- 5) – w tym 2 osoby skierowane do odbycia stażu w 2010r. w ramach środków algorytmowych Funduszu Pracy oraz 122 osoby skierowane do odbycia stażu w 2010r. w ramach realizacji „Programu na rzecz bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” finansowanego ze środków „rezerwy” Ministra, które kontynuowały udział w programie w 2011r.
- 6) – w tym 2 osoby w ramach umów dwustronnych w trybie indywidualnym zawartych w 2010r.
- 7) – w tym 7 osób w ramach umów zawartych w 2009r. oraz 33 osoby w ramach umów zawartych w 2010r.
- 8) – w tym 2 osoby na podstawie decyzji wydanej w 2010r.

* – Kwota w wysokości 2.730 zł dotyczy zwrotu wydatku niekwalifikowalnego z konta Funduszu Pracy na konto projektowe – Poddziałanie 6.1.3 PO KL – „Aktywność – krok w stronę pracy” w związku z pozytywnym zaopiniowaniem przez Powiatową Radę Zatrudnienia na posiedzeniu w dniu 11.03.2011r. wniosku w sprawie umorzenia nienależnie pobranego świadczenia w 2008r. przez beneficjenta projektu w postaci stypendium z tytułu odbywania przygotowania zawodowego w miejscu pracy

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, dodatkowe instrumenty i usługi rynku pracy - algorytm	Limit środków	Wydatki	Kwota wolna	Ilość osób objętych programem	Zobowiązania na rok 2012
Koszty przejazdu, zakwaterowania, wyżywienia	0	0	0	0	0
Refundacja kosztów opieki	0	0	0	0	0
Finansowanie kosztów badań lekarskich	27.580	27.510	70 ¹⁾	604	0

- 1) – kwota wolna w wysokości 70 zł wynika z dokonanego zwrotu kosztów badań lekarskich

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – algorytm	Kwota środków Funduszu Pracy
Limit środków	3.933.700
Wydatki	3.933.546
Kwota wolna	154

Efektywność realizowanych form aktywizacji zawodowej, finansowanych ze środków algorytmowych Funduszu Pracy według stanu na dzień 31.12.2011r. wyniosła:

- prace interwencyjne: udział w programie zakończyły 84 osoby, w tym 9 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęły 82 osoby, efektywność 97,6%
- roboty publiczne: udział w programie zakończyło 47 osób, w tym 10 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęło 9 osób, efektywność 19,1%
- staże u pracodawców: udział w programie zakończyły 124 osoby, w tym 13 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęły 74 osoby, efektywność 59,7%
- szkolenia: udział w programie zakończyło 138 osób, w tym 2 osoby nie ukończyły szkolenia, zatrudnienie podjęły 53 osoby, efektywność 38,4%
- prace społecznie użyteczne: udział w programie zakończyło 27 osób, w tym 7 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęły 3 osoby, efektywność 11,1%.

W 2011r. urząd kontynuował realizację „*Programu na rzecz bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*”, który finansowany był w roku 2010 ze środków „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie ze złożonym wnioskiem działania kontynuowane po dniu 31.12.2010r. finansowane były ze środków limitu Funduszu Pracy ustalonego według algorytmu na rok 2011.

W 2010r. udziałem w programie objęto 306 osób bezrobotnych.

Według stanu na dzień 30.06.2011r. udział w programie zakończyło 306 osób, w tym 35 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęło 129 osób, efektywność 42,2%, w tym:

1.staże u pracodawców: udział w programie zakończyło 305 osób, w tym 35 osób przerwało udział w programie, zatrudnienie podjęło 128 osób, efektywność 42,0%

2.działalność gospodarcza: udział w programie zakończyła 1 osoba, samozatrudnienie podjęła 1 osoba, efektywność 100,0%.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2. Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

PROJEKT: „Aktywność – krok w stronę pracy” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w miesiącu marcu 2008r. przystąpił do realizacji projektu systemowego pn. „Aktywność – krok w stronę pracy”.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekt realizowany będzie w latach 2008 – 2013 na podstawie umowy ramowej zawartej z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach (Instytucją Pośredniczącą II stopnia). Zakładana liczba osób i budżet projektu przedstawiane będą do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w systemie rocznym w postaci wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

Projekt adresowany jest do osób bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym urzędzie, a zwłaszcza znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

W ramach realizacji projektu w roku 2008 zaktywizowanych zostało – 1.608 osób bezrobotnych, w tym z wykorzystaniem następujących form wsparcia:

- staż – 728 osób (w tym: 2 osoby, w przypadku których została rozwiązana umowa o staż z winy pracodawcy i ponownie zostały skierowane do odbycia stażu u innego pracodawcy),
- przygotowanie zawodowe – 447 osób (w tym: 8 osób, które zostały skierowane na przygotowanie zawodowe po ukończeniu w ramach projektu szkolenia oraz 1 osoba, po ukończeniu stażu)
- szkolenia – 300 osób,
- jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej połączone z doradztwem zawodowym – 144 osoby.

W roku 2009 w ramach realizacji projektu spośród osób skierowanych w 2008r. do udziału w aktywnych formach, udziałem w stażu objętych zostało 395 beneficjentów, natomiast udziałem w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy – 201 beneficjentów.

W roku 2009 w ramach realizacji projektu zaktywizowanych zostało – 200 osób bezrobotnych, w tym z wykorzystaniem następujących form wsparcia:

- staż – 248 osób (w tym: 195 osób które rozpoczęły staż po raz pierwszy, 53 osoby, które zostały skierowane ponownie do udziału w projekcie po ukończeniu udziału w stażu, przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy lub szkoleniu),
- jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej połączone z doradztwem zawodowym – 5 osób.

W roku 2010 w ramach realizacji projektu zaktywizowanych zostało – 699 osób bezrobotnych, w tym z wykorzystaniem następujących form wsparcia:

- staż – 500 osób,
- szkolenia – 40 osób,
- jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej połączone z doradztwem zawodowym – 159 osób.

W roku 2011 w ramach realizacji projektu zaktywizowanych zostało – 398 osób bezrobotnych, w tym z wykorzystaniem następujących form wsparcia:

- staż – 322 osoby,
- jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej połączone z doradztwem zawodowym – 76 osób (w tym 1 osoba, która nie rozpoczęła działalności gospodarczej i przerwała udział w projekcie oraz dokonała zwrotu przyznanych środków).

Celem projektu „Aktywność – krok w stronę pracy” jest aktywizacja zawodowa uczestników projektu, poprzez:

- zwiększenie aktywności zawodowej oraz motywacji,
- dostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy,
- eliminowanie barier związanych z długotrwałym pozostawaniem bez pracy oraz przeciwdziałanie procesowi wykluczenia społecznego,
- umożliwienie zdobycia pierwszych doświadczeń zawodowych,
- przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy,
- pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej.

Specyfika problemów grupy osób objętych realizacją projektu wymaga przede wszystkim udzielenia kompleksowego wsparcia mającego na celu stworzenie warunków do integracji zawodowej.

Według założeń projektu „Aktywność – krok w stronę pracy” przewidywane było osiągnięcie efektywności na poziomie 30% w odniesieniu do beneficjentów, którzy zakończyli udział w projekcie w latach 2008 – 2011.

W efekcie realizacji projektu, według stanu na dzień 31.12.2011r. udział w projekcie zakończyły 2.452 osoby, zatrudnienie w okresie 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w latach 2008 – 2010 oraz w okresie 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie w roku 2011 podjęło 1.395 osób. Osiągnięto efektywność na poziomie 56,9%, w tym:

- staż – udział w formie aktywizacji zakończyły 1.484 osoby, zatrudnienie podjęło 798 osób, osiągnięta efektywność 53,8%
 - przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – udział w formie aktywizacji zakończyło 358 osób, zatrudnienie podjęło 162 osoby, osiągnięta efektywność 45,3%
 - szkolenia – udział w formie aktywizacji zakończyło 327 osób, zatrudnienie podjęło 87 osób, osiągnięta efektywność 26,6%,
 - jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej – udział w programie zakończyło 366 osób, samozatrudnienie podjęło 366 osób, osiągnięta efektywność 100,0 %.
- * - różnica pomiędzy ogólną liczą osób, która ukończyła udział w programie (2.452 osoby), a liczbą osób, które ukończyły udział w poszczególnych formach aktywizacji zawodowej wynika z faktu udziału przez beneficjentów projektu w różnych formach aktywizacji zawodowej.

Projekt systemowy – „Aktywność – krok w stronę pracy” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL

Aktywne formy wsparcia	Limit środków	Wydatki	Kwota wolna	Ilość osób objętych udziałem w projekcie w 2011r.
Stáže u pracodawców	999.000	997.309*	1.691 ¹⁾	322
Jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej	1.043.400	1.039.434	3.966 ²⁾	76**
Ogółem	2.042.400	2.036.743	5.657	398

* – w tym kwota wydatków w wysokości 936 zł, która dotyczy wypłaty stypendiów stażowych dla 2 beneficjentów projektu, niepobranych w roku 2010 oraz odprowadzonej składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe od stypendium stażowego dla 1 beneficjenta projektu

** – w tym 1 osoba, która nie rozpoczęła działalności gospodarczej i przerwała udział w projekcie oraz dokonała zwrotu przyznanych środków

¹⁾ – kwota wolna w wysokości 1.691 zł wynika z ogólnego rozliczenia przyznanych środków w ramach realizacji projektu na wypłatę stypendiów stażowych, przerwania udziału w projekcie przez 1 beneficjenta z tytułu podjęcia nauki w szkole wyższej w systemie dziennym oraz niepobranych stypendiów stażowych przez 5 beneficjentów projektu

²⁾ – kwota wolna w wysokości 3.966 zł wynika z ogólnego rozliczenia przyznanych komisijnie środków dla osób bezrobotnych na podjęcie własnej działalności gospodarczej w ramach realizacji projektu oraz dokonanego zwrotu środków w wysokości 3,03 zł przez 1 beneficjenta projektu otrzymanych a nie wydatkowanych zgodnie z przeznaczeniem na podstawie zawartej umowy

PROJEKT: „Twój pomysł na firmę” – Działanie 6.2 POKL

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w miesiącu maju 2010r. rozpoczął realizację projektu konkursowego pn. „Twój pomysł na firmę”.

Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 6.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt realizowany był od **01.05.2010r. do 30.09.2011r.** na podstawie umowy o dofinansowanie projektu zawartej z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach (Instytucją Pośredniczącą II stopnia).

Wartość projektu: **551 780,05 zł**

Uczestnicy projektu:

Projekt adresowany był do 20 osób bezrobotnych (10 kobiet, 10 mężczyzn) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach zamierzających podjąć działalność produkcyjną, rzemieślniczą oraz usługową do końca 2010 roku. Z projektu wyłączone zostały osoby zamierzające rozpocząć działalność handlową.

Celem projektu „Twój pomysł na firmę” było podjęcie działalności gospodarczej (produkcyjnej, rzemieślniczej oraz usługowej) przez 12 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach. Cel został osiągnięty poprzez:

- 1) kształtowanie postaw przedsiębiorczych,

- 2) przygotowanie do wejścia lub powrotu na rynek pracy,
- 3) stworzenie warunków do powstania nowych firm,
- 4) zapewnienie nowopowstałym firmom pomocy w rozwoju podczas pierwszych 6 miesięcy działalności.

Formy wsparcia:

W ramach projektu udzielono następujących form wsparcia:

- wsparcie szkoleniowo – doradcze,
- wsparcie finansowe na rozwój przedsiębiorczości,
- podstawowe wsparcie pomostowe.

Osiągnięte rezultaty projektu:

W wyniku realizacji projektu zostało utworzonych 12 miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Zestawienie środków finansowych Funduszu Pracy pozyskanych przez Urząd w 2011r. z przeznaczeniem na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz liczby osób objętych udziałem w formach aktywizacji zawodowej

- Środki przyznane algorytmem z przeznaczeniem na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w wysokości **3.933.700 zł**, w tym:
 - prace interwencyjne – 312.300 zł,
 - roboty publiczne – 319.592 zł,
 - staż – 800.474 zł,
 - przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 2.730 zł*,
 - szkolenia (w tym: szkolenia indywidualne i grupowe oraz koszty egzaminów lub licencji) – 431.756 zł,
 - środki na uruchomienie działalności gospodarczej – 1.269.352 zł,
 - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 673.586 zł,
 - prace społecznie użyteczne – 22.013 zł,
 - koszty studiów podyplomowych – 47.182 zł,
 - stypendia z tytułu kontynuowania nauki – 27.135 zł,
 - koszty badań lekarskich – 27.580zł.

* - Kwota w wysokości 2.730 zł dotyczy zwrotu wydatku niekwalifikowalnego z konta Funduszu Pracy na konto projektowe – Poddziałanie 6.1.3 PO KL – „Aktywność – krok w stronę pracy” w związku z pozytywnym zaopiniowaniem przez Powiatową Radę Zatrudnienia na posiedzeniu w dniu 11.03.2011r. wniosku w sprawie umorzenia nienależnie pobranego świadczenia w 2008r. przez beneficjenta projektu w postaci stypendium z tytułu odbywania przygotowania zawodowego w miejscu pracy

- Środki przyznane na realizację projektu „Aktywność – krok w stronę pracy” w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL w wysokości 2.042.400 zł.

Łączna kwota środków finansowych przyznanych decyzjami Ministra Pracy i Polityki Społecznej pozostających w dyspozycji urzędu w roku 2011 z przeznaczeniem na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych wyniosła **5.976.100 zł**.

Formy aktywizacji zawodowej – stan na dzień 31.12.2011r. Liczba osób objętych udziałem w programie	Algorytm	Poddziałanie 6.1.3 PO KL	Ogółem
Prace interwencyjne	84		84
Roboty publiczne	47		47
Staż	246	322	568

Szkolenia zawodowe oraz koszty egzaminów lub licencji	149*		149
Jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej	68	76	144
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	38		38
Prace społecznie użyteczne	27		27
Koszty studiów podyplomowych	40		40
Stypendia z tytułu kontynuacji nauki	5		5
OGÓŁEM	704	398	1 102

Koszty przejazdu, zakwaterowania, wyżywienia	0		
Refundacja kosztów opieki	0		
Koszty badań lekarskich	604		

* – w tym: 11 osób, z którymi zostały zawarte umowy o sfinansowanie

4. Analiza skuteczności i efektywności szkoleń osób bezrobotnych zakończonych w roku 2011, finansowanych ze środków algorytmowych Funduszu Pracy

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE OCENY SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ORGANIZOWANYCH SZKOLEŃ WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2011r.

W roku 2011 udziałem w szkoleniach finansowanych ze środków algorytmowych Funduszu Pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach objął ogółem 138 osób bezrobotnych.

Szkolenia zakończyło 138 osób bezrobotnych, w tym 136 ukończyło szkolenia z wynikiem pozytywnym, natomiast 2 osoby bezrobotne nie ukończyły szkoleń.

– **liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia**

136 osób; 98,6%

– **liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**

a/ kryterium statusu w rozumieniu ustawy:

138 osób bezrobotnych; 100,0%

b/ kryterium płci:

35 kobiet; 25,4%

103 mężczyzn; 74,6%

c/ kryterium wieku:

<i>przedział wiekowy</i>	<i>liczba osób przeszkolonych</i>	<i>udział % do ogółu przeszkolonych</i>
18 – 24 lata	43	31 %
25 – 34 lata	35	25 %
35 – 44 lata	27	20 %
45 lat i więcej	33	24 %

Analiza osób bezrobotnych przeszkolonych według kryterium wieku wskazuje na najwyższy udział procentowy (31%) osób w grupie mobilnej, tj. w przedziale wiekowym 18 – 24 lata. Na wysokim poziomie od 24 – 25% kształtował się udział osób przeszkolonych w przedziale wiekowym powyżej 45 roku życia, a także osób w przedziale wiekowym 25 – 34 lata.

d/ kryterium poziomu wykształcenia:

<i>poziom wykształcenia</i>	<i>liczba osób przeszkolonych</i>	<i>udział % do ogółu przeszkolonych</i>
wyższe	15	11 %
policealne i średnie zawodowe	43	31 %
średnie ogólnokształcące	17	12 %
zasadnicze zawodowe	30	22 %
gimnazjalne i poniżej	33	24 %

Z ogólnej liczby 138 przeszkolonych osób bezrobotnych najwyższy udział procentowy na poziomie 31%, tj. 43 osoby – stanowiły osoby przeszkolone z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Najniższy odsetek na poziomie średnio 11 – 12% odnotowano w odniesieniu do osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym.

e/ kryterium przynależności do grupy szczególnego ryzyka:

<i>kategorie wyszczególnione według art. 49 ustawy</i>	<i>liczba osób przeszkolonych*</i>	<i>udział % do ogółu przeszkolonych</i>
osoby do 25 roku życia	43	31 %
długotrwale bezrobotni	45	33 %
kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	1	1 %
osoby powyżej 50 roku życia	18	13 %
bez kwalifikacji zawodowych	3	2 %
bez doświadczenia zawodowego	34	25%
bez wykształcenia średniego	63	46 %
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko	7	5 %

osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	2	1 %
niepełnosprawni	6	4 %

* - osoby bezrobotne, które zakończyły szkolenia mogą jednocześnie być wyszczególnione w różnych kategoriach wyróżnionych według kryterium określonego w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Z ogólnej liczby 138 osób bezrobotnych, które zakończyły szkolenia w 2011r. najwyższy odsetek na poziomie 46% (63 osoby) stanowiły osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego. Na wysokim poziomie w przedziale od 31 – 33% kształtował się odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych. Najniższy udział % stanowiły kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia oraz osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności.

– liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu

53 osoby; 38,4%

– koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń

4.646,89 zł

– przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia

a/ przeciętny koszt szkolenia – 3.420,63 zł

b/ przeciętny koszt osobogodziny szkolenia – 20,17 zł

FINANSOWANIE KOSZTÓW EGZAMINÓW I UZYSKANIA LICENCJI WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2011r.

W roku 2011 Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach sfinansował na podstawie zawartych umów koszty egzaminów lub uzyskania licencji dla 11 osób bezrobotnych.

– liczba i odsetek osób, które zdały sfinansowany egzamin lub uzyskały licencję w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie

10 osób; 90,9%

– liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu sfinansowanego egzaminu, uzyskaniu licencji

3 osoby; 27,3%

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW STUDIÓW PODYPLOMOWYCH WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2011r.

W 2011r. 37 osób bezrobotnych zakończyło studia podyplomowe, natomiast na podstawie zawartych w 2010r. umów o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych 3 osoby będą kontynuowały udział w studiach podyplomowych w 2012r.

• liczba i odsetek osób, które ukończyły studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie

37 osób; 100,0%

▪ liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu studiów podyplomowych

25 osób; 67,6%

5. Przyznawanie środków z Funduszu Pracy z tytułu refundacji kosztów na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, na uruchomienie działalności gospodarczej przez osobę bezrobotną.

Zestawienie wniosków dotyczących refundacji kosztów na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Refundacja ma na celu wsparcie przedsiębiorców przy tworzeniu nowych miejsc pracy. Przedsiębiorca tworząc nowe stanowisko pracy może otrzymać częściowy zwrot kosztów tworzonego stanowiska przy równoczesnym zatrudnieniu osoby bezrobotnej. Refundację poprzedza złożenie wniosku, który jest opiniowany przez komisję, w skład której wchodzi przedstawiciele Powiatowej Rady Zatrudnienia oraz przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach.

Rok 2011	Złożone wnioski	Ilość wnioskowanych stanowisk	Stanowisko	Wnioskowana kwota na doposażenie	Kwota przyznana przez Komisję	Uwagi
STYCZEŃ	18	1	grafik komputerowy	19.200,00	-	Negatywne
		4	2 – pracownik myjni 2 – pracownik serwisu ogumienia	73.600,00	73.600,00	Umowa 11.04.2011r.
		1	pracownik biurowy	19.170,00	-	Niekompletny
		1	pracownik pomocniczy	19.300,00	-	Niekompletny
		1	magazynier	19.200,00	-	Negatywne
		3	elektromonter	57.356,94	19.200,00	Umowa 07.04.2011r.
		2	fryzjer sprzedawca	38.360,00	16.200,00	Umowa 31.03.2011r.
		1	specjalista ds. reklamy	19.200,00	19.200,00	Umowa 26.04.2011r.
		2	referent ds. turystyki	35.000,00	-	Niekompletny
		1	pracownik restauracji	19.200,00	-	Niekompletny
		1	wulkanizator	19.200,00	19.200,00	Umowa 01.04.2011r.
		1	gipsiarz-szpachlarz	19.200,00	-	Niekompletny
		1	pomoc kosmetyczna	19.000,00	-	Niekompletny
		1	pracownik kadrowo-płacowy	11.779,11	-	Niekompletny
		1	kierownik obszaru	19.132,09	-	Niekompletny
		1	pracownik techniczny	19.196,58	-	Niekompletny

		1	obsługa okienka pocztowego	19.200,00	19.200,00	Umowa 31.03.2011r.
		1	mechanik samochodowy	19.200,00	-	Niekompletny
LUTY	23	4	spawacz-ślusarz - 2 ślusarz-frezer kierowca-monter	77.800,00	-	Niekompletny
		1	pracownik biurowy	15.320,70	11.100,00	Umowa 07.04.2011r.
		1	informatyk	19.200,00	14.400,00	Rezygnacja
		1	pracownik budowlany	19.200,00	19.200,00	Umowa 04.04.2011r.
		1	inżynier serwisu	19.200,00	-	Niekompletny
		1	fizjoterapeuta	19.200,00	-	Negatywne
		5	obsługa linii produktów smażonych	95.000,00	95.000,00	Umowa 26.04.2011r.
		1	doradca klienta	17.290,00	-	Niekompletny
		1	pomoc kosmetyczna	19.000,00	-	Niekompletny
		1	kierownik ds. produkcji, magazynu i logistyki	19.200,00	-	Niekompletny
		1	specjalista ds. projektów szkoleniowych	19.200,00	-	Negatywne
		1	pracownik techniczny	19.196,58	19.100,00	Umowa 05.04.2011r.
		1	pracownik kadrowo-płacowy	11.779,11	-	Negatywne
		1	kierownik obszaru	19132,09	19.100,00	Umowa 05.04.2011r.
		1	pracownik pomocniczy	19.200,00	-	Niekompletny
		1	specjalista ds. kursów	19.170,00	10.500,00	Umowa 08.04.2011r.
		1	inżynier serwisu	19.200,00	-	Negatywne
		2	pozycjoner stron www copywriter	37.650,00	-	Niekompletny
		1	serwisant	19.100,00	-	Negatywne
		1	pomoc kosmetyczna	19.000,00	19.000,00	Umowa 04.04.2011r.
		1	doradca klienta	17.290,00	13.900,00	Umowa 04.04.2011r.
		1	kierownik ds. produkcji, magazynu	19.200,00	-	Negatywne

			i logistyki			
		4	spawacz-ślusarz - 2 ślusarz-frezer kierowca-monter	76.800,00	-	Niekompletny
MARZEC	27	1	księgowa	19.200,00	-	Niekompletny
		1	magazynier- kierowca	19.200,00.	-	Niekompletny
		1	pracownik gospodarczy	19.200,00	-	Niekompletny
		2	magazynier sekretarka	38.400,00	17.200,00	Umowa 12.04.2011r.
		1	operator wózka widłowego	9.500,00	-	Niekompletny
		1	księgowa	18.645,00	5.100,00	Umowa 04.04.2011r.
		1	pracownik pomocniczy	19.200,00	-	Negatywne
		1	sprzedawca	19.200,00	-	Negatywne
		4	spawacz-ślusarz - 2 ślusarz-frezer kierowca-monter	76.800,00	-	Negatywne
		1	geodeta	19.200,00	-	Negatywne
		1	gipsiarz-kafelkarz	15.230,00	-	Negatywne
		1	technik prac biurowych	19.200,00	-	Negatywne
		1	księgowa	19.200,00	12.600,00	Umowa 04.04.2011r.
		1	pracownik obsługi solarium	20.600,00	20.600,00	Umowa 31.03.2011r.
		1	magazynier- kierowca	19.200,00	-	Niekompletny
		1	szpachlarz-malarz	19.200,00	-	Rezygnacja
		1	pracownik ogólnobudowlany	16.500,00	-	Nie spełnia wymogów
		1	kasjer walutowy	20.600,00	-	Negatywne
		1	pracownik produkcji	20.600,00	20.600,00	Umowa 30.03.2011r.
		1	stylista	19.200,00	-	Negatywne
		2	pomoc kuchenna kelner-barman	36.000,00	36.000,00	Umowa 07.04.2011r.
		1	mechanik samochodowy	20.000,00	-	Niekompletny
		1	lekarz weterynarii	20.600,00	-	Negatywne
		1	magazynier	20.600,00	-	Niekompletny

		1	pracownik biurowy	19.200,00	-	Niekompletny
		1	kosmetyczka	18.850,00	-	Niekompletny
		2	asystent geodety	41.200,00	-	Niekompletny
KWIECIEŃ	0	0	-	0,00	-	-
MAJ	29	1	pracownik gospodarczy	19.719,90	-	Niekompletny
		2	sprzedawca	41.200,00	39.400,00	Umowa 27.07.2011r.
		1	magazynier	19.528,00	19.500,00	Umowa 08.07.2011r.
		1	kosztorysant	19.200,00	-	Niekompletny
		1	fryzjer	18.000,00	-	Niekompletny
		2	introligator	38.200,00	38.200,00	Umowa 05.07.2011r.
		1	sekretarka	20.850,00	-	Niekompletny
		1	sprzedawca	19.200,00	8.600,00	Rezygnacja
		1	fryzjer	19.500,00	19.500,00	Umowa 15.07.2011r.
		1	kierownik ds. handlu	20.600,00	-	Niekompletny
		1	mechanik samochodowy	20.600,00	20.600,00	Umowa 04.07.2011r.
		1	parkieciarz	19.000,00	-	Negatywne
		1	kosztorysant	19.200,00	-	Negatywne
		2	ślusarz-frezer ślusarz-kierowca	41.200,00	20.600,00	Umowa 21.07.2011r.
		1	blacharz samochodowy	20.600,00	-	Niekompletny
		1	asystent architekta	20.600,00	-	Negatywne
		1	pracownik biurowy	20.600,00	-	Niekompletny
		1	mechanik samochodowy	20.600,00	-	Niekompletny
		2	specjalista ds. turystyki	38.000,00	-	Niekompletny
		1	specjalista ds. turystyki	19.960,00	-	Niekompletny
		3	sprzedawca	61.800,00	-	Niekompletny
		1	inżynier mechanik	20.600,00	-	Niekompletny
		2	asystent geodety	41.200,00	-	Niekompletny
		1	obsługa urządzeń czyszczących	20.600,00	20.600,00	Umowa 28.07.2011r.

		11	operator plotera – 2 operator maszyn do klejenia – 2 szwaczka – 4 kontroler jakości – 2 zaopatrzeniowiec – 1	154.600,00	-	Niekompletny
		1	sprzedawca	20.600,00	-	Negatywne
		1	grafik	19.718,78	-	Niekompletny
		1	operator maszyny haftującej	20.600,00	-	Niekompletny
		1	inżynier	20.600,00	-	Niekompletny
CZERWIEC	17	1	sprzedawca	18.003,50	-	Niekompletny
		1	mechanik samochodowy	15.000,00	-	Negatywne
		1	specjalista ds. turystyki	15.000,00	-	Negatywne
		1	sekretarka	14.871,00	-	Nie spełnia wymogów
		2	sprzedawca	30.000,00	15.000,00	Umowa 27.07.2011r.
		1	pracownik techniczno-biurowy	15.000,00	-	Negatywne
		1	przedstawiciel handlowy	20.600,00	-	Negatywne
		1	parkieciarz	19.000,00	-	Negatywne
		1	grafik komputerowy	15.000,00	-	Negatywne
		1	asystent architekta	20.600,00	-	Negatywne
		2	asystent geodety	30.000,00	-	Negatywne
		1	blacharz samochodowy	15.000,00	-	Negatywne
		1	operator maszyny	13.100,00	-	Negatywne
		1	hafciarz	15.000,00	-	Negatywne
		1	grafik komputerowy	14.996,03	-	Negatywne
		1	inżynier	15.000,00	-	Niekompletny
		1	specjalista ds. turystyki	15.000,00	15.000,00	Umowa 29.07.2011r.
LIPIEC	0	0	-	0,00	-	-
SIERPIEŃ	0	0	-	0,00	-	-
WRZESIEŃ	0	0	-	0,00	-	-
PAŹDZIERNIK	0	0	-	0,00	-	-
LISTOPAD	0	0	-	0,00	-	-
GRUDZIEŃ	0	0	-	0,00	-	-
OGÓŁEM	114	157	-	2.884.195,41	687.000,00	-

Wniosek niekompletny to wniosek nie spełniający wymagań formalnych, niepodlegający rozpatrzeniu.

ZESTAWIENIE WYPŁACONYCH W 2011r. ŚRODKÓW NA REFUNDACJĘ KOSZTÓW DOPOSAŻENIA STANOWISK PRACY:

Ilość zakładów, którym zrefundowano koszty doposażenia stanowisk pracy	Ilość utworzonych stanowisk pracy	Koszty utworzenia stanowisk pracy
28	38	673.585,13

Zestawienie wniosków dotyczących przyznawania środków z Funduszu Pracy na uruchomienie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne.

Pomoc finansowa kierowana jest do osób bezrobotnych, pragnących podjąć własną działalność gospodarczą. Środki są przyznawane na wniosek osoby bezrobotnej zarejestrowanej w Urzędzie Pracy. Wnioski opiniuje komisja, w skład której wchodzi przedstawiciele Powiatowej Rady Zatrudnienia oraz przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach.

Rok 2011	Złożone wnioski	Suma wnioskowanych kwot na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Ilość wniosków pozytywnie zaopiniowanych przez komisję	Suma kwot przyznanych przez Komisję	
				Algorytm	EFS
styczeń	133	2.505.154,17	0	0,00	0,00
luty	74	1.374.287,57	0	0,00	0,00
marzec	65	1.210.095,04	27	498.500,00	0,00
kwiecień	12	189.502,91	0	0,00	0,00
maj	122	2.182.206,01	17	0,00	235.710,00
czerwiec	4	57.173,10	27	510.900,00	0,00
lipiec	28	390.769,40	13	0,00	178.660,00
sierpień	0	0,00	6	0,00	81.250,00
wrzesień	64	903.997,72	5	84.200,00	2.690,00
październik	0	0,00	38	0,00	529.710,00
listopad	0	0,00	8	90.800,00	39.330,00
grudzień	0	0,00	9	124.220,00	14.370,00
Ogółem	502	8.813.185,92	150	1.308.620,00	1.081.720,00

Osoby bezrobotne które ubiegają się o przyznanie środków, zgodnie z regulaminem dotyczącym warunków i trybu refundacji ze środków Funduszu Pracy, kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków, są zobowiązane do:

1. zaliczenia testu określającego predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej,
2. rozmowy kwalifikacyjnej z doradcą zawodowym w sprawie oceny proponowanego przedsięwzięcia,
3. uczestnictwa w spotkaniu informacyjno – doradczym.

Po spełnieniu powyższych punktów wniosek jest opiniowany przez komisję.

Z ogólnej liczby 502 złożonych wniosków:

- 150 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie (w tym: 3 osoby utraciły status bezrobotnego po przyznaniu środków; 3 osoby zrezygnowały po przyznaniu środków),
- 216 wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie,
- 13 osób zrezygnowało przed przyznaniem środków,
- 123 osoby złożyły niekompletne wnioski, niepodlegające realizacji.

**ZESTAWIENIE WYPŁACONYCH W 2011r. ŚRODKÓW DLA OSÓB BEZROBOTNYCH NA
URUCHOMIENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ:**

Ilość osób, którym wypłacono środki na uruchomienie działalności gospodarczej	Kwota wypłaconych środków na podstawie zawartych umów	Kwota wypłaconych środków pomniejszona o dokonane zwroty z tytułu niewykorzystanych środków
144	2.290.870,00	2.275.171,51

6. Zestawienie dotyczące umów cywilno - prawnych w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych zawartych w okresie I - XII/ 2011r.

Miesiąc	Staże		Roboty publiczne		Prace interwencyjne		Prace społecznie użyteczne	
	Liczba umów	osoby	Liczba umów	osoby	Liczba umów	osoby	Liczba umów	osoby
I	0	0	0	0	0	2	0	0
II	0	0	0	0	0	0	0	0
III	44	*0	5	3	24	4	0	0
IV	4	86	1	7	4	21	**0	20
V	112	103	***0	8	5	4	0	0
VI	48	101	****0	8	7	5	0	2
VII	61	66	1	*****0	5	8	0	3
VIII	23	80	0	19	3	7	0	2
IX	0	8	0	2	2	4	0	0
X	0	0	0	0	0	0	0	0
XI	0	0	0	0	0	0	0	0
XII	0	0	0	0	0	0	0	0
suma	292	444	7	47	50	55	0	27

* umowy dot. stażu dla osób bezrobotnych zawarte w marcu – podjęcia w kwietniu 2011r.

** zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych w miastach na prawach powiatu nie zawiera się porozumienia.

*** umowa zawarta w kwietniu 2011r. - zatrudnienie w maju 2011r.

**** umowa zawarta w kwietniu 2011r - zatrudnienie w czerwcu 2011r.

***** umowa zawarta w lipcu 2011r. - zatrudnienie w sierpniu 2011r.

VII. ZESTAWIENIE WYDATKÓW Z FUNDUSZU PRACY

	<i>w złotych</i>
1.Prace interwencyjne	312 269
2.Stypendium stażowe	800 474
3.Stypendia za naukę w szkole dziennej	27 135
4.Roboty publiczne	319 591
5.Szkolenia	431 755
w tym:	
5.1.Kursy	261 799
5.2.Stypendia szkoleniowe	164 887
5.3.Koszty egzaminu i licencji	5 069
6.Jednorazowo przyznane środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 269 304
7.Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenie stanowisk pracy	673 585
8.Stypendia z tyt.przygotowania zawodowego	2 730
9.Studia podyplomowe	47 181
w tym:	
9.1.Dofinansowanie kosztów studiów	21 095
9.2.Stypendium z tyt.podjęcia studiów podyplomowych	26 086
10.Koszty badań bezrobotnych	27 510
11.Prace społecznie użyteczne	22 012
Razem	3 933 546
Wydatki współfinansowane z EFS:	2 800 742
Poddziałanie 6.1.3 „Aktywność-krok w stronę pracy”	2 036 743
1.Staż	997 309
2.Stypendia szkoleniowe	0
3.Kursy	0
4.Jednorazowo przyznane środki na uruchomienie działalności gospodarczej	1 039 434
Poddziałanie 6.2 „Twój pomysł na firmę”	180 100
1.Wsparcie pomostowe	68 026
2.Wynagrodzenia-umowa o dzieło	3 602
3.Jednorazowo przyznane środki na uruchomienie działalności gospodarczej	108 472
Poddziałanie 6.1.2 „Eurokadry II”	583 899
1.Wynagrodzenie pracowników	490 413
2.Zakup biletów komunikacji	3 628

miejskiej

3.Poczęstunek na Targi Pracy	1 851
4.Szkolenia pracowników (art.108)	75 547
5.Działania informacyjne (art.108)	12 460

2.Wydatki - pasywne:

14 812 094

1.Zasiłki dla bezrobotnych	14 202 693
2.Dodatki aktywizacyjne	608 711
3.Zasiłki wypłacane cudzoziemcom z UE	0
4.Składka na KRUS	690

3. Pozostałe wydatki z art. 108

708 118

1.Opłaty pocztowe	265 945
2.Koszty postępowania sądowego	4 991
3.Zakup papieru kserograficznego i inne	31 334
4.Zakup usług remontowych, serwisowych i innych	116 194
5.Szkolenie kadr realizujących zadania objęte ustawą	58 117
6.Dodatki do wynagrodzeń dla doradców zawodowych i pośredników pracy	146 466
7.Koszty komunikowania się z pracodawcami	7 692
8.Uслуги telekomunikacyjne- Internet	1 619
9.Zakup serwerów	75 760

VIII.UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OSÓB BEZ PRAWA DO ZASIŁKU - DZIAŁ 851, ROZDZIAŁ 85156 - OCHRONA ZDROWIA - SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Plan na 2011 rok : 4 875 000 zł

Wyszczególnienie	Liczba osób	Wysokość należnej składki	Składka przekazana do ZUS
Styczeń 2011 (składka za XII/10 płatna do 15.01.2011r.)	6 833	358 323	358 323
Luty 2011 (składka za I/11 płatna do 15.02.2011r.)	7 808	388 502	388 502
Marzec 2011 (składka za II/11 płatna do 15.03.2011r.)	7 817	352 424	352 424
Kwiecień 2011 (składka za III/11 płatna do 15.04.2011r.)	8 200	427 286	427 286

Maj 2011 (składka za IV/11 płatna do 15.05.2011r.)	8 454	429 327	429 327
Czerwiec 2011 (składka za V/11 płatna do 15.06.2011r.)	8 128	424 586	424 586
Lipiec 2011 (składka za VI/11 płatna do 15.07.2011r.)	7 809	410 815	410 815
Sierpień 2011 (składka za VII/11 płatna do 15.08.2011r.)	7 836	407 743	407 743
Wrzesień 2011 (składka za VIII/11 płatna do 15.09.2011r.)	7 505	395 869	395 869
Październik 2011 (składka za IX/11 płatna do 15.10.2011r.)	7 820	418 312	418 312
Listopad 2011 (składka za X/11 płatna do 15.11.2011r.)	7 903	418 308	418 308
Grudzień 2011 (składka za XI/11 płatna do 15.12.2011r.)	8 012	429 935	429 935
Grudzień 2011 (częściowa składka za XII/11 płatna do 15.01.2012r.)	0	13 570	13 570
Razem	94 125	4 875 000	4 875 000

Przyznany plan	4 875 000
Wykorzystano do 31.12.2011r.	4 875 000
Pozostało do wykorzystania	0

IX. WYDATKI BUDŻETOWE - DZIAŁ 853, ROZDZIAŁ 85333

Plan na 2011 rok:
5 502 117 zł

Paragraf	Plan	Wydatki grudzień 2011	Zobowiązania na 31.12.2011r.	tytuł zobowiązania
3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	4 000	3 989		
4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 183 049	3 088 198		
4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	210 008	192 456	208 072	doda.wynagr.roczne
4110 Składki na ubezpieczenie roczne	512 301	490 692	31 606	doda.wynagr.roczne
4120 Składki na Fundusz Pracy	82 629	63 463	5 098	doda.wynagr.roczne
4210 Zakup materiałów i wyposażenia	69 094	69 092		
4260 Zakup energii	260 867	260 867	13 956	
4270 Zakup usług remontowych	15 800	15 800		
4280 Zakup usług zdrowotnych	2 380	2 380		
4300 Zakup usług pozostałych	193 878	193 877		

4370 Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	11 675	11 674	360	
4400 Opłaty za administrowanie i czynsz za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	136 218	136 218		
4410 Podróże służbowe krajowe	7 416	7 414		
4430 Różne opłaty i składki	1 501	1 091		
4440 Odpis ZFŚS	100 262	100 262		
4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 109	1 109		
4017 Wynagrodzenia osobowe pracowników	413 704	400 107		
4047 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	22 764	22 762	23 000	doda.wynagr.roczne
4117 Składki na ubezpieczenie roczne	71 366	58 321	3 494	doda.wynagr.roczne
4119 Składki na ubezpieczenie roczne	715	26	564	doda.wynagr.roczne
4127 Składki na Fundusz Pracy	10 882	9 394		
4129 Składki na Fundusz Pracy	5	4		
4177 Wynagrodzenia bezosobowe	3 910	2 890		
4179 Wynagrodzenia bezosobowe	690	510		
3117 Świadczenia społeczne	150 948	150 024		
3119 Świadczenia społeczne	26 638	26 475		
4217 Zakup materiałów i wyposażenia	1 851	1 851		
4417 Podróże służbowe krajowe	5 640	3 628		
4707 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	817	0		
Razem	5 502 117	5 314 574	286 150	

X. INFORMACJE ZWIĄZANE ZE STATUSEM OSOBY BEZROBOTNEJ I PRYZNAWANYMI ŚWIADCZENIAMI

1. Liczba wydanych decyzji dotyczących statusu bezrobotnego, zasiłku dla bezrobotnych, stypendiów oraz dodatków szkoleniowych przyznawanych na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Wyszczególnienie	Ilość wydanych decyzji
styczeń	3 287
luty	3 207
marzec	3 286
kwiecień	3 282
maj	3 219
czerwiec	3 130
lipiec	2 995

sierpień	3 186
wrzesień	3 562
październik	3 344
listopad	2 982
grudzień	2 597
ogółem	38 077

2. Liczba wydanych postanowień

Wyszczególnienie	Postanowienia dotyczące			
	zawieszenia postępowania	podjęcia postępowania	wznowienia postępowania	sprostowania omyłki
styczeń	3	2	78	2
luty	1	0	60	1
marzec	1	0	78	2
kwiecień	4	1	45	2
maj	5	0	44	3
czerwiec	3	6	97	4
lipiec	3	0	147	5
sierpień	2	4	88	18
wrzesień	1	1	99	5
październik	2	1	61	0
listopad	0	0	48	2
grudzień	0	4	74	4
ogółem	25	19	919	48

3. Liczba wydanych decyzji po wznowieniu postępowania

Wyszczególnienie	Decyzje dotyczące statusu bezrobotnego	Decyzje dotyczące świadczeń
styczeń	59	44
luty	43	42
marzec	78	25
kwiecień	22	38
maj	40	28
czerwiec	32	78
lipiec	66	48
sierpień	35	66

wrzesień	33	29
październik	52	61
listopad	21	36
grudzień	55	34
ogółem	536	529

4. Odwołania

Wyszczególnienie	Liczba odwołań					
	złożonych	rozpatrzonych we własnym zakresie	utrzymanych w mocy *	uchylonych*	w których stwierdzono uchybiecie terminu*	pozostających w rozpatrzeniu*
styczeń	17	3	26	3	0	20
luty	13	0	12	3	0	16
marzec	24	1	1	2	0	20
kwiecień	22	1	8	2	1	15
maj	14	0	13	4	1	14
czerwiec	14	0	10	3	0	27
lipiec	27	2	8	10	0	31
sierpień	9	2	12	7	3	16
wrzesień	27	1	6	1	1	35
październik	25	3	10	5	2	23
listopad	29	1	11	6	0	38
grudzień	17	1	23	6	1	24

* - łącznie z odwołaniami, które zostały złożone w 2010r., a rozpatrzone w 2011r.

ogółem odwołania:

stan na dzień 31.12.2011r.	241	15	135	58	9	24
---------------------------------------	------------	-----------	------------	-----------	----------	-----------

5. Dodatki aktywizacyjne

Dodatek aktywizacyjny jest świadczeniem obligacyjnym dla każdego bezrobotnego z prawem do zasiłku, który podejmie - w okresie jego posiadania

- zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Przysługuje w sytuacji, gdy bezrobotny:
- w wyniku skierowania przez urząd pracy podejmie zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową z własnej inicjatywy.

Zestawienie ilościowe dodatków aktywizacyjnych

Wyszczególnienie	I 2011r.	II 2011r.	III 2011r.	IV 2011r.	V 2011r.	VI 2011r.	VII 2011r.	VIII 2011r.	IX 2011r.	X 2011r.	XI 2011r.	XII 2011r.
Liczba złożonych wniosków w miesiącu	68	90	93	85	83	67	89	63	102	85	88	78
Liczba wydanych decyzji przyznających dodatek	66	66	118	73	76	65	82	36	112	82	89	71
Liczba wydanych decyzji odmawiających przyznania dodatku	2	3	6	5	5	7	7	4	11	2	2	6
Wnioski pozostałe do rozpatrzenia na koniec miesiąca	25	46	15	22	24	19	19	42	21	22	19	20

Wydane decyzje w poszczególnych miesiącach w sprawie przyznania dodatków aktywizacyjnych dotyczą również wniosków złożonych w miesiącach poprzednich.

Wnioski pozostałe do rozpatrzenia wynikają z braku odpowiednich dokumentów, które osoby bezrobotne są zobowiązane przedstawić celem podjęcia decyzji.

Zestawienie wydatków na dodatki aktywizacyjne

Miesiąc	Kwota wydatków
I 2011r.	49.566,26 zł.
II 2011r.	45.461,94 zł.
III 2011r.	49.325,60 zł.
IV 2011r.	58.645,30 zł.
V 2011r.	52.497,30 zł.
VI 2011r.	52.086,70 zł.
VII 2011r.	52.125,18 zł.
VIII 2011r.	49.332,22 zł.
IX 2011r.	40.660,80 zł.
X 2011r.	46.401,70 zł.
XI 2011r.	53.892,40 zł.
XII 2011r.	58.715,60 zł.
Ogółem	608.711,00 zł.

6. Stypendia z tytułu podjęcia dalszej nauki

Stypendium przyznawane jest bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych, którzy w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjęli dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych albo w szkole wyższej w systemie studiów niestacjonarnych. Stypendium przysługuje od dnia podjęcia nauki przez okres 12 miesięcy. Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Zestawienie ilościowe stypendiów

Wyszczególnienie	I 2011r.	II 2011r.	III 2011r.	IV 2011r.	V 2011r.	VI 2011r.	VII 2011r.	VIII 2011r.	IX 2011r.	X 2011r.	XI 2011r.	XII 2011r.
Liczba złożonych wniosków w miesiącu	0	1	7	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Liczba wydanych decyzji przyznających stypendium	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Liczba wydanych decyzji odmawiających przyznania stypendium	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0	0
Wnioski pozostałe do rozpatrzenia na koniec miesiąca	0	0	3	1	1	2	2	0	0	0	0	0

Wydane decyzje w poszczególnych miesiącach w sprawie przyznania stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki dotyczą również wniosków złożonych w miesiącach poprzednich.

Wnioski pozostałe do rozpatrzenia wynikają z braku odpowiednich dokumentów, które to osoby bezrobotne są zobowiązane przedstawić celem podjęcia decyzji.

Zestawienie wydatków na stypendia

Miesiąc	Kwota wydatków
I 2011	1.310,20 zł.
II 2011	1.866,20 zł.
III 2011	1.484,20 zł.
IV 2011r.	1.558,50 zł.
V 2011r.	2.139,30 zł.
VI 2011r.	2.226,30 zł.
VII 2011r.	2.272,20 zł.
VIII 2011r.	5.343,10 zł.
IX 2011r.	3.570,60 zł.
X 2011r.	2.105,30 zł.
XI 2011r.	1.553,80 zł.
XII 2011r.	1.704,80 zł.
Ogółem	27.134,50 zł.

XI. INTEGRACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

PROGRAM DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Projekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Projekt 1. POŚREDNICTWO PRACY

Na koniec grudnia 2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach zarejestrowane były ogółem 584 osoby niepełnosprawne, z tego:

- 505 osób bezrobotnych (w tym 227 kobiet)
- 79 osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (w tym 29 kobiet).

W 2011r. usługi pośrednictwa pracy obejmowały realizację zadań w zakresie:

- udzielania osobom niepełnosprawnym bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, a w przypadku braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia umożliwienie skorzystania z innych usług rynku pracy
- świadczenia pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy
- organizacji giełd pracy i spotkań zarejestrowanych osób z potencjalnymi pracodawcami.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w okresie sprawozdawczym dysponował 834 wolnymi miejscami pracy dla osób niepełnosprawnych. Wśród ofert dominowały oferty na stanowisko dozorca, portiera, pracownika ochrony mienia, pracownika prac porządkowych, kasjera –

sprzedawcy, pracownika restauracji, pracownika administracyjno – biurowego, pracownika obsługi klienta oraz konsultanta telefonicznego.

Z usług pośrednictwa pracy w okresie sprawozdawczym skorzystało ogółem 3.313 zarejestrowanych osób.

Zorganizowano 7 giełd pracy, w których uczestniczyło 119 osób (20,4% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych), z czego do udziału w dalszych rozmowach z pracodawcami zakwalifikowane zostały 32 osoby (26,9% w stosunku do ogólnej liczby niepełnosprawnych, którzy wzięli udział w giełdach pracy).

W trakcie giełd prowadzony był nabór na następujące stanowiska pracy:

- 1) sprzątaczką – 3 giełdy pracy (25 wolnych miejsc pracy)
- 2) strażnik dozoru – 1 giełda pracy (15 wolnych miejsc pracy)
- 3) pracownik ochrony – 1 giełda pracy (4 wolne miejsca pracy)
- 4) kasjer – kucharz – 2 giełdy pracy (6 wolnych miejsc pracy).

Wydano 464 osobom skierowania do pracy.

W wyniku realizacji zadań zaplanowanych w ramach pośrednictwa pracy, zatrudnienie podjęło 239 osób niepełnosprawnych (co stanowi 40,9% ogółu niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2011r.), w tym 32 osoby w wyniku wydanych skierowań.

Praktyka pokazuje, że wymogi kwalifikacyjne określone przez potencjalnych pracodawców są przez osoby niepełnosprawne w małym stopniu akceptowane, co nie pozostaje bez wpływu na wskaźnik podjęć pracy w tej grupie zarejestrowanych osób. Przyczyn tego stanu rzeczy należy upatrywać w fakcie, iż pracodawcy wymagają od kandydatów do pracy w miarę dobrego stanu zdrowia, dyspozycyjności i gotowości do pracy w systemie zmianowym oraz w ramach innych form zatrudnienia niż umowa o pracę.

Powyższe czynniki znacznie utrudniały proces rekrutacji oraz miały wpływ na liczbę podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne w okresie sprawozdawczym.

W ramach Projektu 1 „Pośrednictwo pracy” Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach realizował również zadania w zakresie:

- organizacji staży u pracodawców,
- kierowania osób bezrobotnych do wykonywania pracy w ramach robót publicznych,
- wspierania pracodawców w tworzeniu miejsc pracy dla zarejestrowanych osób niepełnosprawnych poprzez refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Źródłem finansowania w 2011r. zadań realizowanych w ramach Projektu 1 „Pośrednictwo pracy” był Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny oraz PFRON.

W okresie sprawozdawczym zaktywizowano 35 osób, tj. 6% ogólnej liczby niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2011r., w tym:

1. programem stażu objęto 29 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (5,7% w stosunku do ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2011r.), z tego:

a/ w ramach środków Funduszu Pracy – skierowano na staż 2 osoby bezrobotne,

b/ w ramach projektu „Aktywność – krok w stronę pracy” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – skierowano na staż 27 osób bezrobotnych,

2. w ramach środków Funduszu Pracy zatrudnienie:

a/ w ramach robót publicznych podjęły 2 osoby bezrobotne,

b/ w ramach refundacji pracodawcy kosztów doposażenia stanowiska pracy podjęła 1 osoba bezrobotna.

3. w ramach środków PFRON dokonano na wniosek pracodawców refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy dla 3 osób niepełnosprawnych skierowanych przez tut. urząd.

Wydatki w ramach środków Funduszu Pracy:

W okresie sprawozdawczym ze środków Funduszu Pracy wydatkowano kwotę w wysokości 47.797,19 zł, z tego na organizację:

- staży u pracodawców – 6.915,28 zł (w tym na wypłatę stypendiów stażowych – 5.468,80 zł oraz składki na ubezpieczenie społeczne – 1.446,48 zł)
- robót publicznych – 21.881,91 zł (w tym na refundację części kosztów z tytułu wypłaconego wynagrodzenia – 18.892,14 zł oraz składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia – 2.989,77 zł)
- refundację pracodawcy kosztów doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 19.000,00 zł.

Wydatki w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

Z tytułu organizacji staży u pracodawców w ramach projektu „Aktywność – krok w stronę pracy” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wydatkowano kwotę w wysokości 76.970,14 zł, w tym na wypłatę stypendiów stażowych – 60.870,10 zł oraz składki na ubezpieczenie społeczne – 16.100,04 zł.

Wydatki w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

Na podstawie zawartych umów tut. urząd dokonał refundacji zwrotu kosztów wyposażenia 3 stanowisk na kwotę 1000.000,00 zł.

Projekt 2. PORADNICTWO ZAWODOWE

W ramach Projektu 2 „Poradnictwo zawodowe” w 2011 roku oferowano osobom niepełnosprawnym usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

W okresie od stycznia do grudnia 2011r. z usług doradczych skorzystało ogółem 1.009 osób, z czego:

- w ramach poradnictwa indywidualnego i informacji zawodowej – 999 osób
- w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy (szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy i zajęcia aktywizacyjne) – 10 osób.

W okresie sprawozdawczym z ogólnej liczby osób objętych usługami w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej:

- 132 osoby skorzystały z rozmów wstępnych (w tym 62 kobiety). Zgodnie z obowiązującymi standardami usług rynku pracy rozmowy wstępne miały na celu ustalenie potrzeb i oczekiwań osoby zgłaszającej się pierwszy raz do doradcy zawodowego oraz ustalenie odpowiedniej indywidualnie formy aktywizacji zawodowej
- 261 osób (w tym 122 kobiety) objęto procesem doradczym w ramach indywidualnych porad zawodowych
- 604 osoby uczestniczyły w wizytach doradczych w ramach poradnictwa zawodowego m.in. w związku z realizacją Indywidualnych Planów Działania
- 2 osoby uczestniczyły w spotkaniach dotyczących informacji zawodowych o zawodach i sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Przedstawione dane liczbowe wskazują, że w okresie sprawozdawczym najwięcej osób (999) skorzystało z indywidualnego poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

Porady zawodowe koncentrowały się na pomocy w określeniu planów zawodowych i sporządzeniu bilansu indywidualnych doświadczeń i umiejętności zawodowych osób korzystających z pomocy doradcy zawodowego oraz ich ukierunkowaniu w zakresie ponownego wejścia na rynek pracy.

W okresie sprawozdawczym podjęto współpracę z następującymi instytucjami zajmujących się problematyką aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych:

- Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych w zakresie możliwych form

wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

- Stowarzyszeniem Współpracy Regionalnej w Chorzowie w zakresie udzielenia przez urząd pracy pomocy w procesie rekrutacji beneficjentów do projektu pn. „Spółdzielnie socjalnej drugiej generacji” współfinansowanego ze środków EFS. Projekt obejmował m.in. przeszkolenie uczestników w problematyce spółdzielczości socjalnej, wyjazdowe szkolenie integracyjne, szkolenie zawodowe pod kątem profilu działalności konkretnej spółdzielni socjalnej, pomoc w przygotowaniu biznes planu oraz uzyskanie przez beneficjentów projektu dotacji w wysokości 20.000,00 zł i wsparcia pomostowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej. Okres realizacji w/w projektu: od 01.10.2009r. do 30.06.2011r.
- Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o w Chorzowie w zakresie promocji wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych możliwości udziału w projekcie „Zainwestuj w siebie” realizowanym przez Centrum. Projekt skierowany jest do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ramach projektu przewidziano wsparcie psychologiczne, trening interpersonalny, wyznaczenie indywidualnych ścieżek rozwoju zawodowego beneficjentów oraz szkolenia z obsługi komputera i Internetu oraz językowe (angielski lub niemiecki), a także szkolenia zawodowe m.in. kelner – barman, telemarketer z obsługą klienta, którymi planuje się objąć spośród beneficjentów ostatecznych 120 osób z grup zagrożonych wykluczeniem. W/w projekt obejmuje okres: od 01.02.2010r. do 31.01.2012r.
- Państwową Inspekcją Pracy w Katowicach w zakresie zaznajomienia pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne z prawnymi aspektami dotyczącymi zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W tym celu tut. urząd zorganizował w dniu 2 grudnia 2011r. dla pracodawców spotkanie informacyjno – doradcze z udziałem przedstawiciela PIP.

W celu realizacji zadań określonych w Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 214 z 2010r., poz. 1407, Dz. U. Nr 127 z 2011r., poz. 721) w zakresie:

- szkoleń dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy (*Projekt 3*)
- zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych (*Projekt 4*)
- zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy (*Projekt 5*)
- przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (*Projekt 6*)
- refundacji kosztów szkolenia organizowanego przez pracodawcę dla zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych (*Projekt 7*),

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach otrzymał na mocy Uchwały Nr VII/93/11 Rady Miasta Katowice z dnia 28.03.2011r. limit środków finansowych w wysokości 400.000,00 zł, w tym z przeznaczeniem na:

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – 300.000,00 zł
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 100.000,00 zł.

Na podstawie uchwały Nr XI/188/11 Rady Miasta Katowice z dnia 22.06.2011r. zwiększono o kwotę 50.000,00 zł wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowo przyznanych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Łączna kwota środków będących w 2011r. w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach na realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej wyniosła 450.000,00 zł.

Projekt 3. SZKOLENIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY

W okresie sprawozdawczym źródłem finansowania organizacji szkoleń dla osób niepełnosprawnych był Fundusz Pracy.

Organizacja szkoleń miała na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i ogólnych zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, a tym samym zwiększenie ich szans na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Na szkolenia zawodowe kierowano w okresie sprawozdawczym osoby w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach realizacji Projektu 3 przeszkolono 7 osób niepełnosprawnych bezrobotnych (1,4% z ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych na koniec grudnia 2011r.), w tym:

a/ w szkoleniach zawodowych uczestniczyło 6 bezrobotnych w następujących kierunkach szkoleń:

- samodzielna księgowa – 1 osoba,
- przedstawiciel handlowy z elementami telemarketingu i nowoczesnymi technikami sprzedaży – 1 osoba,
- sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej – 1 osoba,
- obsługa kasy fiskalnej – 1 osoba,
- kurs przygotowawczy do egzaminu na uprawnienia elektryczne – 1 osoba,
- kurs masażu I-go stopnia o profilu rozszerzonym – 1 osoba,

b/ w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy wzięła udział 1 osoba bezrobotna.

Wydatki w ramach środków z Funduszu Pracy:

W okresie sprawozdawczym ze środków Funduszu Pracy na organizację szkoleń wydatkowano kwotę w wysokości 12.887,37 zł, z tego:

- na pokrycie kosztów usług szkoleniowych wykonanych przez instytucje szkoleniowe – 8.474,00 zł
- na wypłatę stypendiów szkoleniowych z tytułu udziału osób bezrobotnych w szkoleniach zawodowych – 3.797,18 zł (w tym składki na ubezpieczenie społeczne – 794,28 zł)
- na wypłatę stypendium szkoleniowego z tytułu udziału przez osobę bezrobotną w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy – 616,19 zł (w tym składki na ubezpieczenie społeczne – 128,89 zł).

Projekt 4. ZWROT DODATKOWYCH KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Ze względu na brak złożonych w 2011r. wniosków o zwrot kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych nie przyznano środków na ten cel.

Projekt 5. ZWROT KOSZTÓW WYPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2011r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach wpłynęło 8 wniosków pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej na kwotę 305.670,00 zł. Zgodnie z przepisami wykonawczymi do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych złożone wnioski poddano analizie pod względem formalno – rachunkowym, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wnioskodawcy zostali zobowiązani do dokonania korekty wniosku w

terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Wnioski kompletne podlegały komisyjnej ocenie. Warunki umowy o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy negocjowano indywidualnie z wnioskodawcami. Na podstawie zawartych umów urząd dokonał zwrotu kosztów wyposażenia 3 stanowisk pracy na łączną kwotę 100.000,00 zł.

Refundacji podlegały koszty wyposażenia następujących stanowisk pracy:

- pracownik do prac porządkowych
- pracownik do nanoszenia znaków identyfikacyjnych
- magazynier – sprzedawca.

Projekt 6. JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ROLNICZEJ LUB WNIESIENIE WKŁADU DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ

W 2011r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach wpłynęło 15 wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej na łączną kwotę 598.151,73 zł. W ramach złożonych wniosków 1 osoba niepełnosprawna poszukująca pracy nie pozostająca w zatrudnieniu wnioskowała o środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

Zgodnie z przepisami wykonawczymi do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych złożone wnioski poddano analizie pod względem formalno – rachunkowym, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wnioskodawcy zostali zobowiązani do dokonania korekty wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Po spełnieniu wymogów formalnych, każdy wnioskodawca został objęty pomocą doradczą w ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego. Pomoc ta koncentrowała się na ustaleniu indywidualnych doświadczeń i umiejętności zawodowych wnioskodawcy do podjęcia pracy na własny rachunek oraz przeprowadzeniu analizy SWOT planowej działalności gospodarczej. W dalszym etapie wnioski kompletne podlegały komisyjnej ocenie. Warunki umowy o przyznanie środków na samozatrudnienie negocjowano indywidualnie z każdym wnioskodawcą. Na podstawie zawartych umów wypłacono jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla 9 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 349.379,87 zł, w tym dla 1 osoby niepełnosprawnej poszukującej pracy nie pozostającej w zatrudnieniu na przystąpienie do spółdzielni socjalnej na kwotę 36.900,00 zł.

Różnica w wysokości 620,13 zł pomiędzy kwotą limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (350.000,00 zł) a kwotą poniesionych wydatków (349.379,87 zł) wynika z faktu zwrotu środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej a nie wydatkowanych zgodnie z zawartą umową przez 1 wnioskodawcę.

Wnioskodawcy otrzymali środki na podjęcie działalności gospodarczej o następującym profilu:

- usługi instalacyjne, montaż instalacji gazowych, wodno – kanalizacyjnych
- biuro obrotu nieruchomościami, zarządzanie i pośrednictwo nieruchomości
- usługi w zakresie postprodukcji audio i video
- usługi edukacyjne
- usługi informatyczne
- usługi masażu i kosmetyka, gabinet odnowy biologicznej i kosmetyki ogólnej
- usługi gastronomiczne, pizzeria
- pomiar, projektowanie, sprzedaż i montaż mebli
- obsługa sitodruku, projektowanie graficzne i fotografia (spółdzielnia socjalna).

Projekt 7. REFUNDACJA KOSZTÓW SZKOLENIA ORGANIZOWANEGO PRZEZ PRACODAWCĘ DLA ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2011r. nie wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach wnioski o refundację w/w kosztów.

XII. MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analiza problemu bezrobocia w Katowicach została przeprowadzona w aspekcie zawodów zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych do urzędu w I połowie 2011r.

Klasyfikacja zawodów wg liczby osób zarejestrowanych:/ w tabeli wykazano zawody, w których zarejestrowanych jest powyżej 50 osób/

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
1	Bez zawodu	833	492	45	27	38	18
2	Sprzedawca	814	727	15	13	137	124
3	Robotnik gospodarczy	277	70	1	1	50	11
4	Sprzątaczką biurową	266	263	0	0	56	56
5	Technik prac biurowych	248	228	7	4	45	40
6	Technik ekonomista	204	174	7	6	28	23
7	Robotnik budowlany	160	2	2	0	39	1
8	Ślusarz	158	1	0	0	34	0
9	Magazynier	150	39	2	0	24	7
10	Kucharz	98	67	1	0	19	14
11	Murarz	88	0	0	0	19	0
12	Fryzjer	85	82	2	2	10	10
13	Dozorca	85	58	0	0	17	14
14	Krawiec	81	75	0	0	12	10
15	Kierowca samochodu osobowego	80	1	2	0	19	0
16	Kasjer handlowy	76	70	4	3	12	12
17	Pomoc kuchenna	75	62	1	1	8	7
18	Górnik eksploatacji podziemnej	73	0	0	0	13	0
19	Pozostali pracownicy ochrony	70	10	0	0	15	1
20	Ekonomista	69	47	2	1	16	11
21	Technik mechanik	66	8	0	0	10	3
22	Kelner	65	49	1	1	13	8
23	Cukiernik	64	46	0	0	10	10
24	Kierowca samochodu ciężarowego	59	0	0	0	10	0
25	Barman	57	47	1	1	11	7
26	Przedstawiciel handlowy	51	21	0	0	8	4
27	Technik informatyk	51	10	2	0	10	2

Struktura bezrobotnych wg grup zawodów

Lp.	Nazwa grupy zawodowej	Procentowy udział w ogólnej grupie bezrobotnych
1	Sprzedawcy i pokrewni	14,46
2	Pracownicy usług osobistych	8,90
3	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,57
4	Średni personel ds. biznesu i administracji	5,42
5	Pomoce domowe i sprzątaczk	5,06
6	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	5,05
7	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,97
8	Robotnicy budowlani i pokrewni /z wyjątkiem elektryków /	4,26
9	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	4,12
10	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,97
11	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	3,39
12	Specjaliści dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,96
13	Pracownicy ds. spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,86
14	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,83
15	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,75
16	Elektrycy i elektronicy	2,50
17	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,36
18	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,86
19	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	1,65
20	Pracownicy usług ochrony	1,59
21	Specjaliści nauczania i wychowania	1,54
22	Pracownicy obsługi klienta	1,54
23	Średni personel ds. zdrowia	1,37
24	Technicy informatycy	1,19
25	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewni	1,02
26	Inne	5,81
		100

Dokonując analizy powyższych zestawień należy zauważyć że ponad 1400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie to osoby praktycznie bez kwalifikacji zawodowych /poz. w tabeli nr 1 - bez zawodu, dozorca, sprzątaczk, robotnik gospodarczy /.

Jest to grupa osób nie posiadająca wyuczonego zawodu, szczególnie trudna do aktywizacji ze względu na posiadane przez część osób bezrobotnych duże ograniczenia zdrowotne i przeciwwskazania do pracy fizycznej. Grupę tę reprezentują często osoby w starszym wieku, które nie mają możliwości podjęcia ciężkiej pracy fizycznej oraz osoby młode kończące edukację na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej, nie posiadające doświadczenia zawodowego, które kompletnie nie są zainteresowane podjęciem pracy jako robotnik gospodarczy lub dozorca. Osoby te uważają prace na wskazanych stanowiskach jako

poniżające, znacznie bardziej zainteresowane są otrzymaniem świadczeń z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Znaczną część ogółu zarejestrowanych osób stanowią sprzedawcy i zawody pokrewne związane z działalnością handlową. Zawód sprzedawcy jest nadal najbardziej licznym zawodem spośród ogólnej liczby zarejestrowanych osób. W grupie tej przeważają kobiety posiadające doświadczenie, głównie w branży spożywczej. Zawód ten na obecnym rynku pracy wymaga dużej dyspozycyjności ze strony osób bezrobotnych ze względu na godziny pracy oraz konieczność pracy w dni świąteczne. Zarejestrowani sprzedawcy posiadają w większości wykształcenie zawodowe oraz praktykę w handlu, znajomość obsługi kasy fiskalnej i minimum sanitarne. Osoby te w dalszym ciągu mają duże szanse na podjęcie zatrudnienia głównie w sklepach branży spożywczej.

Druga grupa stanowiąca ponad 8,9% ogółu zarejestrowanych to pracownicy usług osobistych, w tym: kucharze, kelnerzy, fryzjerzy, kosmetyczki oraz opiekunki dziecięce. Zaobserwowano, że absolwentki szkół fryzjerskich oraz gastronomicznych nie są chętne do podjęcia pracy w tym zawodzie. Absolwentki z wykształceniem na poziomie średnim poszukują pracy w biurze, natomiast osoby, które ukończyły szkoły zawodowe z reguły poszukują pracy w handlu lub zainteresowane są ofertami pracy na stanowisko sprzątaczk.

Trzecia pod względem procentowego udziału w ogólnej grupie bezrobotnych jest grupa obejmująca zawody robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych. Grupa ta dotyczy większości zawodów techniczno- mechanicznych – tj. ślusarzy i pokrewnych, mechaników pojazdów samochodowych, elektromonterów, monterów i operatorów maszyn. Pracodawcy wymagają od kandydatów z tej grupy zawodowej przede wszystkim kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego. Jednakże osoby bezrobotne zarejestrowane w tych zawodach mają w większości dłuższą przerwę w zatrudnieniu oraz nie posiadają aktualnych uprawnień np. SEP. Osoby bezrobotne, głównie absolwenci posiadający zawód mechanika samochodowego nie spełniają w pełni wymagań pracodawców w zakresie znajomości elektromechaniki oraz obsługi komputera. Absolwenci tego kierunku mają świadomość, że nie poradzą sobie w pracy w nowoczesnych warsztatach samochodowych i często zainteresowani są ofertami pracy z innej branży.

Przedstawione zestawienia wskazują również na rejestracje w urzędzie dużych grup zawodowych:

- a) średni personel ds. biznesu i administracji (5,41%)
- b) sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (4,11%)
- c) specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania. (3,8%)

W grupach tych znajdują się osoby zarówno z wykształceniem średnim jak i wyższym, poszukujące pracy „w biurze”.

Pracodawcy zgłaszający wolne miejsca pracy na stanowisko pracownika biurowego, sekretarki, asystentki, ekonomisty, wymagają kontaktu wstępnego wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej. Rekrutacja polega na weryfikacji dokumentów aplikacyjnych osób zainteresowanych ofertą. Po weryfikacji dokumentów pracodawca zaprasza kandydatów na rozmowy kwalifikacyjne. Z rozmów przeprowadzanych z pracodawcami wynika, że na jedno zgłoszone miejsce pracy biurowej wpływa ok. 200 ofert.

Podstawą skutecznego poszukiwania pracy w zawodach biurowych jest biegła obsługa komputera oraz poczty elektronicznej, mile widziana znajomość języków obcych oraz doświadczenie w zakresie szeroko pojętych prac biurowych. Ze względu na małą liczbę ofert prac biurowych Urząd proponuje dla tej grupy skorzystanie z ofert stażu. Staże są popularną formą, z której korzystają pracodawcy zwłaszcza proponując stanowiska związane z obsługą biurową. Osoby z tej grupy poszukują również ofert w działach księgowości. Jednakże lokalny rynek pracy wykazuje niewielkie zapotrzebowanie na zatrudnienie osób w tych zawodach.

Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i pokrewnych stanowi 5,04% ogółu zarejestrowanych. Grupę tę tworzą głównie:

1. technicy mechanicy

2. technicy elektronicy i pokrewni
3. technicy technologii żywności
4. technicy elektrycy.

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia w tej grupie posiadają osoby decydujące się na kontynuowanie nauki na uczelniach wyższych lub podwyższające swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie niezbędnych uprawnień do wykonywania zawodu np. uprawnienia SEP.

Grupa robotników budowlanych i pokrewnych stanowi ponad 4,26% w ogólnej strukturze osób bezrobotnych wg zawodów. Oferty w zawodach budowlanych są ofertami sezonowymi i pojawiają się w okresie letnim. Dotyczą przede wszystkim fachowców tj. murarzy, płytkarzy, malarzy i gipsarzy, monterów rusztowań i dociepleń budynków oraz prac ogólnobudowlanych. Pracodawcy wymagają udokumentowanego doświadczenia w zawodzie i samodzielności w działaniu. Oferty budowlane często dotyczą pracy na wysokości co stanowi barierę dla części osób, które nie otrzymują zdolności od lekarza medycyny pracy bądź ze względu na wiek - pracy takiej podjąć nie mogą. Aktualnie pracodawcy realizujący zlecenia związane z budownictwem posilkują się w dużym stopniu robotnikami budowlanymi z Ukrainy i Republiki Mołdowy. Pracownicy zza wschodniej granicy znajdują uznanie u polskich pracodawców niekoniecznie ze względu na szczególne kwalifikacje zawodowe - lecz ze względu na chęć do pracy i przestrzeganie dyscypliny pracy.

W ogólnej strukturze bezrobotnych od 2-3 % stanowią następujące grupy zawodowe:

- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
- elektrycy i elektronicy
- kierowcy i operatorzy pojazdów
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- pracownicy ds. finansowo-statystycznych
- specjaliści dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury

Pośród powyższych grup zawodowych zdecydowanie największe szanse na zatrudnienie posiadają kierowcy, którzy podwyższają i aktualizują kwalifikacje zawodowe, aby sprostać wysokim wymaganiom pracodawców. Aktualnie Urząd dysponuje ofertami dla kierowców z kategoriami C, C+E oraz dodatkowymi uprawnieniami np. kurs na przewóz osób i rzeczy lub ADR. Duże szanse na znalezienie zatrudnienia roszą również elektrycy pod warunkiem posiadania aktualnych uprawnień SEP oraz doświadczenia w zawodzie.

W ogólnej strukturze bezrobotnych najmniejsze grupy (od 1-2%) stanowią m.in.:

- pracownicy usług ochrony,
- rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni,
- technicy informatycy.

Urząd nie dysponował ofertami dla techników informatyków. Oferty tej branży dotyczyły głównie ofert stażowych lub wymagały od kandydatów wykształcenia wyższego z zakresu informatyki, umiejętności programowania oraz znajomości innych systemów informatycznych. Grupę zawodów rzemieślniczych stanowią: piekarze, cukiernicy i pokrewni, stolarze, szwaczki krawcowe i pokrewne. Ofert pracy w tych dziedzinach jest mało i nie ma większego zapotrzebowania na wskazane zawody.

Urząd dysponuje ofertami pracy dla pracowników ochrony ale w większości dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Pracodawcy zatrudniają osoby nie posiadające licencji pracownika ochrony ale wymagają zaświadczenia o niekaralności, które kandydat jest zobowiązany sfinansować lub oczekują doświadczenia w zawodzie. Oferty w ochronie dotyczą głównie ochrony obiektów handlowych, pracy w nocy i w systemie 12 godzinnym.

Dane dot. struktury ofert pracy w poszczególnych zawodach prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy I połowa 2011r.
1	Sprzedawcy i pokrewni	18,70
2	Robotnicy budowlani i pokrewni / z wyłączeniem elektryków /	10,98
3	Pracownicy usług osobistych	9,81
4	Pomoce domowe i sprzątaczk	8,79
5	Średni personel d/s biznesu i administracji	6,82
6	Pracownicy usług ochrony	5,47
7	Kierowcy i operatorzy pojazdów	5,11
8	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	4,07
9	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	4,16
10	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	3,76
11	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,54
12	Pracownicy obsługi klienta	2,05
13	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,19
14	Elektrycy i elektronicy	1,71
15	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,68
16	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,37
17	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	1,35
18	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,07
19	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,04
20	Inne	6,33
		100

Z przedstawionego zestawienia wynika, iż w I połowie 2011r. podobnie jak w latach ubiegłych na lokalnym rynku pracy nastąpiło największe zapotrzebowanie na zatrudnienie osób z branży handlowej i pokrewnej. Oferty dla sprzedawców dotyczyły głównie ofert branży spożywczej. Pracodawcy wymagali od kandydatów posiadania aktualnej książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, obsługi kasy fiskalnej i doświadczenia w branży spożywczej. Praca w handlu w dalszym ciągu łączy się z dużą dyspozycyjnością kandydatów ze względu na godziny pracy przy minimalnym wynagrodzeniu.

W tej grupie ofert pracy znajdują się oferty na stanowiska sprzedawców - konsultantów w centrach sprzedaży telefonicznej. Z przedstawionych w opracowaniu danych wynika, że telemarketer jest aktualnie najbardziej deficytowym i poszukiwanym zawodem na rynku pracy. Pracodawcy składający oferty pracy na w/w stanowisko nie wymagają zwykle od kandydatów posiadania wykształcenia średniego lub wyższego lecz oczekują przede wszystkim umiejętności posługiwania się bezbłędnie językiem polskim, dobrej dykcji, wysokiej kultury osobistej oraz umiejętności szybkiego nawiązywania dobrego kontaktu z klientem a także dyspozycyjności, ponieważ praca odbywa się głównie w godzinach popołudniowych. Zatrudnienie na stanowisku telemarketera poprzedzone jest przeważnie szkoleniem, które na koszt własny przeprowadza pracodawca. Realizacja ofert pracy na stanowisko telemarketera nie jest prosta. Z jednej strony duża liczba zarejestrowanych osób nie spełnia wskazanych wyżej wymagań pracodawcy, a z drugiej strony pracodawca proponuje wynagrodzenie na poziomie minimalnego lub wynagrodzenie prowizyjne.

Drugą pod względem ilości grupą ofert pracy, którymi w I połowie 2011r. dysponował urząd były oferty pracy w zawodach budowlanych. Pracodawcy poszukiwali nie tylko fachowców w pracach murarskich, ciesielskich, wykańczania wnętrz ale również pomocników i pracowników ogólnobudowlanych. Zapotrzebowanie na w/w stanowiska było faktycznie duże lecz pracodawcy podawali w rubryce oferty pracy formę kontaktu z kandydatem – „za pomocą poczty elektronicznej, - uniemożliwiło to pośrednikom pracy wydawanie skierowań do pracy osobom bezrobotnym. W efekcie postawa pracodawców uniemożliwiła prowadzenie właściwej rekrutacji oraz aktywizacji dużej liczby zarejestrowanych w tych zawodach osób.

Trzecią dużą grupę ofert pracy stanowią propozycje pracy dla pracowników usług osobistych w tym: fryzjerów, kosmetyczek kucharzy, kelnerów. Pracodawcy wymagają od kandydatów do pracy w tych zawodach przede wszystkim kwalifikacji i potwierdzonego

dokumentami doświadczenia zawodowego. Zdecydowanie najprostszymi do realizacji są oferty pracy dla kosmetyczek. Zarejestrowane osoby w tym zawodzie posiadają kwalifikacje zawodowe / ukończone szkoły średnie i policealne / oraz co jest bardzo istotne, chętne są do pracy w wyuczonym zawodzie. Niestety oferty pracy dla wykwalifikowanych fryzjerów oraz kucharzy są bardzo trudnymi do realizacji, gdyż zarejestrowane w tych zawodach osoby posiadają długą przerwę w zatrudnieniu i nie wyrażają gotowości powrotu do wyuczonego zawodu. Poszukują pracy w zależności od poziomu wykształcenia, wieku oraz stanu zdrowia na stanowiskach pracowników biurowych, sprzątaczek lub pomocy kuchennych.

Duża ilość ofert prac fizycznych, zwłaszcza do sprzątania, dotyczy osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, które posiadają przeciwwskazania do pracy fizycznej wymagającej np. dźwigania. Sprzątaczkę i pomoce domowe to kolejna liczna grupa ofert składanych do urzędu. Podobnie jak w poprzednich latach jakość tych ofert jest niska. Pracodawcy proponują umowę o dzieło, pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy, o różnych godzinach pracy (często nocnych lub późnowieczornych). Niestety i w tym przypadku pracodawcy decydują się na wstępny kontakt wyłącznie telefoniczny. Bardzo często oferty pracy na stanowisko sprzątaczek składają firmy spoza Katowic, rekrutacja prowadzona przez firmę dotyczy zbierania ofert od kandydatek do pracy. Zwykle rekrutacja nie kończy się zatrudnieniem, ponieważ pracodawca nie wygrał ogłoszonego przetargu na sprzątanie np. biur, banków.

Kolejną dużą grupę ofert pracy składaną do urzędu stanowi – średni personel ds. biznesu i administracji, w tej grupie poszukiwani są przede wszystkim przedstawiciele handlowi. Pracodawcy zgłaszający oferty pracy na wskazane stanowisko pracy wymagają od kandydatów posiadania wykształcenia na poziomie min. średnim, wiedzy z branży sprzedawanych produktów lub usług, prawa jazdy, oraz umiejętności komunikacyjnych i negocjacyjnych. Wysokie wymagania w stosunku do kandydatów do pracy nie są poparte proponowanym wynagrodzeniem. Proponowane przez pracodawców wynagrodzenie często bywa uzależnione od wyników sprzedaży lub oscyluje na poziomie najniższego wynagrodzenia. Zarejestrowani w urzędzie przedstawiciele handlowi oraz handlowcy zainteresowani podjęciem pracy w tym zakresie mogą kontaktować się z pracodawcą wstępnie wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej. Pracodawcy poszukujący kandydatów na w/w stanowiska wyrażają chęć osobistego spotkania z osobą bezrobotną po przeprowadzeniu wstępnej selekcji na podstawie przesłanych drogą e-mailową dokumentów aplikacyjnych.

Pracownicy usług ochrony – to następna większa grupa ofert pracy zgłoszonych w urzędzie. Należy przy tym zaznaczyć że oferty te w większości dotyczyły osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności najchętniej- stopniem umiarkowanym. Oferty dotyczą prac w systemie 12 godzinnym, w obiektach przemysłowych z zatrudnieniem na umowę zlecenie. Pracodawcy oczekują osób nie karanych oraz sprawnych fizycznie, co bardzo często koliduje z przyznanym stopniem niepełnosprawności. Rekrutacja na stanowiska pracowników ochrony przedstawia się analogicznie jak w przypadku sprzątaczek. Pracodawca oczekując na rozstrzygnięcie przetargu proponuje osobom bezrobotnym kontakt wyłącznie telefoniczny oraz zbiera oferty od zgłaszających się kandydatów.

W okresie I połowy 2011r. wystąpiło wysokie zapotrzebowanie na zatrudnienie wykwalifikowanych kierowców kat. C oraz C+E. Pracodawcy oczekują od kandydatów posiadania doświadczenia zawodowego, podstawowej znajomości mechaniki pojazdowej, aktualnych uprawnień na przewóz rzeczy, aktualnych badań lekarskich i psychotechnicznych. Kierowca, który będzie poruszał się po trasach międzynarodowych dodatkowo powinien posługiwać się językiem angielskim lub niemieckim przynajmniej na poziomie podstawowym. W analizowanym okresie wystąpiło również zapotrzebowanie na stanowisko kierowcy autobusu, w tym przypadku kandydaci muszą wylegitymować się zaświadczeniem o ukończeniu kursu na przewóz osób.

Proponowana praca dla kierowców charakteryzuje się nienormowanym czasem pracy wg tachografu.

Urząd dysponował niewielką ilością ofert pracy w zawodach biurowych, dla sekretarek oraz specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania. Oferty te dotyczyły osób z co najmniej średnim wykształceniem, doświadczeniem w zakresie prac biurowych, obsługą komputera i poczty elektronicznej. Rekrutacja w większości ofert odbywa się wyłącznie drogą elektroniczną a pracodawcy kontaktują się tylko z wybranymi kandydatami spełniającymi ich wymagania. Oferty prac w księgowości wymagały znajomości dodatkowych programów księgowych.

Grupa ofert pracy na stanowiska -robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych dot. głównie ofert pracy na stanowiska ślusarzy i mechaników samochodowych. Wymagania zawarte w ofertach pracy dla ślusarzy dot. przeważnie – konieczności posiadania doświadczenia zawodowego, umiejętności spawania, gwintowania i frezowania. Od mechaników samochodowych pracodawcy oczekują posiadania prawa jazdy, doświadczenia zawodowego oraz umiejętności wykonywania samodzielnej diagnostyki samochodowej.

W mniejszej liczbie niż opisane powyżej grupy ofert pracy zgłaszane było do urzędu zapotrzebowanie na stanowiska:

- magazynierów
- pomocy kuchennych
- górników
- techników budownictwa.

Zawody deficytowe, to zawody, w których występuje deficyt podaży siły roboczej, w stosunku do ofert pracy

L.p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy w I połowie 2011 r.	Średnia miesięczna liczba osób zarejestrowana w I połowie 2011 r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej
1	Telemarketer	51,50	7,50	-44,00
2	Przedstawiciel handlowy	20,66	7,16	-13,50
3	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	17,83	4,66	-13,17
4	Doradca klienta	14,00	4,83	-9,17
5	Cieśla	9,50	0,33	-9,17
6	Kierowca samochodu ciężarowego	16,33	7,50	-8,83
7	Pracownik centrum obsługi telefonicznej / pracownik call center/	9,00	0,50	-8,50
8	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	8,00	2,00	-6,00
9	Sprzątaczkę biurową	35,50	30,16	-5,34
10	Posadzkarz	5,66	0,83	-4,84
11	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	5,00	0,33	-4,67
12	Doradca finansowy	4,83	0,66	-4,17
13	Dekarz	6,66	2,66	-4,00
14	Operator koparko-ładowarki	4,00	0,33	-3,67
15	Spedytor	3,83	0,33	-3,50
16	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni, gdzie indziej niesklas.	3,16	0,00	-3,16
17	Pozostali dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	3,33	0,16	-3,17
18	Kierowca autobusu	3,83	0,83	-3,00
19	Brukarz	4,83	2,00	-2,83
20	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	3,33	0,50	-2,83
21	Zbrojarz	4,50	1,83	-2,67
22	Barista	3,16	0,50	-2,66
23	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2,83	0,50	-2,33
24	Kierownik budowy	2,16	0,16	-2,00
25	Archiwista zakładowy	2,00	0,16	-1,84
26	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7,00	5,33	-1,67
27	Kierowca-mechanik	1,66	0,00	-1,66
28	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,66	0,16	-1,50
29	Pozostali malarze i pokrewni	1,66	0,16	-1,50
30	Konsultant/ agent sprzedaży bezpośredniej/	1,66	0,16	-1,50

Z powyższego zestawienia wynika, że zawodem deficytowym nr 1 w I połowie 2011 roku jest zawód telemarketera oraz zawód pokrewny pracownik centrum obsługi telefonicznej /call center/. Oferty pracy na stanowisko telemarketera oraz pracownika call center jak wskazano powyżej /w części dot. opisu ofert pracy / są trudne do realizacji, ponieważ mimo iż pracodawca nie wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych to nie zapewnia stałej umowy o pracę, a wynagrodzenie uzależnione jest od wyników sprzedaży towarów lub usług.

W dalszym ciągu na rynku pracy występuje deficyt wykwalifikowanych przedstawicieli handlowych, doradców finansowych a także doradców klienta. Na rynku występuje wciąż wyższa niż popyt - podaż towarów i usług. W związku z powyższym wielu pracodawców chcących sprzedać towary i usługi proponowane przez firmę potrzebuje zatrudnić osoby, które będą reprezentować firmę wśród potencjalnych klientów. Jak w poprzednich latach osoby bezrobotne nie są zainteresowane podjęciem pracy w takim charakterze. Praca w charakterze przedstawiciela handlowego lub doradcy klienta wymaga posiadania predyspozycji psychofizycznych od kandydatów, dużej dyspozycyjności i mobilności (praca na terenie województwa lub całego kraju), znajomości technik handlowych i negocjacyjnych oraz bardzo dobrej organizacji pracy.

Deficytowym zawodem jest również jak wskazują dane z tabeli – zawód pracownika ochrony. Pracodawcy nie wymagają kierowania na to stanowisko osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych ale przede wszystkim chcą zatrudnić osoby niepełnosprawne posiadające lekki lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Oferty te jednak nie cieszą się zainteresowaniem ze strony osób bezrobotnych. Pracodawca wymaga dobrej sprawności fizycznej, często pracy w godzinach nocnych z minimalnym wynagrodzeniem.

Dokonując dalszej analizy, można stwierdzić, iż zawodami deficytowymi są zawody z grupy wykwalifikowanych pracowników budowlanych: cieśla, posadzkarz, dekarz, brukarz. Osoby posiadające doświadczenie zawodowe w tych kierunkach oraz chęć i motywację do pracy mają duże szanse na znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Praktycznie wyłącznie w okresie zimowym zwiększa się liczba zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje w tych zawodach.

Zawodem deficytowym okazał się również zawód kierowcy kat. C, kierowcy autobusu oraz operatora koparko-ładowarki. Osoby posiadające kwalifikacje zawodowe oraz uprawnienia do wykonywania wskazanych zawodów są aktualnie zatrudnione lub mają duże szanse na zatrudnienie.

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje nadwyżka siły roboczej, w stosunku do ofert pracy

Lp.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2011	Średnia miesięczna liczba osób zarejestrowanych w I połowie 2011 r.	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej
1	Bez zawodu	0,00	155,16	155,16
2	Sprzedawca	25,66	117,33	91,67
3	Technik ekonomista	0,00	28,66	28,66
3	Magazynier	6,66	24,16	17,50
4	Technik prac biurowych	14,33	30,83	16,50
5	Ślusarz	6,66	22,83	16,17
6	Fryzjer	2,50	14,66	12,16
7	Technik elektronik	0,16	12,16	12,00
8	Kucharz	4,50	15,66	11,16
9	Górnik eksploatacji podziemnej	0,00	11,00	11,00
10	Kasjer handlowy	2,16	12,33	10,17
11	Cukiernik	0,16	9,66	9,50
12	Technik mechanik	0,00	9,33	9,33
13	Ekonomista	0,50	9,16	8,66
14	Krawiec	0,16	8,50	8,34
15	Pakowacz	0,16	7,50	7,34
16	Robotnik magazynowy	0,00	7,33	7,33

17	Kelner	4,16	11,33	7,17
18	Kierowca samochodu osobowego	2,33	9,33	7,00
19	Robotnik budowlany	18,33	25,33	7,00
20	Pomoc kuchenna	5,66	12,33	6,67
21	Dozorca	6,66	13,00	6,34
22	Technik informatyk	0,50	6,83	6,33
23	Barman	1,66	8,00	6,34
24	Kucharz małej gastronomii	0,33	6,50	6,17
25	Piekarz	0,16	6,33	6,17
26	Technik hotelarstwa	0,00	5,83	5,83
27	Technik poligraf	0,00	5,66	5,66
28	Specjalista ds. badań społeczno-ekonomicznych	0,00	5,33	5,33
29	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,50	5,83	5,33
30	Mechanik samochodów osobowych	2,83	8,00	5,17

Zestawienie dotyczące zawodów nadwyżkowych wskazuje podobnie jak w latach poprzednich iż urząd nie dysponuje ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych. Nie jest to równoznaczne z brakiem ofert pracy dla osób o najniższych kwalifikacjach.

Pozycja -bez zawodu- jest wyzerowana, gdyż wprowadzając do Systemu Informatycznego Syriusz krajową ofertę pracy wpisuje się obowiązkowo nazwę zawodu, nawet w przypadku jeżeli pracodawca składa zapotrzebowanie na zatrudnienie osoby bezrobotnej nie posiadającej żadnych kwalifikacji zawodowych. W takiej sytuacji powyższa oferta pracy w systemie ukazuje się jako oferta na stanowisko pracownika fizycznego, kolportera ulotek, robotnika gospodarczego itp. Zawodem nadwyżkowym jest zawód sprzedawcy. W analizowanym okresie zarejestrowały się 704 osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje sprzedawcy, natomiast liczba ofert pracy na stanowisko sprzedawcy zmniejszyła się znacznie w stosunku do roku ubiegłego. Dużą nadwyżkę zawodową stanowią również ekonomiści zarówno ze średnim jak i wyższym wykształceniem a także technicy prac biurowych. W okresie I półrocza 2011 r. oferty pracy na stanowiska związane z obsługą biura zgłaszane były przez pracodawców sporadycznie. Niewielka jest również liczba ofert pracy na stanowisko magazyniera w stosunku do ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie.

Zestawienie wykazuje, że aktualnie lokalny rynek pracy nie wykazuje zapotrzebowania na zatrudnienie osób w zawodach m.in.:

1. technika elektronika
2. górnika
3. technika mechanika
4. robotnika magazynowego
5. technika hotelarstwa
6. technika poligrafa.